Mai számunk 30 oldal. Ára 20 fillér.

Tiszán'uli Kisgazda
Gyermekek Debreczenje
Ludas Matyi mellékleteinkkel

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 228. SZÁM. DEBRECEN, 1933 OKTÓBER 8., VASÁRNAP. ARA: 20 FILLER

Őrségváltás

Irta: **Dr. Vákár P. Arthur,**
v. miniszteri biztos, kormányfőtanácsos.

A budai Várban katonás parádészokott lezajlani az őrségváltás s úgyszintén a Szabadság téren, az országzászló tövében. Mindkét őrségváltásnak híre ment már az egész országban, sőt merjük mondani, elment az őrségváltás híre mindenhová, ahol magyarok laknak. Ha vidéki magyar feljön a fővárosba, el nem mulasztja azt, hogy szép sorjában el ne látogasson a két őrségváltásra. Budavárába, Mátyás király szobra mellé s a Szabadságtérre, ahol a négy irredenta szobor előtt ott áll a félárbócra eresztett országzászló, ahol az őrségváltás történik. Ha megszállt területi embert hoz fel jó, vagy rossz balsorsa Budapestre, zsebkönyvének egyik rejtett szegletébe oda van írva: »Őrségváltás«! Ha tengerentuli magyar érkezik az óhazába, az amerikai, kanadai, délamerikai magyar el nem megy úgy a fővárosból, hogy őrségváltásra fel ne menne Budavárába, el ne látogatna a világ egyik legszebb, történelmileg legbeszédesebb terére, a Szabadság-térre, őrségváltásra.

Őrségváltás!? Milyen sokat mond ez a szó. Nemcsak arról a látványosságról beszél, ami a katonaság és díszőrség felvonulása jelent. Tisztelgés, díszőrség!? Nemcsak az országzászló lélekbemarkoló képét s az ott lefolyó ünnepséget jelenti. Az őrségváltás történelmet jelent. A multról és a jövendőről beszél.

Amit jelent az őrségváltás a Várban, a Szabadság-téren, ugyanolyan őrségváltást gondolunk el a magyar nemzet jövendő történelmében. Az öt részre darabolt magyar föld a világba szétszórt magyarság csak akkor őrizheti meg történelmi hivatását, ha a várbeli és szabadságtéri őrségváltáshoz hasonlóan, ott, a megszállt területeken s messze tengeren túl is megvan az őrségváltás. Nem az ünnepségre, nem a ceremóniára gondolunk, mert tudjuk, hogy a megszállt területeken tilos a magyar lélek evoluciója, hanem a magyar nemzet történelmére gondolunk, amely egymásból folyó, az egymásutánra felépülő valóság, a mely apáról fiura, egymásnak adja át a történelmi magyar élet patinásveretű kilincsét.

És vajjon nyugodtak lehetünk-e, hogy minden így történik és így fog történni. Hogy a szabadságtéri őrségváltás, az első generáció elmultával ép így fog lezajlani? Pontosan, vasár- és ünnepnapokon délben 12 órakor? Nem merjük leírni a megmásíthatatlan bizonyosságot hirdető »Igent«. A jelek és a tények azt mutatják, hogy nem tesszünk meg mindent, hogy a megszállt területeken a fiuk az apák nyomdokába és örökébe lépessenek. Az elvitázhatatlan és letagadhatatlan tények azt igazolják, hogy az Amerikában, Kanadában, Délamerikában élő magyarság birtokállományának megtartása és kiszélesítése érdekében nem történik meg mindaz, ami szükséges ahhoz, hogy a máris elveszített területek visszaszerezhessenek s a meglévők megtartassanak. Félő, hogyha sokáig tart a magyar nemzet szétszakítottsága, akkor lassankint elmaradoznak az őrségváltások a megszállt területeken, messze tengereken túl. Ismétlem, nem a vasár- és ünnepnapi őrségváltásra gondolok, hanem arra a nagy magyar történelmi őrségváltásra, amikor a fiuk az apák örökébe lépnek s amikor a gyermekek, az unokák átmentik a történelmet a jövendő idők és eljövendő nemzedékek számára.

A spártai fiú, lobogó lánggal a kezében rohan, hogy a lángot, a tüzet, a történelmet átadja a következők kezébe, hogy az ujult erővel rohanjon tovább a megmentett tűzzel, a lobogó lánggal, az átvállalt történelemmel.

Nem ernyedést, lankadást hirdetünk, nem a küzdelem feladását népszerűsítjük. Ellenkezőleg. Arra figyelmeztetünk, hogy ne a személyi kultusz s az elismerés várása serkentsen arra, hogy a magyar őrségváltásokat intézményesítsük, hanem buzdítsuk s buzgassuk azokat, akik itt a maradék hazában, Kanadában, Délamerikában az őrségváltás, a magyar jövendő apostolai. Buzdítjuk magyar testvéreinket, bárhol éljenek a föld kerekén, hogy ne lankadjanak akkor se, ha a személyi kultusz, az elismerés várása el akarja homályosítani a nemzeti egyetemesség kultuszát. Tekintsünk az őrségváltásokra s az őrségváltásokon keresztül a magyar nemzet jövendőjére. Ezért zárjuk szívünkbe a magyar őrségváltás gondolatát.

Sorsjegyszelvény a második oldalon

Tovább folyik a magyarirtás a Felvidéken

Pozsony és Kassa után most ungvárt is megfosztották a magyar nyelvhasználat jogától

Pozsony, október 7. Pozsony és Kassa után Ungvárt is megfosztották a magyar nyelvhasználat jogától. A statisztikai hivatal közlése szerint a legutóbb megtartott népszámlálás Ungvárou is azzal az eredménnyel járt, hogy a magyarság számaránya 20 százalék alá esett (!), ami annyit jelent, hogy ezentul Ungvárott is tilos a magyar nyelv használata a hivatalokban és tilos a magyar feliratok használata is, miután a cseh törvény kisebbségi jogot csak olyan városokban engedélyez, ahol a kisebbség legalább a lakosság 20 százalékát alkotja.

—

Hogy sikerült a népsikkasztás

Egy felvidéki politikus jellemző adatokat mondott el, hogy miként sikerült a cseheknek a nagyarányu népsikkasztás és milyen eszközökkel hajtották végre a népszámlálást.

A népszámlálásnál az iveket a biztosok a lakosság bemondásai alapján állitották össze, *de az adatok feldolgozása az államhatalom diszkrecionális joga volt.* Ezzel a jogával azután élt is. A zsidókat csaknem kivétel nélkül mind magyar érzelmüek, külön fajnak számitották, a többieknél a fajmegállapitásnál a neveket vették alapul. Igy azután sikerült a magyarság igen nagy százalékát elsikkasztani.

Két év előtt, amikor a népszámlálás lefolyt, annak módszerei ellen a magyar képviselők és szenátorok klubja rögtön bejelentette tiltakozását.

Törköly József dr. röpiratot is adott ki, amelyben a népszámlálás metódusát támadta. Azonban alig, hogy a *kis füzet megjelent, azonnal elkobozták.* A magyar pártok a *népszámlálás megejtése után a Népszövetséghez fordultak panasszal, de az a mai napig sem nyert elintézést.* A népszámlálás országos adatai azóta már régen közölték, a Kassára és Pozsonyra, Ungvárra vonatkozó eredmény azonban csak most látott napvilágot. Közzétételétől ugy látszik maguk is huzódoztak. Külföldön a cseh államférfiak mindig azt hangoztatják, hogy a kisebbségekkel szemben lojálisan járnak el, Benes Genfben a »fair play« elvét hangztatja, egyidejüleg azonban közzéteszik a népszámlálás jelenlegi eredményét, amely a Saint Germaini szerződés harmadik szakaszával, amely a kisebbségek nyelvi jogait csa *in melius* tartja megváltoztathatónak, homlokegyenest ellentétben áll.

— Ennek a politikailag szinte érthetetlen magatartásnak mélyebb okai vannak — folytatta a felvidéki politikus. Legjobban jellemzi talán, — a multban visszamenőleg, — az a horatiusi idézet, hogy az edény sokáig megtartja annak a folyadéknak az illatát, amellyel legelőbb töltötték meg; — a háboru utáni időkből még ma is müködő államférfiak lelkét és gondolatait még ma is a legyőzöttek elleni gyülölködés tartja lekötve. Ezt tartottam az egyik indoknak. A másik az, hogy a kisebbség 20 százalékon alul megállapitása a *nemzeti kisebbségre nézve megsemmisitő lehet ha nem is a ma élő első generációban, hanem az ezt követő, felváltó másodikban,* akiknél már zavaróan fog hatni, mert a *cseh nyelvre az iskolában, a hivatalokban és minden fajta érintkezésben rá lesznek kényszeritve. Érthető tehát, hogy a Felvidéken élő magyarság méginkább hivatkozik a népszövetségi alapokmány sokat idézett 19. szakaszára és azt hangsulyozza, hogy ezek az állapotok tarthatatlanok és az idő a revizióra már teljesen megérett.*

UJABB LETARTÓZTATÁS

Az állitólagos irredenta összeesküvéssel kapcsolatban ujabb letartóztatás történt Losoncon. A pozsonyi rendőrség detektivjei házkutatást tartottak Varecha József volt magyar munkáspárti titkár lakásán és előállitották a rendőrségre. Az a vád ellene, hogy állitólag résztvett Basovszky Lajos dr. irredenta akciójában és összeköttetést tartott fenn magyarországi körökkel.

Hasznos tudni
hogy **Schmidthauer**
természetes **Usmandi**
keserűvízből félpohárral elegendő, de sok esetben már néhány evőkanállal is.

SZENTANNA PUSZTAI
Pasztörizált tejből készült
TEAVAJ
10 dekás csomagolásban kapható
Kontsek Géza rt.
fűszerüzletében Kossuth-u. 15.

A Csapó úccai városrész Nemzeti Egység Pártjának alakuló gyülése

Báró Vay László főispán és Bessenyei Gyula körzeti alelnök a nemzeti egység fontosságáról.

Az Arany Bika kisterme teljesen megtelt szombaton este hét órára abból az alkalomból, hogy a debreceni első városrész I., II., III., IV. és V. körzete tartotta meg nagyszabásu alakuló gyülését. Igen sokan vettek részt a gyülésen a Csapókert, Nyilastelep és a Csapó ucca páros oldalán lakó választópolgárok közül.

Megjelentek a gyülésen báró Vay László főispán, törvényhatósági elnök a kerületi elnökök élén, továbbá dr Balogh Gyula egyetemi igazgató, Bessenyei Gyula nagyiparos városrészi elnökök, Kokas Nándor ny. polg. isk. igazgató, Jakab Zsigmond kereskedő Kánya Lajos tisztviselő, vitéz Hódossy István kereskedő, Varjassy Imre kovácsmester, dr Gergely Jenő kir. kormányfőtanácsos, ügyvéd, körzeti elnökök, Soós Kálmán, Cseterás Emánuel, Sinay Gyula városrészi vezető titkárok, Géresi Suta József, Oláh Géza, Vargha István, Báthory József, Fidmig Zoltán, Végh Ferenc, Király László, Nagy Imre, Erdey István, F. Hamar Gyula, Bartha Samu körzeti titkárok, dr Tatay Zoltán árvaszéki elnök, Biczó Gyula müépitész, Gavallér Lajos ny. táblai tanácselnök, Félegyházy János törv. hat. biz. tag, dr Wallisch Oszkár egyetemi lektor, Kovács Gábor főszolgabiró, Reinhard Gyula igazgató, Révész Vilmos igazgató, dr Vargha Imre ügyvéd, dr Szabó Sándor orvos, Hevnke Oszkár ny. Máv. felügyelő, Faragó István, Belgrádi Antal kereskedők, Danczinger Dezső szikvizgyáros, Poloneczky József ny. Máv. titsztv., Nagy Áron és Péterffy József nyugdijas tisztviselők, Püspök Sándor csizmadiamester, valamint igen nagy számban a tisztviselő és iparos társadalom vezető alakjai s a kertségek lakossága köréből igen sokan.

Meleg és lelkes ünneplésben részesitették a terembe lépő báró Vay László főispánt, akit az elnöklő Bessenyei Gyula őszinte és szeretetteljes szavakkal köszöntött.

BESSENYEI GYULA BESZÉDE

Bssenyei Gyula aztán hazafiságtól fzzó beszédet tartott. Kijelentette, hogy elnöki tisztségében kötelességét teljesiteni fogja. Fejtegette és történelmi példákkal igazolta hogy a magyar nemzet egységére menyire szükség van. Az egyetértés, összetartás aranynál, gyémántnál is többet ér.

— **Félre kell tenni a külön érdekeket — mondta — minden pecsenye sütési esélyeket, az apró-cseprő magánügyeket és bajokat. Teremtsünk egységet és foglalkozásra, felekezetre tekintet nélkül az ország egyetemes érdekét szem előtt tartva, tömörüljön mindenki egy táborba.**

A magyarosan őszinte, szép beszédet sokszor szakitotta meg a lelkes tetszés zaja.

FOGADALOMTÉTEL

Az elnöki megnyitó után **Böszörményi** vezető titkár beszámolt arról, hogy az első városrészben 1833 tagja van az egység pártjának. Ezután felolvasta a **fogadalom** szövegét, amelyet a választmányi tagok hangosan elmondtak.

BÁRÓ VAY FŐISPÁN BESZÉDE

Az ünnepélyes aktus után báró Vay László főispán nagy érdeklődéstől kisérve emelkedett szólásra.

— **Mint a debreceni nemzeti egység szervezetének elnöke, a legnagyobb szeretettel és szivélyességgel üdvözlöm az első városrész alakuló és zászlóbontó ülésén ilyen szép számmal megjelent tagokat.**

— Soha sem volt talán szükség arra, mint a mai nehéz időkben, amikor az országnak kétharmadrésze idegen járom alatt nyög és amikor az egész világon különböző világnézeti harcok dulnak, földalatti üzdelmeket folytatnak a nemzetek élete ellen, hogy a magyar nemzet egy erős táborba tömörüljön. **Ennek a szervezésnek az a célja, hogy a magyartársadalomnak minden egyes tagját tekintet nélkül vallásfelekezetre, vagyoni, vagy más társadalmi különbségekre, egyetlen táborba hozza össze.**

— Itt nem politikai csatározásokról, hanem a nemzet létéről, vagy nemlétéről van szó! A szélsőséges világnézeti eszmék és a szomszédok a nemzetet tönkre akarják tenni. — Nem pártpolitikai okokból szervezkedünk, hanem azért, mert a nemzet összefogó erejével helyt kell állani a nemzet ellen irányuló törekvésekkel szemben.

— **Az első lépést megtettük a mozgalmunkban azzal, hogy kiépitettük a kereteket. Ezeket most tovább épitjük, városrészeket, körzeteket, választmányokat létesitünk, egészen az utolsó embereig beszervezünk mindenkit. Valamennyiünknek el kell követnünk mindent hogy ebben a táborban minél nagyobb tömegek legyenek együtt. Amikor ehhez a szervezkedéshez hozzáfogunk, tisztában kell lennünk azzal, hogy itt nem arról van szó hogy egyes személyeknek a politikai céljai elérését szolgáljuk a szervezet erejével.**

— **Ez a munka nem is egyes érdekcsoportok szolgálatában áll hanem a nemzet alapját a biztonságát akarjuk ezzel az összefogással elősegiteni.**

— Arra kérem minden tagját a mai értekezletnek, hogy azzal a becsületes magyar hittel és bizalommal, amelynek itt Bessenyei Gyula elnökünk gyönyörü szavakban adott kifejezést vegyenek részt a szervezés munkájában. **Teljesitse mindenki a maga hivatását**, bármely poszton áll is, mert mindenkinek fontos a munkája.

Ismételten meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket.

TÁVIRAT GÖMBÖS MINISZTERELNÖKHÖZ

Bessenyei Gyula elnök inditványára Gömbös Gyula miniszterelnöknek a következő táviratot küldték el:

Vitéz Gömbös Gyula

Budapest, Miniszterelnökség.

A Nemzeti Egység debreceni első városrészének szervezete zászlóbontó népes gyüléséről igaz örömmel és lelkesedéssel köszönti Vezérét. Tántorithatatlan hüségről, ragaszkodásról biztositja és kéri a Mindenhatót, hogy a nemzet elküldött Vezérét óvja, tartsa és vezesse azon az uton, mely a magyar feltámadáshoz vezet.

Bessenyei Gyula
városrészi elnök.

Az értekezlet lelkes hangulatban Bessenyei Gyula elnök zárószavai után a Himnusz eléneklésével ért véget.

Szelvény.
Sorsjegyszám **21905** első oszt. fél sorsjegy.
Huzás 1933 október 14 és 17-én.
név, lakás.
Itt levágandó!
Ha a szelvény számát viselő sorsjegyet a betétnél nagyobb összeggel kihúzzák, a mellékelt szelvényt kitöltve adja be a »Debreczen« kiadóhivatalába, hol a bemutatott szelvények arányában részesül a kihúzott nyereményben.

A mostani helyzet nem tartható fent sokáig -- mondja Mussolini

Észre kell venni a belülről és kivülről fenyegető veszedelmeket

Páris, október 7. Kerillisz, az Echo de Paris főszerkesztője beszélgetést folytatott Rómában Mussolinivel. A Duce mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy a fassizmus nem korlátozható az ő személyére. Helyemet — mondotta — **nem egy másik Mussolini, hanem egyszeszerűen egy fassista veszi majd át.** Meg vagyok győződve, hogy előbbutóbb **minden nép áttér a demokratikus rendszerről a tekintélyen nyugvó rendszerre.**

— Vajjon a fassizmus nem vezet-e háborúra? — kérdezte a főszerkesztő.

— **A háborút** — felelte Mussolini — **a demokrata kormányok sem tudják elhárítani. Ennek az oka az, hogy a háború a gyengék és erősek közötti erőviszony folyománya. Ha mindenik állam erős volna, mindenik tisztelné és megértené a másikat. Európában** — tette hozzá a Duce — **mindenáron megértést kell létrehozni. A mostani helyzet nem tartható fenn sokáig. Észre kell vennünk a belülről és kivülről fenyegető veszedelmeket. Európának nem szabad elfeledni azt, hogy Ázsia is van.**

Igazságügyi segédhivatali tisztviselők gyülése Debrecenben

Az igazságügyi segédhivatali tisztviselők tegnap délután az Itélőtábla disztermében gyülést tartottak, amelyen az őket érintő problémákat vitatták meg. A helybeli és vidéki bíróságok tisztviselői közül mintegy százan gyültek össze és az országos vezetőség is képviseltette magát három taggal. Megjelent jászapáti **Kaszás** Gyula koronaügyészségi főigazgató országos elnök, **Vörösházy** Pál igazságügyminisztériumi segédhivatali igazgató, továbbá az egyesületi szaklap szerkesztője, **Szarvady** Kálmán.

A gyülésen az elnöki tisztséget **Janó** Sándor törvényszéki főigazgató látta el, az előadói tisztet pedig **Berky** Géza segédhivatali igazgató töltötte be, aki nemcsak a segédhivatali tisztviselői kart érdeklő kérdésekre, hanem a közszolgálati alkalmazottak egyetemét érintő problémákra és a segités módozataira is rámutatott. A vügés közönségét leginkább a fizetésleszállitás kérdése érdekelte és megnyugvással állapitották meg, hogy **a miniszterelnök kijelentése szerint erre nem kerülhet sor.**

A miniszterelnök kijelentéseire támaszkodva a fizetések és a nyugdijkérdésben is azt az álláspontot foglalta el a gyülés, hogy az ilyen nagy fontosságu kérdések tárgyalása nem időszerü, mert ilyen nagy horderejü és nemcsak a közszolgálati alkalmazottakat, hanem az egész közgazdaságot érintő kérdést olyanképp kell megoldani, mikor kényszerü körülmények nem müködnek közre.

Az ifjuság elhelyezkedésének problémája töltötte még ki a gyülést, majd speciálisan kari kérdéssel, a betegsegélyezés kérdésével foglalkozott a gyülés. Az igazságügyi tisztviselők álláspontja az, hogy a kormány által tervezett járulék felemeléséhez csak abban az esetben járulnak hozzá, **ha a kormány a kedvezmény mérték kiterjeszti**, beállitja a háziorvosi intézményt, ha a fővárosban és vidéken, különösen **Debrecenben központi rendelőt állit fel és megépitteti a tisztviselői kórházat**, továbbá, ha a kormány mint munkaadó **ugyannyival járul hozzá az alaphoz és járulékokhoz, mint amennyit az alkalmazottaktól kér.**

A gyülés után a tisztviselők az **Angol Királynő** zöldtermében vacsorára jöttek össze, ahol **Berky** Géza és jászapáti **Kaszás** Gyula üdvözölték a megjelenteket felköszöntőikben. A jóhangulatban elköltött vacsora után a megjelentek a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

RAKTÁRRENDEZÉSNÉL KIVÁLOGATOTT
FINOM FÉRFIINGEK
OLCSÓ ÁRUSITASA E HÉTEN
KARDOS LÁSZLÓNÁL

Egy háromtagu rablóbanda két vakmerő rablótámadást követett el Debrecen határában

Kifosztottak egy nánási kereskedőt és egy debreceni legényt. — Való színüleg az ihrázi rablók garázdálkodnak a környéken.

Páratlanul vakmerő rablások ügyében inditott nyomozást a debreceni csendőrség nyomozó osztálya. Három rabló gyors egymásutánban két rablást követett el Debrecen környékén és valószinüleg itt bujdokolnak továbbra is a környéken és ezáltal veszélyeztetik a környék biztonságát.

Az egyik rablás Hajdunánás és Hajdudorog között történt. Stedler István hajdunánási baromfikereskedő baromfit szállitott Böszörménybe. A szekerekre 32 ketrecet raktak fel. A szekerek lassan mentek az országuton, mig Stedler kerékpáron indult előre. A szállitmány éjszaka indult el és Stedler 3 óra körül ért Böszörmény határában a 26. kilométerkőhöz. Gyanutlanul kerékpározott a csöndes országuton, *amikor az országut melletti árokból hirtelen három alak ugrott fel és az egyik kirugta Stedler alól a kerékpárt. Stedler leugrott a gépről, védekezni akart, de a három támadó gyorsan ráróhant, lefogták és a földre tepertték. a kezét hátrakötötték.* A rablók először megkérdezték, hogy *van-e pénze, mire a megtámadott ember tagadni próbált, de a rablók nem hittek neki, megmotozták és a nadrágzsebéből egy zsebkendőbe kötve 30 pengőt találtak nála. A pénzt magukhoz vették és azzal elmenekültek.*

Az összekinozott ember néhány percig a földön feküdt, majd felült a kerékpárjára és bement a böszörményi csendőrségre, ahol panaszt tett a támadói ellen. Tekintettel a hajnali szürkületre, Stedler nem tudott pontos személyleirást adni támadóiról, de arra emlékezett, hogy az egyik támadója kb. 170 cm. magas, fekete nyirott bajuszu, csizmás ember, a másik alacsonyabb, szürke ruhát és pantallót viselt, de a harmadikra már nem emlékezett. A böszörményi csendőrség azonnal meginditotta a nyomozást.

RABLÓTÁMADÁS AZ APAFÁJA ERDŐBEN

Mialatt a csendőrség erélyesen nyomozta Stedler támadóit, a Debrecen határában levő Apafája erdőben egy másik vakmerő rablótámadás zajlott le, minden valószinüség szerint azonos szereplőkkel. Gergely Mihály 27 éves debreceni fiatalembert, aki a Pákozdy u. 20. sz. alatt lakik, egy ismerőse megkérte, hogy vigyen el 50 pengőt helyette Hajduhadházra.

Gergely el is indult a pénzzel és amikor estefelé az Apafája erdő alá ért, az alkonyatban *két ember hirtelen nekiugrott és a meglepett embert behurcolták az erdőbe.* Gergely eleinte védekezni próbált, de a támadók betömték a száját *egy kendővel, aztán hozzákötözték egy fához. Amikor már mozdulni sem tudott, átkutatták a zsebeit, amelyben megtalálták az 50 pengőt, lehuzták róla a kabátját és a pulloverét, amit magukhoz véve elmenekültek.*

Gergely nagynehezen kiszabaditotta magát a kötelékeiből, bement a csendőrségre, ahol feljelentést tett a támadói ellen. Pontos személyleirást ugyan nem tudott adni, de arra emlékezett, hogy az egyik támadójának nyirott bajusza volt, a másik pedig szürke ruhát viselt. Az egyező személyleirásból arra következtet a csendőrség, hogy a két rablást ugyanazok a személyek követték el. *Bizonyos gyanuokok pedig arra engednek következtetni, hogy ezek a rablók követték el az ihrázi nagy rablást is.*

A csendőrség a legteljesebb apparátussal inditotta meg a nyomozást a rablók után.

Meteor Csillár

Részletre is adunk

Vezet

Arjegyzék ingyen.

Ferenc József-ut 9. szám
(Bika mellett.)

Háromszor kisérelt meg öngyilkosságot a berettyóujfalui szerelmi dráma főhőse

Egyszer a kötél elszakadt, másodszor a csomó kioldódott s harmadszor a drót eltört. — Az újfalui szerelmi dráma újabb részletei

Többizben hirt adtunk már a berettyóujfalui szerelmi drámáról. Veress István 24 éves gazdalegény a mult hajnalban felkereste szerelmesét, Nagy Erzsébet 19 éves leányt, akivel elhatározták, hogy öngyilkosok lesznek. A fiu szülei ugyanis ellenezték a házasságot a leány szegénysége miatt s ők ezért akartak megválni az élettől. Veress egy konyhakéssel szivenszurta a szerelmesét, aki nyomban meghalt. Ezután önmaga ellen forditotta a kést, de öngyilkossági kisérlete nem sikerült s felment a csendőrségre, ahol feljelentette önmagát.

Veress Istvánt pénteken hozták be Debrecenbe. Itt dr. Tóth János vizsgálóbiró ismételten kihallgattaa gyanusitottat, aki szenzációs vallomást tett.

A vizsgálat ujabb megállapitása szerint Veress István ugy adta elő a dolgot, hogy *a kést a szerelmese nyujtotta oda neki. Ezután történt a halálos szurás. Ekkor a mellébe akarta szurni a kést, de csak kissé sértette meg a mellét. Az öngyilkosság nem sikerült. Ezután egy kötelet keritett és felakasztotta magát, de a kötél elszakadt s ő leesett. Most egy vastag kötelet szedett elő s azzal akasztotta fel magát. Ekkor azonban a kötél csomója kioldódott és ő ismét leesett a padlóra.* Ezuttal a zuhanás következtében el is ájult. Mikor magához tért, ujból csak az öngyilkosságra gondolt, hiszen a szerelmese nélkül nem élet az élet. Talált egy ládában drótot s azt felerősitve a gerendára immár harmadszor is megkisérelte az öngyikosságot. Most azonban a drót, mely rozsdás volt, a sulyos teher alatt eltört és Veress István a padlóra zuhant.

Ezután már nem kisérelte meg negyedszer is az öngyilkisságot. Elkeseredésében és fájdalmában tudott mást tenni, fogta magát és felment a csendőrségre, ahol részletes jelentést tett a szerelmi drámáról.

Igy került Veress István a debreceni ügyészség fogházába, ahol most már kissé nyugodtabban várja, hogy mit határoznak felőle. Az előzetes letartóztatásba belenyugodott, csak azt kérte, hogy mielőbb itélkezzenek fölötte.

A dán tornászok Debrecenben

Niels Bukh, az ollerupi dán testnevelési főiskola igazgatója, a testnevelés nemzetközileg elismert legjobb vezetője 28 tagból álló hölgy és férfi csapatával *október 13-án, pénteken délután 1 órakor érkezik* Nyíregyházáról autobuszon Debrecenbe, hogy *délután 5 órai kezdettel a színházban Debrecen közönségének is bemutassák a világviszonylatban is elsőrangú tudásukat.*

Niels Bukh a megalapitója a nemzetközileg is elismert „mozgásos gimnasztikának". Munkálkodásával világhirű nevet vivott ki magának. Legutolsó alkalommal amatőr csapatával világkörüli úton volt és bemutatókat tartott Németországban, Lengyelországban, Szibériában, Kínában, Mandzsuriában, Koreában, Japánban, Kanadában, Angliában és Északamerikában.

Debrecen közönségének elsőrangú sportban lesz része, látva a pompás megjelenésű tornászhölgyek és férfiak utólérhetetlen precizitású gyakorlatait.

Az előadás műsora a következő:

1. Himnusz. Játssza a zenekar. 2. Felvonulás zászlóval és énekkel. Vezeti iNels Bukh. 3. Üdvözlő beszédet mond dr. Milleker Rezső egyetemi tanár, a DEAC tanárelnöke. 4. Hölgyek alapvető gimnasztikája. Vezeti: Niels Bukh. 5. Férfiak látványos és sportgimnasztikája énekes gyakorlatokkal. Vezeti: Kristián Krokshede. 6. Hölgyek látványos és sportgimnasztikája énekes gyakorlatokkal. Vezeti: Niels Bukh. 7. Férfiak látványos és sportgimnasztikája. Vezeti: Kristián Krokshede. 8. Ugrási és ügyességi gyakorlatok, férfiakkal. Vezeti: Kristián Krokshede. 10 perc szünet.

9. Dán nemzeti táncok és énekek régi nemzeti viseletben mindkét csapat közremüködésével. Vezeti Krokshede. 11. Hiszekegy. Játsza a zenekar.

A dán vendégeket érkezésükkor a Bika szálló előcsarnokában a város részéről *Zöld* József polgármesterhelyettes, a DEAC részéről dr. *Milleker* Rezső egyetemi tanár üdvözli.

Ennél a fogadtatásnál is szivesen látjuk az érdeklődőket és kérjük, hogy ott minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek. Az érkezés ideje pénteken délután 1—2 óra között várható.

Ezuton kérjük fel a város nagyérdemü közönségét, hogy aki csak teheti, jöjjön el a dán vendégek vacsorájára, vagy vacsora után a Bika étterembe. A vacsora ideje 8 óra.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy az előadást pontosan 5 órakor megkezdjük, mert fél 8 órára a színházat át kell adnunk a színészeknek.

Jegyek hétfőtől Springer József könyvkereskedésében (Piac u. 38.), az előadás napján a szinházi pénztárnál válthatók. Helyárak 20 fillértől 2 pengőig. Rendezőség.

Értesitem

a nagyérdemü vevőközönséget, hogy a budapesti »Elektra« csillár- és fémárugyár Debrecenben üzletemben gyári lerakatot létesitett s igy még e héten megnyiló üzletemben a rádió készülékek és villamossági cikkeken kivül olyan modern és stilus csillár-raktárral állhatok a n. é. vevőközönség rendelkezésére, mely elsőrangú minőségénél fogva, valamint versenyképes piaci árait tekintve, utólérhetetlen.

Kiváló tisztelettel

Goldstein Ferenc
»ELEKTROMOSSÁG«
Csillár, Rádió szaküzlet
tulajdonosa
FERENC JÓZSEF UT 83.

GYOMOR-, BÉL- ÉS ANYAGCSEREBETEGSÉGEKNÉL a természetes **„Ferenc József"** keserüvíz az emésztőszervek müködését hathatósan előmozditja s igy megkönnyiti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek.

Egy táborba tömörültek a földbérlők

Sztranyavszky Sándor beszéde a gazdaproblémákról

Kiskunhalas, október 7. Az ország két legnagyobb bérlő érdekeltsége, a Magyar Földbérlők Szövetsége és az Országos Magyar Földbérlőegyesület legutóbb a két érdekképviselet egyesülését határozta el abból a célból, hogy az egyesüléssel helyet adjon az egységes **magyar földbérlő mozgalomnak** és a bérlő gazdák egyesített erejével segítse előrevinni a bérlőmozgalom zászlaját. Stranyavszky Sándor szombat délelőtt gyorsvonattal érkezett Kiskunhalasra, hol az állomáson ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A nagygyülés közönsége lelkes éljenzéssel fogadta Sztranyavszky Sándort és kíséretében megjelent gazdapolitikusokat.

A nagygyűlést Medveczky Károly gazdasági főtanácsos nyitotta meg, rámutatva arra, hogy milyen korszakalkotó jelentőségű a magyar bérlőmozgalom, a két érdekképviselet egyesülése.

Sztranyavszky Sándor mondta el ezután megnyitó beszédét, amelynek bevezetőjéül megindokolta, hogy miért fogadta el a magyar földbérlők új egyesületének elnöki tisztségét. Majd így folytatta: A magyar gazdaerők érvényesülését az akadályozza meg, hogy a magyar gazda még ma sem érzi át annak a szükségét, hogy a vele szemben érvényesülő együttes erőkkel szemben maga is egységes erőt mutasson. A magyar földbérlőtársadalom két érdekképviseletének egyesülése például szolgálhat az egész magyar gazdatársadalom számára. Sok szó esik ma a gazdatársadalmat érintő kérdésekről. Így az értékesítés kérdéséről és az ekörül fennálló nehézségekről. Az értékesítés nehézségét elsősorban az idézi elő, hogy a háború után minden állam minél többet igyekezett termelni, anélkül azonban, hogy gondoskodás történt volna a fogyasztóképességnek megfelelő arányban való emeléséről is. A másik ok az, hogy a háború utáni lélektani helyzetnek megfelelően minden állam **elzárkózott politikát folytatott** s önmagát kívánta eltartani. Ez a ferde gazdasági felfogás idézte elő azután azt, hogy mindinkább kezdett urrá lenni az egész világon a vezető politikusok között a belátás és ma már elérkeztünk ahoz a helyes kiinduló ponthoz, amelyre tulajdonképen re tulajdonképen már a háború utáni első években el kellett volna jutnunk. Gömbös miniszterelnök és kormánya ezen a téren is nemcsak teljesíti kötelességét, hanem éppen a miniszterelnök úr volt az, aki példát mutatóan járt elől ezen a téren más nemzetek államférfiai számára is. Egy esztendő leforgása alatt a megelőző évek meddő kísérletei után olyan gazdasági megáliapodások jöttek létre, amelyek biztosítják a magyar nemzetnek azt, hogy felesleges termelésének legalább is tekintélyes részét elhelyezhesse.

Arra kell törekednünk, hogy minél olcsóbban termeljünk és rentabilissá tegyük a termelést, aminek első eszköze, hogy a magas ipari árakat a csökkent mezőgazdasági árakkal hozzuk arányba. A kormány a gazdaadósságok kérdését is rövid időn belül megoldja. A gazdadósságok rendezése, annak okos, helyes és az egész gazdasági életet érintő megfelelő tárgyilagos megoldása a pénzügyminiszter úr munkásságának előterében áll. Ugy kell megoldani ezt a kérdést, hogy az egyetemes gazdasági érdekeket tartsuk szem előtt. Nem szabad megoldani úgy, hogy megoldásával megmentsünk és gondoskodás nélkülivé tegyünk egy társadalmi réteget, ugyanakkor azonban egy másik társadalmi réteget elsöpörjünk az élet szinpadáról. Kényes és nehéz probléma ez, de nem megoldhatatlan akkor, amikor a magyar mezőgazdaság jövője és életképessége függ ettől. Ha ilyen módon tehetjük egészségessé a beteg magyar mezőgazdasági életet, akkor ennek érdekében még áldozatokat is kell tudni hoznunk, talán még a gazdasági alapigazságok rovására is. Azt hiszem, hogy megértésre talál illetékeseknél a magyar gazda lelkében élő az az igazság, hogy akkor, amikor a kamatterheknek nem tud a magyar gazda eleget tenni, időt kell neki adni arra, hogy a tőketörlesztés és visszafizetés kötelezettségének eleget tegyen.

Sztranyavszky Sándor beszédét a nagygyülés nagy tapssal és lelkes éljenzéssel fogadta.

Pátkay Béla terjesztette elő ezután határozati javaslatát, amelyet a nagygyülés egyhangúlag elfogadott. E határozati javaslatban a magyar földbérlőtársadalom a legutóbb kiadott földbérlőrendelet módosítását kéri oly képen, hogy a haszonbér leszállítását mindenki kérhesse, tekintet nélkül arra, hogy a haszonbért pénzben fizeti-e vagy pedig terményben. Kérik továbbá, hogy a külön eljárási költséget a kormány törölje s a jövőben minden haszonbért csak terményben állapíthasson meg a bíróság. Végül arra kéri a határozati javaslat a kormányt, hogy a jövőben a haszonbér megállapításánál vegyék tekintetbe a földterhek időbeli emelkedését is.

Eszenyi Jenő javaslatára a nagygyülés kérni fogja a kormányt, hogy a gazdaterhek rendezésénél a bérlő gazdák jogos és súlyos érdekeire is legyenek tekintettel. Végül Sztranyavszky Sándor annak a reményének adott kifejezést, hogy az egymásra utaltságról mondott szavai visszhangra találnak az egész magyar gazdatársadalomban és a halasi nagygyülés kiinduló pontja lett a magyar gazdatársadalom egy táborba való tömörülésének és a magyar gazda jobb jövendőjének. A nagygyülés a Himnusz eléneklésével ért véget.

BERLINBEN FOLYTATJÁK A LIPCSEI PERT

Lipcse, október 7. Lipcsében a tárgyalás első szakasza véget ért és a tanács Berlinbe teszi át székhelyét. A 2. szak beható helyszíni szemléje és a terjedelmes tanúkihallgatások valószínüleg több hetet vesznek igénybe. Ennek lezárása után az eljárás utolsó aktusa ismét Lipcsében játszódik le. Itt tartják a vád- és védőbeszédeket, itt adják meg a vádlottaknak az utolsó szó jogát, végül itt hirdetik ki az ítéletet.

Önnek is meg kell győződnie, hogy tüzifa és kályhaszén szükségletét a legjobb minőségben, legszolidabb árak mellett, legpontosabb kiszolgálásban

Prohászka és Társa cégnél

szerezheti be. Bethlen u. 44., Eötvös u. 18. Telefon 11—61.

CIPŐ- ÉS CSIZMA ÁRAIMAT HERSKOVICS, CSAPÓ U. 18. SZ. *mélyen leszállitottam.*

Gyermek módra . . .

Magányomból,
ha kiásnak,
tudok adni
bőven másnak
jó tanácsot,
ezerfélét,
de én magam,
jámbor, félénk
gyermek módra
tapogatom,
merre menjek,
melyik ajtón
s ha végre már
meg is lelem
beleütöm
kemény fejem,
furcsaságom,
félszegségem
ismerem én
réges régen,
nyesegetném,
de nem lehet,
igy élem le
az életet.

FÉNYES JENŐ.

NÉPMISSZIÓ DEBRECENBEN

Tizenegy évvel ezelőtt a jezsuita atyák nagyszabásu népmissziót tartottak Debrecenben. A missziónak jótékony hatását az egész egyházközség érezte. Nagyobb lett a hivek buzgósága, erősebb és öntudatosabb a vallásosság és mélyebb a hitélet. Azóta a népmisszió hiányát a husvéti lelkigyakorlatokkal igyekeztek pótolni a debreceni egyházközség lelkipásztorai, de a népmisszió nagy és egyetemes hatását nem tudták elérni, noha kétségtelen, hogy a husvéti lelkigyakorlatok szép eredménnyel jártak. Most azonban ujabb nagyszabásu népmissziót fognak ismét tartani Debrecenben a plébánia templomban. Ezuttal az egyházközség vezetőségének kérésére a ferenciskánus atyák jönnek Debrecenbe, akiknek élén Zadravetz István püspök fogja irányitani a népmisszió munkarendjét. A misszió december 2-án, szombaton kezdik és december 10-ig tart. Naponta több beszéd lesz, amelyekből kettőt mindig Zadravetz püspök mond. Befejezésül december 10-én közös áldozást tartanak.

A román vezérkari főnökre kézigránátot dobott egy káplár

Lazarescu tábornok rejtélyes sebesülése.

Bukarest, okt. 7. A román vezérkar főnökét, Lazarescu tábornokot tegnap a Krajova környéki hadgyakorlaton rejtélyes baleset érte. A vezérkari főnök olyan sulyosan megsebesült, hogy a krajovai kórházba kellett szállitani, ahol mütétet hajtottak rajta végre. A román hatóságok a Lazarescu tábornokot ért baleset körülményeit mindenképpen eltitkolni igyekeznek s ez annál inkább okott ad arra a feltevésre, hogy nem egyszerü baleset, hanem merénylet történt. A bukaresti lapok csak két-háromsoros hirben számoltak be a vezérkari főnök megsebesüléséről, a román fővárosban szállongó hirek azonban annál szenzációsabbak.

A legtöbben ugy tudják, hogy a tegnapi hadgyakorlaton, amelyet Piatra Olt mellett tartottak, **egy káplár merényletet követett el Lazarescu tábornok ellen. A vezérkari főnök felé dobott kézigránátot, földreesése után az egyik tisztnek sikerült még idejekorán felkapni és néhány méterrel tovább hajitani** és csakis ennek köszönhető, hogy Lazarescu tábornok életben maradt. A tábornokot a felrobbanó kézigránátnak néhány szilánkja igy is sulyosan megsebesitette a karján, állapota azonban nem életveszélyes. A merénylő bombája — állitólag — két katonát megölt és életveszélyesen megsebezte azt a tisztet is, aki Lazarescu életét megmentette.

KETTŐS HALÁLOS REPÜLŐKATASZTRÓFA A ROMÁN KIRÁLY SZEMELÁTTÁRA

Bukarest, okt. 7. A krajovavidéki hadgyakorlaton, a király szemeláttára, borzalmas repülőszerencsétlenség történt tegnap délben, amely egy pilóta és altiszt életébe került. A szerencsétlenségről a következő részleteket jelentik:

Az uralkodó a hadgyakorlat szinhelyén megjelent, hogy lássa a csapatok átkelését az Olton. Mihelyt a hid készen lett, a király elindult, hogy a csapatok fedezete mellett átkeljen a folyó jobb partjára. Alig ért a hid közepére, egy hét repülőgépből álló raj jelent meg fölötte, amely rakétákkal jelképesen bombázni kezdte a hidat. Néhány perccel később két repülőgép összeakadt és 200 méter magasságból lezuhant. Hulea főhadnagy, aki az egyik gépet kormányozta, kiugrott a gépből és ejtőernyő segitségével sértetlenül leszállott éppen az Olt vizébe, ahonnan kimentették. A másik repülőgép megfigyelő tisztje, Gerghe Jonescu és Georghe Marasoilu pilótaőrmester azonban a géppel együtt zuhantak a földre és mindketten szörnyethaltak.

A király látva a szerencsétlenséget, azonnal csónakba szállt és az összezuzott géphez sietett. A két repülő holtan feküdt a roncsok alatt. A vizsgálat megindult annak megállapitására, hogy tulajdonképpen mi idézte elő a katasztrófát.

Hévizi kurák

rheuma, (csuz), izületi bántalmak és idegzsábák (ischias) ellen a téli időben az

Erzsébet Sósfürdőben

Budapest, I., Tétényi-ut 12-16

az eredeti hévízi rádióaktiv gyógyiszap és a glauber keserüsós forrásvíz utólérhetetlen gyógyhatású kombinációs kezelésével **dr. Schulhof Vilmos** szakorvos, **hévízi fürdőorvos** személyes vezetése és ellenőrzése mellett.

PENSIO:

elsőrendü ellátással, szobával, iszapkúrával napi P 7.50
kétágyas szobával . . . . P 6.50
Közlekedés: 19—49—51. sz. villamos kocsikon.

B. VATTAY MARGIT

táncintézetében vasárnap délelőtt és csütörtök d. u. 5—8-ig össztáncok. Tánctanfolyamokra beiratkozás egész nap.

KOSSUTH UTCA 11. SZÁM.

Cipőt őszre **Sólyom**

cipőgyári áruházban vegyen! Mert szenzációs modelleket tartós garantált minőségben, olcsó gyári áron szerezheti be.
Erős tartós iskola cipők! Piac-u. 34. — Telefon 34—31

Az új segédlelkészek, középen dr. Baltazár Dezső püspök, tőle balra Balogh Juliánna segédlelkésznő

Szombaton délben 29 uj segédlelkészt bocsájtott ki Baltazár püspök

A debreceni Tisza István egyetemen és a lelkészképzőintézetben absolvált 29 theológus tett kápláni vizsgát az elmult napokban. A bizottság, melynek elnöke dr. *Baltazár* Dezső püspök volt, tagjai: dr. *Kállay* Kálmán, dr. *Varga* Zsigmond, dr. *Erdős* Károly, *Csánki* Benjámin szakprofesszorok, *F. Varga* Lajos debreceni egyházmegye, *Harsányi* Pál békésbánáti, *Porzsolt* István felsőszabolcsi, *Uray* Sándor és *Kolosváry Kiss* László egyházkerületi tanácsbirák voltak.

A bizottság szombat délben hirdette ki az eredményt, amely feltünően elsőrangu, mert a 29 segédlelkész közül 9 jelesen, 11 jól és 9 egyszerüen képesitett segédlelkész és senki sem bukott, mindössze két régi és nem az évfolyamnak tagja.

Jelesen képesittetettek: Hadházy Lajos, Kovács Árpád, Molnár Elemér, Nagy Gábor, Pótor Sámuel, Rácz Jenő, Segesváry Lajos, Seri András és Szüle Miklós.

Jók lettek; Ács Mihály, Balogh Juliska, Batta László, Csávás Sándor, Kállay Imre, Kelemen Ferenc, Mauritz Gyula, Szabó Lajos, Szűcs András, Tóth István, Vásárhelyi-Zsarkó Lajos.

Egyszerüen képesitve: Apay Kálmán, Balázs Ernő Csaba, Bárdi Ferenc, Bodnár Péter, Jakab István, Köblös Mihály, Rápolthy József, Váczy Pál.

Az uj segédlelkészekhez dr. *Baltazár* püspök intézett buzditó szavakat és bocsájtotta ki az egyházkerület nevében és hatalmazta fel arra őket, hogy most már palástosan hirdethessék az igét. Az uj káplánok nevében *Seri* András szenior tolmácsolta az fiui szeretetüket a püspök és professzorok iránt.

A 29 segédlelkész közül mindössze nehányan kaptak állást. Seri András szeniori állást, Nagy Gábor halléi stipendiumot kapta. Pótor Sámuel Mezőturra, Csávás Sándor Törökszentmiklósra, Mauritz Gyula Karcagra mennek segédlelkésznek, mind hárman a hevesnagykunsági egyházmegyébe. Szüle Miklós nyiregyházai hitoktató lett, Váczy Pál békési, Szakáts József kislétai segédlelkészek lettek. A többiek állásnélkül vannak.

Az uj segédlelkészek résztvettek szombat este a theológus ismerkedő esten.

A debreceni ügyészség elejtette a vádat a sárospataki kommunista ügyben

Ez év tavasszán országos feltünést keltett az a hir, hogy Sárospatakon kommunista szervezkedést fedeztek fel. A társadalmi rend felforgatására irányuló bünügyben számos letartóztatás is történt. A letartóztatottak egyrészét a debreceni kir. ügyészség közben már szabadlábra helyezte, de eljárás volt folyamatban több szabadlábon lévő gyanusitott ellen is.

A nagy port felvert ügyben most ujabb fordulat történt. *A debreceni kir. ügyészség ugyanis a szabadlábon levő gyanusitottak ellen elejtette a vádat* és az ügyben szereplő Mészáros Vince, Hódy Irén, Heimlich Sándor, Hódy Ilona, ifj. Hetmanek Ferenc, Balogh János, Labancz Imre sárospataki lakosok, özv. Szabó Istvánné tiszakarád ési Márton József makkoshotykai lakosok ellen a vizsgálóbiró a folyamatba tett vizsgálatot megszüntette.

—

Itélet az Eternit ügyben

Czárán Pétert megvesztegeté sért tizhónapi fogházra ítélték

Budapest, október 7. Czárán Péter és társainak a bünügyében a törvényszék Patay-tanácsa szombatra tűzte ki az ítélet kihirdetését. A tárgyalás 11 órakor nem az ítélet kihirdetésével kezdődött, mert a törvényszék tanácskozása során ismét bizonyitáskiegészitést rendelt el és elrendelte Kaufmann Jenőnek, az Eternit főkönyvelőjének újbóli kihallgatását.

A kihallgatás előtt az elnök **ismertette a belügyminiszterium átiratát: Czárán Pétert ideiglenesen nyugállományba helyezték.**

Az ismertetés után kihallgatták az Eternit főkönyvelőjét, majd negyedtizenkettőkor elhangzott az ítélet. A törvényszék *Czárán Pétert bünösnek mondotta ki egyrendbeli folytatólagosan elkövetett megvesztegetés vétségében és ezért tizhónapi fogházra, hivatalának elvesztésére* és a bünügyi költségek megtérítésére itélte. Pénzbüntetés kiszabását mellőzte. Az előzetes letartóztatással *hat hónapot* és tizenhét napot kitöltöttnek vett. Klein Mórt, az Eternit igazgatóját és *Holló* Istvánt, az *Eternit főmérnökét felmentette.*

Az ügyész felebbezett a felmentések miatt és Czárán terhére. Felebbezett Czárán is. A törvényszék Czárán azonnali szabadlábrahelyezését rendelte el.

Az itélet indokolásában megállapitja, hogy Czárán ajánlotta feletteseinek, hogy az ivóvizcsövek eternitből 20—30 százalékkal olcsóbbak. Az eternitcsövek valóban igen jól használhatóknak bizonyultak is. Rátér ezután az indokolás a Czárán-villa épitésére és az 5000 pengős kölcsönre, amelyet az Eternit nem kebelezett be a házra. Az Aggteleki-számlával kapcsolatban megállapitja az itélet, hogy itt már kölcsönről nem lehet szó és végeredményben *Czárán összesen 11.180 pengőt kapott Kleintől kölcsön cimén.* Kétségtelen tényként állapitotta meg a törvényszék, hogy Czárán részéről az elszállitott áruk ellenőrzése mindenkor pontosan megtörtént. *Czárán tehát hivatali kötelességét nem szegte meg,* jóllehet az emlitett jutalmakat hivatali cselekményeiért kapta. Ezért a törvényszék szerint ez esetben a Btk. 465. szakaszába ütköző cselekményről van szó és igy Czáránt megvesztegetés vétségében kellett bünösnek kimondani.

Enyhitő körülménynek vette a biróság, hogy az elitélt egész életének munkáját látta ugyszólván megsemmisülni épülő lakóházának elvesztésével és efeletti végső elkeseredésében fordult ehhez az eszközhöz, hogy vagyonának legalább töredékét megmenthesse.

Elavult rádióját kicserélem

TELEFUNKEN

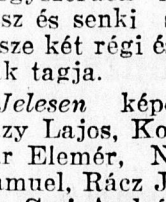
REKORD-ra.

SOLTÉSZ, Kálvin-tér 2. szám.

Uj debreceni polgárok

A mult hónapban a város a következőket vette fel a községi kötelékbe: Rublecki Sándor tanuló, Barabás Zsigmond ny. máv. segédtiszt, Balogh László táv. vonalfelvigyázó, Deák Margit védőnő, Marozsán Péter cipész, Dóci József máv. fékező, Ráduly Endre nyug. máv. művezető, Mittermayer Ödoön nyug. m. kir. pénzügyőri biztos, Tennenbaum Dávid izr. főkántor, Braun Izidor nyug. máv. s. tiszt, Molnár Pál máv. nyugbéres kovács, Orosz István ref. tan. képzőintézeti tanár, Szabó Róza háztartásbeli, Ottományi József hivatalszolga, Köblös Ilona okl. tanítónő, özv. Kosztyu Györgyné főzőnő.

Összesen 16 uj polgárral gyarapodott tehát Debrecen lakossága.

Pompás!

Most már semmi akadálya az esküvőnek, mert bútorainkat mesés olcsón beszerezzük a

Faiparnál, Piac-u. 32.

Kabátot, bundát, gyapjugarniturát gyermekruhát, csecsemőtől 14 éves korig a legnagyobb választékban, legolcsóbb áron vásárol **Horovitz Gyulánál** Püspöki palota. Hatvan-u. sarok

Ujra kisért az a terv, hogy a város egy tételben adja el a kitermelt fát

A városnak 800 ezer pengő értékű fája van. — Október 1-ig csak 124 ezer pengő folyt be a faeladásból, pedig a városnak szüksége van pénzre.

Debrecen város a saját erdőiből kitermelt és forgalomba hozott tüzifával eddig mindig jótékonyan befolyásolta a fapiac árait, amelyekre mérsékelőleg hatott. Most a város közönségét az a veszedelem fenyegeti, hogy ezt az olcsó tüzelő beszerzési lehetőségét elvesziti. A helyzet ugyanis az, hogy a városnak nagyobb összegre van szüksége, hogy esedékes tartozását rendezhesse. A pénz előteremtésére legjobb módnak kinálkozik az a megoldás, hogy a város egy tételben eladja a tüzifát nagykereskedőknek. Igaz ugyan, hogy igy a város 20—25 százalékkal olcsóbban kénytelen eladni a készletét, de viszont hozzájut a szükséges pénzhez. Sokkal nagyobb baj azonban ennél az, hogy igy a fa megdrágul.

Egyszer már felmerült ez a terv, hogy a város egy tételben adja el a tüzifa készletét, de akkor a közhangulat ellene fordult ennek a megoldásnak. *Ary Lajos főszámvevő most jelentést tett a polgármesternek, hogy október 1-ig 124.000 pengő folyt be faeladásból.* Ez rendkivül csekély összeg, de az eladott famennyiség is. Ilyen körülmények között a városházán most ujból azzal a tervvel foglalkoznak, hogy *mégis egy tételben adják el a városi fát. A városnak még mindig van 741 vagon, 4000 öl tüzifája és müfája, amelyeknek az értéke 800.000 pengő.*

Bár az eladás tekintetében megindultak a tárgyalások, mégis remélhető, hogy ha a közönség a jó idő ellenére is beszerzi a tüzifaszükségletét az olcsó városi fából és igy megfelelő bevételre tesz szert a házipénztár, a város elál attól a tervétől, hogy egy tételben adja el a városi fát, amely nyomban a vétel után már csak drágább áron kerülhetne a fogyasztókhoz.

—

METEOR MOZA MŰSORA

Vasárnap »*Repülő halál*». Izgalmas kalandordráma, 2 részben, 14 felvonásban Lucille Brown főszereplésével. — Megelőzi: »*Macskazene a lokálban*». Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

MA, vasárnap délután olcsó helyárakkal: Fehérvári huszárok

Vasárnap este a muzsikák - muzsikája Cirkuszhercegnő

kerül szinre a legragyogóbb előadás an.

Ne feledje el! Hétfőn: Thuróczy nagysterü a bbiása: Naplemente.

A SZENT ERZSÉBET EGYESÜLET BÁBSZINHÁZ ELŐADÁST RENDEZ OKTÓBER 11—12—13-ÁN A RÓM. KATH. GIMNÁZIUM DISZTERMÉBEN

Mint már jeleztük, a Szent Erzsébet Egyesület dr Varga Emilné urasszony rendezésében bábszinház előadást rendez a róm. kath. gimnázium disztermében folyó hó 11—12—13-án délután 5 órai kezdettel. Dr Varga Emilné urasszony különleges müvészi képességeiről és érdemeiről mult számunkban már megemlékeztünk s a hozzáértők elismerő birálatának közlésével kellő értékben méltattuk is. Ezuttal az előadás részleteiről közlünk bővebb adatokat. Az

Az Egyesület jótékonycélu megrendezésében szinrekerül a „Tengerszem tündére" cimü, énekes, zenés bábjáték. Jókai hasonlócimü poétikus tündérregéje nyomán szinredolgozta dr Varga Emilné és Muraközy László. Zenéjét Csanak Béla eredeti szerzeményei, részben pedig Huszka—Martos „Tündérszerelem" cimü operettjéből vett részletek alkotják. Közremüködnek a városi zeneiskola legkiválóbb növendékei: Vajda Julia, Orosz Árpád, Bakó József Hoór-Tempis Erzsébet énekmüvésznő betanitásával. Mint énekesek, szerepmondók, bábjátékosok szerepelnek még Vajda Mariska, Orbulov Bözsi, Szabó János. Legfőbb szereplői azonban az előadásnak dr Varga Emilné bábszinházának pazar, luxuriozitással öltöztetett, utólérhetetlenül kecses „figurine"-jei. Zongorakiséretet B. Rotschnek Róza urasszony látja el. Az előadásokra belépti dij nem lesz, müsormegváltás azonban kötelező. A rendezőség gondoskodott arról, hogy az iskolásgyermekek számára is hozzáférhetővé tegye müvészi és szórakoztató előadásait, ezért a müsormegváltási dijakat 1 pengő, 50 és 30 filléres árakban szabta meg. Az egyesület elnöksége kéri az iskolák vezetőségét, hogy nemes célokat szolgáló, müvészi élvezeteket nyujtó látványos bábszinház előadásainak minél szélesebbkörü propagandát fejtsen ki tanulói között.

Hungária női kalapszalon

ezelőtt »Csillag« kalapszalon továbbra is

Péter Antal

kiváló szakember vezetése alatt áll. Legujabb modellekkel dúsan felszerelve. Olcsó árak. CSAPÓ UTCA 5.

Nagyszabásu protestáns kulturünnepély Debrecenben

Az Országos Bethlen Gábor Szövetség Debrecenbe is ellátogat, hogy a kálvinista Róma, helyesebben a magyar Genf falai között is felrázza a lelkeket a Protestáns Nő szövetség, a protestáns diákság és más jóléti intézmények iránt. Nem népgyülést szervez és rendez, hanem hozza magával a protestantizmus legjelesebbjeit, hogy a hit és tudás szellemi kincseit adják oda a hallgatóságnak cserébe az ügy iránti lelkesedésért. A Kálvinisták Templomegyesülete minden lehetőt megtesz, hogy a kultúrünnepély sikere biztositva legyen. Egymaga azonban nem sajátithatja ki a megrendezés munkáját, ezért kéri minden protestáns egyén, intézmény támogatását, de általában véve Debrecen társadalmának szives munkáját, azokét, akik a hit és kultúra nagyságait megértik. Az ünnepély október 21-én, szombaton este nyolc órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében. Jegyeket már lehet kapni az összes protestáns lelkészi hivatalokban, a Méliusz, Harmathy és Gyürky papirkereskedésekben. A jegyárak a mai viszonyokhoz alkalmazva mérsékeltek.

A vásári kereskedők és piaci árusok a debreceni piac átrendezését kérték a polgármestertől

Szombaton délben dr. Vásáry István polgármester felkereste a debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulatának küldöttsége és kérvényeket nyujtottak át a piacok átrendezése érdekében. A küldöttség Ujlaki Sándor elnök vezetésével Nagy Gyula alelnök, Thuránszky Zoltán titkár, Hegedüs Mihály, Szentpéteri István, Vadász István és Asztalos Miklós vezetőségi tagokból állt.

Három beadványt nyujtottak át, amelyekben a következőket kérik: a Csapó uccai piac burkolásának befejezése után a piacok különböző nemeit egymás szomszédságában helyezzék át, olyképpen, hogy a Csapó ucca jobboldalán a viszonteládrusitó gyümölcsösök, a baloldalán pedig a gyümölcstermelők árujanak. A Rákóczi ucca jobboldalán a zöldségtermelők, a baloldalán a zöldség-viszonteládrusitók kapjanak helyet. A Rákóczi uccán ezek folytatásaként helyezzék el a tojás és baromfi viszonteládrusitókat és a baromfitenyésztőket.

Kérik a polgármestert, hogy a vidéki viszonteládrusitókat tiltsák ki a debreceni napipiacokról, mintahogy a debreceni viszonteládrusitóknak sem engedik meg még a legközelebbi városokban sem, hogy a napipiacokon árusithassanak. Kérik végül, hogy a város a zugárusoktól és áltermelőktől szabaditsa meg a piacot, hozzon ellenük szigoru rendszabályokat. Olyan tömegben lepik el a piacokat, hogy veszélyeztetik a legális termelők és árusok megélhetését. Kérik, hogy létesitsen a polgármester megfelelő vásárfelügyelőséget és módositsa a piaci rendszabályokat olyan módon, hogy a mindenkori rendet biztositsák.

Dr. Vásáry István polgármester a legnagyobb megértéssel fogadta az előadott kérelmeket és biztositotta a piaci árusokat a legmesszebbmenő jóindulatáról és támogatásáról. A piaci helyrendezéssel kapcsolatban nincs ellenvetése a terv ellen, ha a Kereskedelmi Kamara felfogásával a rendezés terve egyezik. A zugárusok és áltermelők elleni intézkedésekre vonatkozólag felhivta a Társulat vezetőségét, hogy teljes erejével szálljon sikra, annál is inkább, mert a városnak is az a legfőbb óhaja, hogy a debreceni piacokon semmiféle törvényellenesség ne fordujon elő.

—

Kaliforniai pajzstetűtől mentes
Magastörzsü és bokorrózsát
Gyümölcsfát
Diszfát
Diszcserjét
Evelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt stb.
bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít
UNGHVÁRY JÓZSEF
faiskolája CZEGLÉD.
Budapesti iroda VI., Andrássy-ut 56.
Oktató nagy árjegyzék ingyen.

A gazdák is alakitsanak karteleket a kartelek ellen

Purgly Emil volt földmüvelésügyi miniszter indítványát a gazdák megszervezéséről elfogadta az OMGE

Budapest, okt. 7. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató választmánya Somssich László gróf elnöklésével ülést tartott.

Mutschenbacher Emil igazgató vezette be az ülést. A gabonamoratórium rendelet meghosszabbitásával kapcsolatban — mondotta — sok olyan intézkedésnek kell történni, amely *a feltételeket enyhiti*. Rámutatott arra, hogy a termésértékesités teljesen megakadt. Az árak katasztrófálisan alacsonyak. Az agrárolló tovább növekedett. Birálta a fázisadót, amelynél olyan kulcsokat állapitottak meg, melyek drágitóan hatottak. Némely cikknél a forgalmiadót 8—10 százalékra emelték.

Purgly Emil volt földmivelési miniszter szólalt fel elsőnek a vitában.

A magyar gazdatársadalom és a munkásság — mondotta — olyan megélhetési viszonyok közé került, amelyek *könnyen veszélyeztetik a szociális békét*. A termésértékesitésnél nem arra helyezem a sulyt, hogy milyen mennyiség exportálható. Fontosabb ennél az, hogy milyen áron exportálunk a kontingensen belül. Hatpengős buzaárak mellett a gazda veszteséggel dolgozik. A mezőgazdasági munkás bére elérte a minimumot. Sohasem láttam azt, amit az idén az Alföldön, hogy *uszónadrágban csépeltek*. A ruhátlanság olyan foka állott be, hogy az ember esze megáll.

Végül határozati javaslatot terjesztett elő, amely a következőképpen szól:

— Az OMGE igazgató-választmánya a termelésnek és értékesitésnek s ezen célok megvalósitásának *a gazdák tömörülése utján való irányitását* egy keret törvény alkotása által látja szükségesnek és mielőbb megvalósitandónak.

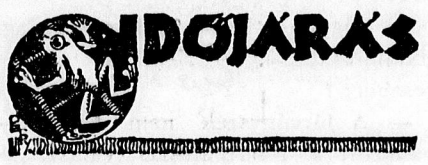
Azzal fejezte be felszólalását, hogy ha kell, legyenek kartelek, *de a gazdák is állitsanak karteleket a kartelekkel szemben.*

Hosszabb vita után elfogadták Purgly indtiványát. Elhatározták, *hogy felterjesztik az inditványt a miniszterelnökhöz s földmivelésügyi miniszterhez.*

Szavazással elhatározták, hogy szorgalmazni fogják a kormánynál, hogy az ezévi adót is lehessen gabonával kiegyenliteni.

II. OSZT. ÉRDEMKERESZT JÓZAN MIKLÓS PÜSPÖKI VIKÁRIUSNAK

Budapest, okt. 7. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Józan Miklós felsőházi tagnak, a magyarországi unitárius egyház püspöki vikáriusának az egyházi és társadalmi élet terén szerzett érdemei elismeréseül a II. oszt. érdemkeresztet adományozta a csillaggal.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti október 7-én: Középeurópában derült és száraz az időjárás. A napok melegek, de éjszakánkint több helyen lépett fel talajmenti fagy. Északeurópában esők és nagy szelek vannak, körülbelül a 60-ik szélességi fokig havazik. Nyúgatfranciaországban is újabb esőzések vették kezdetüket. Hazánkban derült, száraz az időjárás. Szombaton reggelre a hőmérséklet több helyen a talaj mentén a fagypontig süllyedt. A nappali felmelegedés fokozódott. A hőmérséklet legmagasabb értéke Debrecenben 19 fok, az esti hőmérséklet 8 fok volt.

Prognózis: Száraz, nappal meleg idő várható, éjjel erős lehülés, a talaj mentén helyenkint fagy, a vasárnapi folyamán a déli légáramlás megélénkülése mellett, némi élénkülésre van kilátás.

Választékban, minőségben, és árban
még mindég a
Posztóház" vezet Svetitspalota
Figyelje szenzációs kirakatait! Allandó kiállitás!

Ha
cipőt akar venni várjon keddig
Erdemes várni!!
Kb. 2000 pár legjobb minőségű, márkás férfi, női és gyermekcipőt hozunk hihetetlen olcsón forgalomba.
Az olcsó árusitás 10-én, kedden reggel kezdődik.
Az árakat kedden reggel ezen a helyen közöljük.
„Venus" Cipőáruház
a volt Turul helyiségben, Szent Anna uccával szemben.

Dolfuss kancellár felgyógyult

Bécs, október 7. Dollfuss dr. szövetségi kancellár ma már a kancellári hivatalban hallgatta meg az egyes vezető tisztviselők jelentését. Ezután a földmivelésügyi miniszteriumba ment rövid időre. A szövetségi kancellár egyébként ma délután feleségével eltávozott Bécsből, hogy kezelő orvosai tanácsára rövid ideig vidéken üdüljön. A kancellárt felépülése után első útja a Szent István templomba vezette, hol félórán át buzgón imádkozott.

Bécs, október 7. Éjfél tájban a városban határozott formában híresztelték, hogy Stahremberg herceg egy semmeringi községben négy lövéstől a mellén súlyosan megsebesült. A reichenaui csendőrség az érdeklődőknek kijelentette, hogy e hirestelésekből egy szó sem igaz. A csendőrség úgy hiszi, hogy a hír onnan ered, hogy a kérdéses területen rövid idővel ezelőtt vadorzókkal valóságos ütközetet vivtak az erdőőrök. Stahremberg herceg valóban jelenleg ezen a vidéken vadászik.

Franciaország és Olaszország megegyezett a dunai tervben

London, okt. 7. A Reuter iroda genfi távirata szerint hivatalosan jelentik, hogy barátságos megegyezés jött létre **Franciaország és Olaszország között a dunai ujjáépitésre vonatkozó olasz terv ügyében**, amely a strésai javaslatokon kivül kétoldalu szerződéseken alapul. Ugy tudják hogy a kisantant, különösen Csehszlovákia ellenzi az olasz tervet, Lengyelország azonban nem barátságtalan azzal szemben.

Férjhez mennek a sziámi ikrek

Newyork, október 7. Szenzációs esküvő készül Newyorkban. Hire valósággal lázba hozta Newyork népét: Daisy és Violette Hilton, akiket »*sziámi ikrek*« néven ismer a világ, férjhez mennek. Az összenőtt ikerpár természetesen egyidejüen határozta el magát a házasságra. Daisy Hiltonnak a vőlegénye egy *csikágói karnagy*, Violetté pedig egy *newyorki boxoló*.

Daisy is, Violett is kijelentette az ujságíróknak, *hogy nagyon boldogok, mind a ketten nagyon szeretik a vőlegényüket és izgatottan várják az esküvő napját*. Arra a kérdésre, hová utaznak nászutra, nevetve Daisy-Violett válaszolt.

— *Természetesen mind a négyen együtt megyünk, valószinüen Floridába.*

Társasutazás Rodostóba

Budapest, október 7. Gömbös miniszterelnök ankarai utazásával kapcsolatban történik a *rodostói Rákóczi-ház ünnepélyes felavatása*, amelyen képviseltetni fogják magukat a felsőház, a képviselőház, a törvényhatóságok, a társadalmi egyesületek szövetsége és különböző testületek. A küldöttségeken kívül nagyszámban vesznek részt a nemzeti zarándoklatnak tekintett utazáson, amely a török-magyar politikai és gazdasági kapcsolatok kimélyitését is célozza, az ország különböző részeiből és a társadalom minden rétegéből jelentkező magánosok is, akiknek társas utazását a török-magyar kereskedelmi kamara szervezi. Mozgalom indult meg a fővárosban és a vidéken, hogy a kulturális egyesületek s más testületek is kereskedelmi és iparkamarák épen úgy, mint Rákóczi hamvainak hazahozatalánál képviseltessék magukat a rodostói ünnepélyen, hogy ezzel is kifejezésre juttassák a nemzeti kegyeletet, amellyel a magyar társadalom Rákóczi fejedelem emlékének adózni kíván.

Most, hogy a rodostói Rákóczi-házat helyreállitották és annak az ünnepélynek felavatását Magyarország miniszterelnökének jelenlétében tartják meg, a török-magyar kereskedelmi kamara olcsó társas utazásával különvonatot is indít, amely október 22-én reggel 6.20 órakor indul a keleti pályaudvarról. Résztvételi dij II. osztályon I. osztályu szállodai ellátással 328 pengő, III. osztályon jó polgári ellátással 265 pengő.

FELBONTOTTÁK FETSER PÜSPÖK VÉGRENDELETÉT

Győr, október 7. Fetser Antal püspök hétfőn délelőtt tartandó temetésére nagyban folynak az előkészületek. A temetési szertartást Serédi Jusztinián dr. biboros hercegprímás végzi, a temetésen a kormány is képviselteti magát. Felbontották Fetser Antal végrendeletét. **A végrendeletben azt kívánja, hogy a győri székesegyházban temessék el, rangjához méltóan, de minden pazarló fényüzés mellőzésével.** Vagyonának azt a részét, amelyek felett szabadon rendelkezhetik, részben egyházi intézményekre, részben rokonaira hagyományozta.

Innitzer Tivadar bibornok, bécsi hercegérsek távíratban jelentette be, hogy a hétfői temetésen résztvesz.

Gömbös miniszterelnök telefonon fejezte ki részvétét és kilátásba helyezte, hogy a kultuszminiszterrel és Darányi államtitkárral személyesen fog résztvenni a hétfői temetésen.

UJPEST A LEGJOBB ADÓFIZETŐ VÁROS

Ujpest, okt. 7. A pestvidéki pénzügyigazgatóság jelentése szerint Ujpesten ez év elejétől októberen 1-ig az együttesen kezelt adókból 400 ezerrel több adó folyt be, mint a mult év első 8 hónapjában. Ujpest a mult évben is a legjobb adófizető város volt.

Cigányzenészek a jazz ellen

Irta: *Füredy F. Gusztáv.*

A *Magyarországi Cigányzenészek Egyesülete* beadvánnyal fordult a budapesti főkapitányhoz azzal a kérelemmel, tiltsa be a kávéházakban és az éttermekben az úgynevezett *jazz-muzsikát*, éneklést és táncot, mely az utóbbi években olyan tért hódított mindenütt a világon, tehát nálunk Magyarországon is, amire alig volt példa az elmult évtizedek kávéházi és éttermi zenéjének történetében.

Ná.'n. idehaza, különösen a cigányzenész-k szenvedték meg ezt a hallatlan sikerü jazz-inváziót, mely valósággal kivette szájukból a betevő falatot, ami nemcsak sokezer magyarországi cigányzenész anyagi romlását jelenti, hanem az öt világrészben híres magyarországi cigányzeneművészet lassú elsorvadását is, amit én magam és velem együtt bizonyára az ország közvéleménye, nagy, sőt igen nagy kulturveszteségünknek tekintek.

Mert ha jól szemügyre vesszük a dolgot (most mindig a mi speciális magyar viszonyainkra gondolok), itt egy egészen fiatal óriás, a jazz-zene, akarja legyűrni a mi öreg Góliátunkat, a cigányzenét. A látszat ugyan azt mutatja, mintha a mérkőzésben a fiatal óriás volna felül, mert hiszen Csonkamagyarország összes nyilvános mulatói szomorúan hangosak a jazz-től, de azt hiszem, ez az egész móka, ez a látszatsiker, mégis csak átmeneti jellegű és a jazz lassan visszamegy oda, ahonnan jött, nevezetesen Amerikába és békét hagy nekünk.

Mert mi tagadás, egyelőre mi megcsonkított magyarok is veszettül bolondjai vagyunk a jazz-nek és hálátlanul elfordulunk a mi egykor kedves cigányainktól, akik, az igaz, kiszedték néha az utolsó garast is a zsebünkből, de legalább sirva vigadtunk a muzsikájuk mellett palotában és kunyhóban egyaránt, de ez nem marad mindig így, mert a jazz semmi egyéb, mint divatzene, mely nagy hűhóval jött és — elmulik. Ellenben a magyar cigányzene egy eleven és évszázados kulturtörténet, a magyar lélek egy olyan megnyilvánulása, mely csak a magyar nép kipusztulásával tünne el a föld színéről, ami egyenlő a — lehetetlenséggel. *A magyar cigányzene még életében* (mert még él, bármennyire hódítson is tért a jazz) *bevonult a magyar halhatatlanságba és világok fognak összedőlni, ami kor a magyar nóta, mely a magyar cigány hegedűjén valaha felsirt, még mindig eleven erő lesz a zenés kultúrában bárhol, nemcsak Magyarországon.*

A cigányok azt mondják beadványukban, hogy a jazz-zene erkölcsrontó és ízlésrontó. Ebben tökéletesen igazuk van. A jazz idegizgató és ízléstelen zene, ha a jazz egyáltalán zene, persze nem szólva most arról, hogy zenetechnikai szempontból volt-e és van-e hatása az európai zene fejlődésére. A zene melódia nélkül nem is zene, lehet zenei bravur, ritmusban és hangszerelésben, mint ahogy a jazz semmi más, csak zenei bravur, míg a cigányzene, azaz a magyar nóta, csupa melódia, dal, tehát szív és lélek, mely egy ezeréves nagy nép legbensőbb érzésmegnyilvánulása és lelkiségének kivetülése. Ha a mi cigányaink ezrei ma szenvednek is anyagilag a jazz-őrület miatt, ez mindenesetre baj, nagyon szomorú dolog, amin segíteni kellene és kell, de türelem. Divatok elmulnak, eljön az ideje a kijózanodásnak és a magyar nép csakhamar rá fog eszmélni, mit vesztett erkölcsben és ízlésben, amikor cigányainkat elhanyagolva a jazz-nek behódolt és magába szívta ezt a mákonyt, mely elbódította.

Filléres-gyors ötven évvel ezelőtt

Igen sokan azt hiszik, hogy a »Filléres Gyors« intézménye egész ujkeletü. Pedig ez az olcsó utazási rendszer már ezelőtt 50 évvel is megvolt.

Ennek igazolásául álljon itt a »Debreczeni Ellenőr« 1883. szeptember 27-iki számából a következő hír:

»Kéjvonatok Szegedre. A király szegedi látogatása alkalmából az osztrák-magyar államvaspálya társulat az összes állomásokról kéjvonatokat fog rendezni jelentékeny mérsékelt áron«.

1884. augusztus 5-én ugyancsak e lap napihírei között olvashatjuk, hogy a »Szent István ünnep alkalmából a m. kir. államvasutak fővárosi menetjegyirodája által kéjvonatok fognak Budapestre indíttatni, melyekhez a m. kir. államvasutak központi hálózatának összes, valamint a csatlakozó pályának nagyobb állomásairól rendkívül mérsékelt árú s 10 napig érvénnyel bíró II. és III. osztályu menettérti jegyek fognak kiadatni«.

Ugyanez év szeptember 2-án közölték: »A Kisasszony-ünnepe alkalmából f. évi szeptember hó 6-án »kéjmenetek« rendeztetnek a szab. osztrák—magyar államvasut társaság valamennyi vonalán Bécsbe. Az említett napon Budapestről Bécsig (osztrák államvasutpálya) és megfordított irányban egy-egy »kéjmenet« rendeztetik, nagyon leszállított díjak mellett«.

Hiába, semmi sem új a nap alatt.

—

Magára vette kisasszonya ruháját, nyakába akasztotta aranyláncát és ugy fényképeztette le magát egy tolvaj cselédlány

Levelet irt saját magának, hogy elmehessen a fényképészhez. — A debreceni törvényszék 1 hónapi fogházra ítélte.

Érdekes bűnügyet tárgyalt a debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök. A vádlott egy debreceni cselédleány volt, Pupcsik Ilona, aki az év elején töltötte be 18. életévét s a hiuság miatt máris a vádlottak padjára került. Pupcsik Ilona legutóbb Róth Adolf debreceni kereskedőnél szolgált, ahonnan ruhaneműt, ékszert és retikült lopott el. A károsult feljelentésére azonban a rendőrség hamarosan kideritette, hogy ki volt a tettes és Pupcsik Ilonát átkisérték az ügyészségre. A gyorsított eljárás alapján a törvényszék mindjárt le is tárgyalta az ügyet.

A vádlott cselédleány eleinte nem igen emlékezett, hogy miket vitt magával és miket találtak meg a szekrényében, kofferjében. Később azonban bevallotta, hogy ellopott egy aranyláncot, egy gyöngyöt és karperecet, egy egy fekete csipkeruhát, továbbá kesztyűt, retikült, kabátott s más egyéb ruhaneműt.

— Hát aztán miért kellett magának az aranylánc? — kérdezte a vádlottat dr. Jankovich tanácselnök.

— Csak addig vettem fel a nyakamra, míg lefényképeztettem magamat, — hangzott a halk válasz.

— És miért nem tette vissza a helyére, ha csak a fényképhez kellett?

— Megfeledkeztem róla.

— Hát a fehérruha hogyan került a maga holmijai közé?

A leány egy darabig hallgatott, majd csendesen mondotta:

— A kisasszony ruháját is a fényképezéshez vettem fel.

Közben Jankovich tanácselnök egy levelet is talált az iratok között. Ez a levél Pupcsik Ilonához szól s az írója arra kéri „Ilonkát", hogy feltétlenül keresse fel őt.

A tanácselnök ránéz a lányra és hirtelen teszi fel a kérdést:

— Ugy-e, te irtad ezt a levelet?

Pupcsik Ilona lesüti a szemét és nagyon halkan válaszolja:

— Én... Magamnak irtam, hogy hazulról elmehessek a fényképészhez.

A bíróság kihallgatta a károsult Róth Adolf kereskedőt is, aki elmondotta, hogy a lopott holmik nagyrésze megkerült, csak egy pár cipő hiányzik. Erről azonban a vádlott semmit nem tudott.

A bizonyitási eljárás befejezése után Jankovich tanácselnök kihirdette a törvényszék ítéletét, amely szerint a bíróság Pupcsik Ilonát lopás vétségében mondotta ki bűnösnek s ezért őt egyhónapi fogházra ítélte. Az ítélet kihirdetése után az elnök megkérdezte a vádlottat, hogy megnyugszik-e az ítéletben?

— Nagyon sok, — feleli a lány aggodalmaskodva. — Nem lehetne kevesebbet?

— A törvényszék nem üzlet, — hangzott a rendreutasító válasz. — Megnyugszik-e, vagy fellebbez?

— Hát inkább leülök, — sóhajtja Pupcsik Ilona és megadóan hajtotta le fejét.

Vigszinház

Vasárnap **Hétfő**

Már csak 2 napig

Izgalmas fotballmérkőzés **Ezer diákmóka**

RAMON NOVARRO

DIÁKÉLET

Szerelem, romantika, kacagás 10 felvonásban.

Ezenkivül

Gödöllői világdzsembori

Előadások kezdete 3, 5, 7, 9 órakor

Keddtől 4 stár filmje: Norma Shearer, Lionel Barrymore, Clark Gable, Leslie Hovard főszereplésével:

A huszonnégyéves leány

A ZONGORA

Valahol egyszer, valahol régen,
Mikor az élet bűvös-szépen
Mosolygott — s hitt neki a lány,
Víg volt a dal a zongorán.

Valahol egyszer, egy kicsi asszony,
Sokáig kellett, hogy virasszon,
— Szüntelenül nap, nap után —
És bús dal sírt a zongorán.

Valahol nehéz, nagy éji csendben
A billentyűkre könny pereg le:
Egy fej a zongorára hull
És halkan megszakad a húr.

NYÁRY MARGIT.

A Zenekedvelők Köre és a Máv. Filharmóniai Egyesület közös bérleti HANGVERSENYEK.

Zenekedvelők Köre 25-ik évfolyam

I. BÉRLET.

Hubay Jenő ünnep

1933 október 15.

Közreműködnek:

MÁV. Filharmonikus Zenekar

Ábrányi Emil karnagy

Zathureczky Ede hegedűművész

Huszka Rózsi énekművésznő

II. BÉRLET.

November 5

Alváry Lőrinc operaénekes

Végh Sándor hegedűművész

és a MÁV. Filharmonikus Zenekar

November 15. (Arany Bika.)

Palesztrina Kórus

December. (Zeneiskola.)

Dr. Baranyi János zongoraművész

1934. január. (Zeneiskola.)

Jeanne Marie Darré zongoraművésznő, Páris

III. BÉRLET.

Február.

Ábrányi Emil szerzői estje

Fischer Annie zongoraművésznő, a Liszt Ferenc nemzetközi verseny győztese

és a MÁV. Filharmonikus Zenekar

IV. BÉRLET.

Március.

Pataky Kálmán a wieni Opera énekművésze

és a MÁV. Filharmonikus Zenekar

Május.

Rendkivüli hangverseny a Debreceni Ünnepi Hét alkalmából

KODÁLY Psalmus Hungaricus

(Zene, énekkar.)

Bérletjegy (8, 12 és 16 pengő) hathavi részletre a »Takarékosság« Rt.-nál (Deák Ferenc u. 6.) válthatók. Állóhelyek nincsenek. Szabadjegyek érvénytelenek. — Napi jegyek Méliusnál és az Arany Bikában. Váltsunk olcsó bérletet.

Művészi

FÉNYKÉPEK

olcsóbb árban készülnek

BAGDINAL, Piac UCCA 9. SZ.

SZINHÁZ

HETI MÜSOR:

Október 8., vasárnap délután: *Fehérvári huszárok.* Este: *Cirkuszhercegnő.*
Október 9., hétfő: *Naplemente előtt.* A (2).
Október 10., kedd: *Cirkuszhercegnő.*
Október 11., szerda délután: *A hid,* este: *Naplemente előtt.* B (2).
Október 12., csütörtök délután: *A hid,* este: *Fehérvári huszárok.*
Október 13., péntek: *Naplemente előtt.* C (2).

Cirkuszhercegnő

Operett-repriz a Csokonai-szinházban az uj primadonnával.

A Csokonai szinház szombaton este telt ház előtt ujitotat fel Kálmán Imre egyik leghiresebb operettjét, a »Cirkuszhercegnőt«. Bramer és Grünwald librettója az orosz arisztokratákról ma már »kiment a divatból«, megfakult s a humora is sokat vesztett frissességéből. Mindezek ellenére ezt a reprizt nem tartjuk elhamarkodott ötletnek, mert igaz ugyan, hogy a »Marica grófnő« klasszissal jobb operett, mint a »Cirkuszhercegnő«, ennek a darabnak is ugyanaz a Kálmán Imre komponálta a zenéjét, aki sokszínű pompás melódiáival végérvényesen meghódította a közönséget.

A társulat vitéz *Jakabffy* Rezső körültekintő, parádés rendezésével kitünő előadást produkált. *Venetianer* Sándor karnagyi debüje teljes sikerrel járt: benne egy nagy zenei intelligenciával rendelkező, elsőrendü karmestert ismertünk meg.

A »Cirkuszhercegnő« cimszerepében mutatkozott be a társulat uj primadonnája, *Hajnal* Margit, akivel sokat nyert a szinház. Exterriőrje kellemes, játéka disztingvált s ezüstös csengésü, gyönyörü hangja kitünően iskolázott. A közönség őszinte lelkesedéssel ünnepelte a tehetséges művésznőt, aki szép jövő előtt áll. Az eleven, kedves humoru *Jatzkó* Cia miss Gibson szerepében a »legjobb formáját játszotta ki«. Sok tapsot kapott. *Fáskerthy* Mária jól adagolt komikummal mintázta meg Karolint s alakításából nem hiányzott a lelemény sem. Mister X szerepében *Sólyom* Győző száz százalékig bemutathatta bonviváni kvalitásait, melyekről a legnagyobb elismeréssel emlékezhetünk meg. Természetes eszközökkel, uri elegánciával játszik, szépen táncol s férfis zengésü, szines tenorját élvezettel hallgattuk. *Szokoly* Gyula tele van ötletekkel, komikuma szinte ellenállhatatlan, tánca pedig egyenesen boszorkányos. Máris kedvence lett a debreceni publikumnak. *Kormos* Ferenc csupa meleg humor és invenció. *Bende* László kapitánya jó megfigyelőre valló alakítás. *Bányai* Ferenc nagyon intelligens szinész, aki most is feltünt. *Bihari* Nándor remek főpincére a legizesebb kabinetalakítás. Minden mondása után harsogó derültség hullámzott a nézőtéren. *Bakoss* Gyula a szokott jól játszott. A mellékszereplők a helyükön voltak. A férfikar erősebb, mint a női kar, amely még lámpalázzal küzd.

Külön kell megemlékeznünk *Szende* Máriáról, aki klasszikus szépségü művészi táncprodukciójával magával ragadta a köznöséget. Hasonlóan nagy sikere volt *Köpeczi Bócz* Mihálynak, akinek bravuros groteszk tánca bármelyik világvárosi szinpadon attrakció volna.

Egyetlen komoly kifogásunk, hogy az előadás nagyon hosszura nyult. Egy kis huzás semmiesetre sem ártott volna.

(b. p.)

Fabinyi miniszter a népruházati akcióról

Budapest, okt. 7. Az olcsó népruházati akcióról **Fabinyi** Tihamér kereskedelmi miniszter ezeket mondotta:

— A kormány a szegény néposztály, elsősorban a mezőgazdasági népesség olcsó ruhaellátásának biztositására, az ipar, a kereskedelem s a mezőgazdaság érdekképviseletével még a nyár folyamán tárgyalásokat inditott. A tárgyalások folyamán az ipar által felajánlott, már jelentékenyen mérsékelt árakat a kereskedelmi miniszternek sikerült még lényegesen leszoritani ugy, hogy ezeknek a csökkentéseknek figyelembevételével az akció keretében forgalomba kerülő ruházati anyagok ára több mint 30 százalékkal lesz olcsóbb, mint a jelenlegi kiskereskedelmi árak. Az akció céljaira 3 szövetfajtát választottunk ki, még pedig egy meleg bekecsanyagot, egy szivós nadrágszövetet s egy pamut fehérnemü anyagot, amely négyféle minőségben, nyersen, fehéritve, feketére és kékre festve kerül forgalomba. A 140 cm. széles bekecsszövet kiskereskedői fogyasztói áron méterenként 4.83 pengő, a 120 cm. széles nadrágszövet ára m-ként 2.09 pengő, az ing anyagul szolgáló pamutszövet nyersen 48.3 fillér, fehéritve 62.3 fillér, kékre vagy feketére festve 68.6 fillér lesz. Az akció lebonyolitására a magyar textilgyárosok országos egyesülete külön szervet állit fel, amely a megrendeléseket felveszi és az elosztást végzi.

Ha igazán jól akar mulatni, elfelejti minden gondját és bánatát a

„Szoknyás regiment"

című vidám filmoperett előadásán,

ma, vasárnap és hétfőn az Urániában.

a legédesebb filmprimadonna

Anny Ondra főszereplésével

Előadások kezdete vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor
hétfőn: 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelővétel d. e. 11-től 1-ig.

A LEÁNYNEVE ALATT ANYAKÖNYVELTETTE EL A GYERMEKEIT, NOHA TÖRVÉNYES FÉRJE VOLT.

Töpörödött, pupos hátu asszony ült szombaton a vádlottak padján a debreceni törvényszék előtt. Rózsa Lenci tanácselnök kérdéseire elmondotta, hogy Szendrei Józsefnének hivják, a leányneve Szabó Klári és 46 éves hajduböszörményi lakos. Szabó Klári 1914-ben ment férjhez Szendrei József böszörményi földmüveshez, de a házasságuk nem volt boldog és két hónap mulva elköltözött az első férjétől. Később összeköltözött Fehér Mártonnal, akivel ma is együtt él vadházasságban anélkül, hogy első férjétől elvált volna. Szendreiné Szabó Klárinak hat gyermeke született Fehér Mártontól. *Az asszony a gyerekeit mint törvénytelen gyerekeket a leánykori neve alatt jelentette be az anyakönyvi hivatalban, noha a törvény szerint Szendrei az ő családi nevük.*

A családi névvel való manipuláció nemrégiben derült ki s a debreceni kir. ügyészség eljárást indított Szendreiné Szabó Klára ellen, akit a biróság családi állás elleni vétségben mondott ki bünösnek s ezért 14 napi fogházra itélte, de az itélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

— **Szerelmi bánatában magáragyujtotta a házat egy siketnéma.** Kánya Sándor ötvenéves siketnéma munkás Pestszentlőrincen kőolajjal leöntette és felgyujtotta Nagykőrösi ucca 20. szám alatti egyszobás hazikóját. Mialatt a szomszédok a ház oltásával voltak elfoglalva, Kánya Sándor luminált ivott és beretvával felvágta mindkét karján az ereket. Kánya Sándort életveszélyes állapotban kórházba szállitották.

AZ ÁTALAKITÁSI MUNKÁK ÉS AZ UJ ÉPITKEZÉSEK ADÓMENTESSÉGE.

Az 1933. évi julius hó 13-án kiadott 7500/1933. M. E. számu rendelet azokra az átalakításokra, amelyek 1933. évi november havában megkezdetnek, valamint a székesfőváros területén azokra az uj épületekre, amelyek legkésőbb 1933. évi december hó végéig tető alá hozatnak, a munkálatok, illetőleg építkezések befejezési határidejét a rendkívüli ideiglenes házadómentesség szempontjából 1934. évi julius hó 1-ig meghosszabbitotta.

A kereskedelmi és iparkamara ezuton is felhivja az épitőközönség figyelmét arra, hogy az átalakitási munkákkal kapcsolatos házadómentességi kedvezmény mindazokat megilleti, aki az átalakitási munkálatokat legkésőbb november hó végéig megkezdik.

Debrecen városa szempontjából azonban a 7500/1933. sz. rendelet hátrányos helyzetet teremtett, mert az uj épületek házadómentességi kedvezményének idejét nem hosszabbitotta meg.

A kamara éppen ezért előterjesztést intézett a pénzügyminiszter urhoz, hogy a Budapestre nézve is hosszabbitsa meg, tehát azok az épületek, amelyeket 1933. évi december hó végéig tetőalá hoznak, a 30 éves rendkívüli adómentesség még megillesse.

Tátra bérautó vidéki utakra

100 km. felül 23 fillér számol, hosszabb városi fuvarnál megegyezés szerint. Telefon 24-16.

Az én talpam Okmatalp
Kevés pénzért soká tart

a PALMA
OKMA
tartóstalp
nem árik át,
tartóssága
csodával határos

Ezt kérje!

Ősz a nyárban

A világban jártam egyedül,
Nem kisért senki, csak a bánat.
A tavasz ezer dalt hegedült
S én nem hallottam a nótámat.

Ezer virág virult a nyárban,
Az enyémet mégsem láttam ott,
S melyikre végre rátaláltam,
Szivem fölé az sem juthatott.

Menekvés

Odafutnék, ahol nem várnak,
Hol nem üznének többé árnyak.
Hova nem kisérne száz emlék,
Ahol felejtve megpihennék.

Ahol nem ismerne senkisem,
Nem fájna senkiért a szivem.
És úgy rohannék messze, messze,
Senkit nem várva, nem keresve.

DEÁK DEZSŐ.

MOZI

SZOKNYÁS REGIMENT
Bemutatta az Uránia.

Nagyapáink kedvelt darabja, az Ezred leánya feltámadt a mult századbeli olasz operák tömegsirjából. Maga a mese erősen mai szintéren pereg, de hőse ma is »Mari, az ezred leánya«. Azazhogy most »Mary«-nak hivják és a kedves, mókás Anny Ondra alakítja. Szerepe, noha katonaruhás leányt ábrázol, mégsem nadrágszerep, minthogy skót ezredben veri a dobot. A skót katonák pedig szoknyát viselnek. De a dudáról is hiresek — a filmben egész zenekarra valót látunk és hallunk ebből a különös hangszerből. Látjuk azonkívül a hires skót fukarságnak megtestesült eszményképét, egy goromba, de nagyon kedves vénkisasszony személyében. Azután falrengetően mulatságos jelenetek az iskolában elszállásolt regiment katonáinak s főként Anny Ondra és Ottó Wallburg részvételével. Filmszerü ötletekben nincs hiány, a zene sikerült. A premier zsufolt nézőtere kitünően mulatott a kitünő filmoperetten.

Szőrmebundák
nagy választékban
ADLER
képesített szücsmesternél
Piac-uca 63. szám
Szent Anna-uccával szemben

Kéthónapi fogházra ítéltek egy tolvaj bejárónőt,

akit a klinikáról kellett előállítani a törvényszéki főtárgyalásra.

Lopott holmikról szóló zálogcédulákat adott biztosítékul

A debreceni törvényszék már többízben foglalkozott Tóvölgyi Ilona bejárónőügyével, akiről gazdái a saját kárukon tanulták meg, hogy igen ragadós keze van. A multnap ismét a törvényszék elé került Tóvölgyi Ilona, akit dr. Jankovich Jenő tanácselnök intézkedésére rendőr kísért a klinikáról a főtárgyalásra. Ezuttal a dr. Oláh Emil törvényszéki joggyakornok kárára elkövetett lopásért vonták felelősségre. Tóvölgyi Ilona 1932 decemberében, mint bejárónő volt alkalmazva Oláh Emilnél, aki egy alkalommal ruhaneműt adott át a bejárónőnek mosásra. Tóvölgyi Ilona elvitte a ruhákat, de ezzel nem elégedett meg, hanem magához vett hat ezüst kanalat és néhány értékes ékszert. Ezeket a holmikat zálogházba tette, majd elment Helmeczi Antalnéhoz, akitől leányruhát kért eladásra. Helmeczinné nem akart ruhát adni a bejárónőnek, aki ekkor az ellopott holmikról szóló 16 pengő értékű három zálogcédulát ajánlotta fel fedezetül. Helmeczinének még csak sejtelme sem volt, hogy mi van a zálogcédulák mögött s hitt Tóvölgyi Ilonának. A három zálogcédula ellenében odaadta a bejárónőnek kislánya ruháját. Később a nő visszajött és valami ürüggyel kikérte azt a zálogcédulát, melyen az arany ékszerek voltak elzálogosítva. Azután elment és többé nem jelentkezett.

Közben dr. Oláh Emil felfedezte a lopást és panaszt tett a bejárónő ellen. Az aranyékszerről szóló zálogcédula megkerült s az ezzel kapcsolatos bűnügyet külön tárgyalta a bíróság. Ezuttal az ezüstneműek és a ruhaneműek elopása, illetve elsikkasztása volt a vád.

A kihallgatás alkalmával a vádlott beismerő vallomást tett. Bevallotta, hogy a zálogcédulákat fedezetül hagyta Hedmeczi Antalnénál, aki előtt elhallgatta az elzálogosított holmik eredetét.

Kihallgatta a bíróság dr. Oláh Emilt és Helmeczi Antalnét, akik tanuvallomásaikban terhelően vallottak a tolvaj bejárónőre.

A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék Tóvölgyi Ilonát lopás és sikasztás vétségében mondotta ki bűnösnek s ezért őt kéthónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Elzárásra ítélik a zughusárusitókat

A hentes szakosztály feljelentése a zughúsárusitók ellen.

Nagymértékben elszaporodtak a tiltott húsárúlók főleg a külsőségeken, ahol iparigazolvánnyal nem bíró egyének sertést vágnak le és annak húsát árúsításra nem alkalmas helyeken és a közegészségügyi szabályok mellőzésével mérik és a fogyasztóközönségnek az egészségét nagyban veszélyeztetik. Ezek ellen **a debreceni hentestestület vezetősége a legnagyobb mértékben ellenőrzést léptetett életbe és a zughúsárulókat a hatóság elé állítja,** mert ezek nem csupán az iparigazolvánnyal bíró hentesiparosok érdekeit veszélyeztetik, hanem a közönségre is káros az, ha kellő tisztaság és minden hatósági ellenőrzés nélkül kontároktól húsárút vesz s a legnagyobb betegségeknek lehet kitéve.

A közönség körében az a tévhit van elterjedve, hogy a sertést mindenki levághatja és annak húsát és szalonnáját elmérheti, pedig ez az 101664—927. K. M. sz. rendeletnek téves értelmezése. **Az ipartörvény ezt csak iparigazolvánnyal bíró henteseknek engedi meg, akik a sertést a közvágóhidon hatósági ellenőrzés mellett vágják le és** üzletükben a hatósági közegészségügyi szabályok betartása mellett árúsítják, tehát a fogyasztóközönség megbízható árút kap pénzéért.

Az iparhatóság **a napokban ítélt egy ilyenzughúsmérő felett, aki a sertését a Leiningen ucca 41. szám alatt kimérte,** sőt még hurkát is de a hatóság a furcsa védekezést hogy ezt most mások is csinálják, de a hatóság a furcsa védekezéest nem vette figyelembe, hanem a 15815—933. kih. számú ítéletével **2 napi elzárásra átváltoztatható 20 pengő pénzbüntetésre ítélte.** A kontárhúsmérők ellen a további eljárások folyamatban vannak.

Uj hentes és mészáros üzlet!

Értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy az Iparkamara székházában Deák Ferenc ucca 14. sz. alatt a Bakóczy László-féle hentes- és mészáros üzletet átvettem. Erzsébet ucca 22. szám alatt pedig uj üzletet nyitottam. Mindkét üzletemben a legkitünőbb árukat a legolcsóbb napiáron árusitom. A legfigyelmesebb kiszolgálást biztositva, a nagyérdemü közönség szives pártfogását kérem

BOTH MÁRTON hentes- és mészáros.

Tokaji asszu helyett véletlenül szalmiákszeszt itattak egy tifuszos beteggel

Érdekes bűnügy a debreceni törvényszék előtt

A debreceni ügyészség gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat özv. Nagy Mátyásné és cselédje, Fekete Piroska püspökladányi lakosok ellen, akiknek ügyét szombaton tárgyalta a törvényszéken Rózsa Lenci tanácselnök büntetőtanácsa. A vádirat szerint özv. Nagy Mátyásné leánya, Kéri Jánosné a múlt esztendőben tífuszban megbetegedett. Az anyja úgy gondolta, hogy a lábadozó fiatal asszonynak jót tenne egy kis tokaji asszú. Volt is odahaza bor egy üvegben. Egy alkalommal szólt Fekete Piroskának, hogy hozza elő az üveget, amelyből aztán Kériné nagyot ivott. Utána a fiatal asszony nagyon rosszul lett, gyomorgörcsök kínozták s két nap mulva meghalt. A boncolás megállapította, hogy Kéri Jánosné nem tokaji assszút ivott, hanem szalmiákszeszt. Fekete Piroska ugyanis előzően nagytakarítást tartott a lakásban s **ekkor véletlenül összecseréite a boros üveget a szalmiákszesszel.**

A törvényszéki tárgyaláson özv. Nagy Mátyásné ártatlanságát hangoztatta. Ő úgy tudta, hogy a tokaji asszú abban az üvegben van, amelyet ő megjelölt. Arról nem tudhatott, hogy a cseléd közben összecserélte az üvegeket. Ómaga fájlalja legjobban, hogy a lánya meghalt.

Fekete Piroska azzal védekezett, hogy **ő nem emlékszik, melyik üvegben volt a szalmiákszesz.**

Dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos szerint Kéri Jánosné tífuszban betegedett meg, de a **szalmiákszesz feltétlenül gyorsította halálát.**

A törvényszék végül is özv. Nagy Mátyásnét 150 pengőre, Fekete Piroskát pedig 50 pengőre ítélte, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

FESZTY MASA DEBRECENBEN

A napokban beszélgettünk Feszty Masa festőművésznővel, aki néhány hónap óta debreceni lakos és a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott az ősi civis városról. Beszélgetésünk folyamán arról is szó volt, hogy miért nem marad állandóan Debrecenben, ha ennyire megszerette városunkat.

— Igaz, hogy nagyon megszerettem ezt a pompás várost, mely fiatal lendületével és pompájával minden magyar város között talán a legszebb, azonban engem egész művészetem és minden tradicióm Budapesthez fűz. Mióta Debrecenben élek, se nem írok, se nem olvasok. Még csak fővárosi lapokat sem olvastam azóta, így érthető, ha bizonyos vonatkozásban elszakadtam a fővárostól. Barátaim, ismerőseim, régi művésztársaim talán azt se tudják, hogy hónapok óta itt élek s itt szedem magamba azokat az ősi magyar impressziókat, melyek előbb-utóbb megteremtik régi szép terveimet a magyar szentek galériájáról megálmodott kompozíciókat. Itt gyüjtöm és gyüjtöttem az anyagot. Vázlatokat is csináltam és rajzoltam is, — mutat az egyik csodálatosan finom Szent Teréz rajzára, melynek modellje egy debreceni kis leány volt, — vagy nézze ezt a Boldog Margit vázlatot. Mihelyt beüt a rosszabb, hüvösebb idő, természetesen vissza megyek a fővárosba és dolgozni fogok. Azt üzenem kedves ismerőseimnek is, hogy megyek, de viszem magammal Debrecen legszebb, legkedvesebb emlékeinek diszét, szépségét és ezekkel a maradandó élményekkel fogok vissza gondolni városukra. És odafent munkám közben, ha majd terveim megvalósítom, ha vázlataim nyomán elkészül a debreceni ciklus soksok terveimnek bizonyságául, mindig velem lesz, mindig találkozni fogok az itt látott és megszeretett értékekekkel, magyar életet tükröző emlékekkel...

Kicsit büszkék, kicsit boldogok vagyunk az ilyen nyilatkozatok után. Az beszél szépen rólunk, aki a messze országok szépségének varázsa alatt jött hozzánk és itt is megtalálta lelke, magyar szíve harmóniájának sok-sok maradandó értékét az ősi civis város megujhodott falai között.

Nincs olcsóbb

bevásárlási alkalom, mint a tavalyról visszamaradt szövetek és maradékok mostani

filléres árusitása a KLEIN Divatházban.

(Ecker. Klein. Sugár.)

Ez a közönség véleménye a külön asztalon.

Magyar szénre és fára legjobb a salgótarjáni tűzhely és kályha „LUNA“ és „KALOR“ Kapható: SESZTINA LAJOS vasnagykereskedésében.

KOLLÁR DÁNIEL NYUG. MINISZTERI TANÁCSOS MEGHALT

Kollár Dániel nyúgalmazott miniszteri tanácsos életének 78. évében Debrecenben meghalt. Kollár Dániel kiváló miniszteriális főtisztviselő volt, ki rendkívül elismert szaktekintély volt. Negyvenegy évi fáradtságot nem ismerő közszolgálat után vonult nyúgalomba, mikor is családjával Debrecenbe költözött. Akik ismerték, szerették és becsülték a nagyműveltségű férfiut, ki itt is köztiszteletnek örvendett. Egy év óta betegeskedett, szenvedéseitől tegnap megváltotta a halál. Halálát mélyen sújtott családja és széleskörű rokonsága gyászolja, kiknek sorában van veje, Bauer Endre városi állatorvos, Buday János füzesgyarmati orvos. Az elhunyt temetése folyó hó 9-én, hétfőn délután fél 4 órakor lesz a köztemető 2. A. ravatalozóterméből a római katholikus egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

NAGY ANDRÁS EGYHÁZRÉSZI TANÁCSOS TEMETÉSE.

Nagy és őszinte részvét mellett temették el Nagy András nyilastelepi egyházrészi tanácsost szerdán délután 4 órakor a Köztemetőben. Az egyházi szertartást Papp Imre lelkész végezte. A temetésen megjelentek a nagyszámu rokonságon és ismerősökön kivül az egyházrész presbiterei, tanácsosai és gyászdalokat énekelt a Városi Dalegylet, a Kossuth Dalkör és az Egyetértés Dalkör. Az elhunytat bánatos özvegye és gyermekei és ezek családtagjai gyászolják. Herman Károly református presbiter az elhunytban apósát gyászolja. A ravatalt elborította a sok koszoru és csokor, melyekből a következőket sikerült feljegyezni: Jó apánknak — Hálás gyermekei. Szeretett férjemnek. Felejthetetlen jó testvérnek — Jani bácsi és Zsuzsika. Szeretett nagybácsinak — A Szikszay-család. Szeretetünk jeléül — Mezei-család. Szeretetünk jeléül — Nagy Lajos és családja Utolsó üdvözlettel — A Rózsa-család Igaz részvéttel — A Pocsaji Előljáróság. Utolsó üdvözlettel — Herman Viktor és családja. És még számos koszoru és virágcsokor.

A temetést Fehértói temetkezési intézet rendezte.

Molnár Imréné Balku Erzsébet, szijgyártómester neje, 49. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Kolláth Sándorné született Csikos Juliánna 88 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető másodosztályu ravatalozójából. Lakás: Mester ucca 10. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Lázár Jánosné született Hajdu Mária 62 éves korában elhunyt. Temetését vasárnap délután 4 órakor a Köztemető másodosztályu ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonoknak, jóbarátoknak, jóismerősöknek, valamint a Debreceni Városi Dalegyletnek, Kossuth Dalkörnek, Törekvés Dalkörnek és Pocsaji Községi Előljáróságnak, kik felejthetetlen jó férjem, illetve édesapánk, nagyapánk és testvérünk temtésén megjelenésükkel, vigasztaló szavaikkal, gyászdalaikkal nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet. E helyen fejezzük ki elismerésünket és köszönetünket Fehértói temetkezési vállalkozónak, ki a temetést kegyeletteljes pontossággal végezte. Özv. Nagy Andrásné és gyermekei, Nyilastelep, Fancsovits ucca 4. szám.

Geréb István rendőrfőtörzsőrmester neje, Oláh Zsuzsánna 56 éves korában elhunyt. Temetését vasárnap délután félöt órakor a Köztemető másodosztályu ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonoknak, kartársaknak és jó barátoknak, akik Boross Gyula MÁV szemaforfelvigyázó elhalálozása és temetése alkalmával mélységes gyászunkban részvétnyilvánításukkal, illetve megjelenésükkel résztvettek, ezuton mondunk köszönetet. Gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Kik felejthetetlen jó feleségem és édesanyánk temetésén megjelenésükkel fájdalmunkat enyhitették, fogadják hálás köszönetünket. Dézsi-család.

Fillérés Könyvbazár Antikváriumban
Hunyadi utca 17—19. szám.
irkát, ceruzát és mindennemű tanszert legolcsóbban szerezhet be. Diákok ajándékot, állandó vevők visszatérítési könyvet kapnak.
NAGY REGÉNYVÁSÁR!
Kitűnő könyvek pár fillérért kaphatók.

LONDONBAN A TÖMEG KÖZÉ ROHANT EGY AUTO

12 ember meghalt, 20 megsebesült.

London, október 7. A Buckingham palota előtt őrségváltás közben egy teljes sebességgel száguldó autó, amelynek kormányzó készüléke valószinüleg elromlott, a katonaság *felvonulását bámuló tömegközé rohant. 12 ember meghalt, többen sulyosan megsebesültek. 20 pedig könnyebben.*

—

Lopott kerékpárokon az országon keresztül

A hajdunánási rendőrség a napokban razziát tartott, amelynek a folyamán két gyanusan viselkedő kerékpáros fiatalembert fogott el. A fiatalembereket igazolásra szólitották fel, de azok nem tudták magukat igazolni. Előállitották őket a rendőrségre, ahol khiallgatásuk alkalmával kiderült, hogy a kerékpárokat lopták. Ekkor az a gyanu merült fel, hogy a fiatalemberek más bünesetekményeket is követtek el. Mikor ilyen irányban intéztek hozzájuk kérdést, a két fiatalember, *Bózsár* Sándor és kiskoru társa elmondták, hogy tulajdonképen mind a ketten nánási illetőségüek, de onnan már évekkel ezelőtt Érd községbe költöztek, ahol erdőirtási munkálatoknál dolgoztak. Nem régen elvesztették munkájukat és ezért elhatározták, hogy haza mennek Hajdunánásra. Pénzük nem volt, ezért gyalog indultak utnak. Pilis községben egy kerékpárt loptak, mig a másikat Karcagon lopták el, hogy kitől azt nem tudják. Beismerték azt is, hogy a Duna-Tisza közén és Dunántul is számtalan kerékpárt loptak és a lopott kerékpárok eladásából tartották fenn magukat. Beismerésük után a két kerékpár tolvajt a nánási rendőrség átadta a karcagi rendőrségnek nyomozás végett.

HIRDETMÉNY

Értesiti a városi adóhivatal a szőlőtulajdonosokat, hogy *az általuk és háztartásuk által elfogyasztott, valamint cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság cimén kiszolgáltatott saját boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igénybevehetnek.*

Felhivja a városi adóhivatal mindazon termelőket, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, hogy október hó 10. napjáig a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő ügyosztályánál ezen kedvezményre szóló igényüket szóbelileg jelentsék be. Az igénylés alkalmával igazolandó a szőlő terület, továbbá a családtagok száma és az a körülmény, hogy a kedvezmény idei vagy előző évi termésü borra vonatkozik-e? A termés bejelentése alkalmával az igénybevett kedvezményes mennyiség után járó fogyasztási adó — *hektoliterenkint 3.40 pengő — egyidejüleg befizetendő.* Október hó 10-ike utáni bejelentéseket a hivatal nem fogad el.

Városi adóhivatal.

A református elemi iskolák szülői értekezlete

A debreceni ref. tanitói kar október hó 12-én, csütörtökön délután 5 órai kezdettel általános nagy szülei értekezletet tart a Kollégium dísztermében. Minden szülőnek legbensőbb óhaja az, hogy gyermekei az iskolai munkában minél tökéletesebb eredményt érjenek el. A gyermekek ugy készülhetnek elő a mai élet nehéz feladatára, ha megszerzik azokat a lelki, szellemi kincseket, melyek további tanulói pályán és az életben minden másnál fontosabb. Ezeket a kincseket csak a család és az iskola egyötetü, céltudatos munkája adhatja meg. Fontos tehát, hogy szülők és tanitók szülei értekezletek keretében találkozzanak, a közös nagy cél irányelveit megbeszéljék. Ezt a nagy célt szolgálja a nagy szülei értekezlet is, melyre a szülők, egyháztanácsosok, pedagógusok figyelmét már ezuttal felhivjuk.

Az értekezlet müsora: 1. Megnyitó beszéd, tartja **Molnár Ferenc** ref. lelkész, iskolaszéki elnök. 2. „Az iskola szociálegészségügyi vonatkozásai“, előadja dr **Jánossy Gyula** egyetemi klinikai tanársegéd. 3. Szaval Benyhe Imre testületi alelnök. 4. „A gyermek, a rózsásarcu jövendő“, előadja **Török Károly** tanitótestületi elnök. 5. Hozzászólások. 6. Zárszó.

Esküvőre
hat személyes bérautó olcsón.
BALOGH, Barna-u'ca 14.
Telefon 14-10 32-10

KŐNYV.

„MANY THINGS ABOUT ENGLISH.“

Welsh legujabb angol nyelvtana.

T. E. Welsh, a Tisza egyetem angol rektora tollából már több kiváló angol könyv jelent meg. Ezek közül különösen a »50 Lesson System« és a dr. Joó Istvánnal együtt irt rendkívüli praktikus angol szótár emelkedik ki. Welsh sikereit nagyban gazdagitja legujabb munkája, melynek cime »Many things about English. Ez a könyv már első pillantásra is magán viseli azt az óriási értéket, amelyet a haladó angol nyelvtanulók számára jelent. Óriási előnye a könyvnek, hogy azok a kezdők is tudnak rendkívül hasznos dolgokat tanulni belőle, akik ismerik az angol ábécét, de a nyelvtannal nem akarnak bajlódni. Rengeteg tipikusan angol mondat, szólásmód van benne, amelyet minden nyelvtani előkészültség nélkül megtanulhat bárki, de viszont ezeknek a mondatoknak a betanulásával, amelyek a mindennapi élet szükségleteit ölelik fel, nagyszerűen tudnak következtetni a nyelvtani szabályokra is. Welshnek ez a könyve a legpraktikusabbak közül való, amelyet valaha ezen a téren irtak.

Világszabadalom! GUMISIT hiden ujon vulkanizál!
Mindenki otthon javithassa sajátkezüleg minden szaktudás nélkül autó, motorkerékpár, kerékpár, sárcipő, hócipő, gumicsövek orvosi kesztyük és gumi üllőpárnákat.
A Tiszántuli Ipari Vásáron aranyoklevéllel kitüntetve.
Főlerakat: **PATAKY JÓZSEF** autó, motor, műszerész és gépjavitó műhelye autófelszerelési cikkek nagyraktára **Debrecen, Erzsébet-u. 32. Telefon: 32 52.**

ŐSZRE! KITÜNŐ NAPPA SZARVASBŐR kesztyűket legjobban vehet.
SCHON SANDOR
Kesztyü, kötszer és orvosi műszeráruházában
DEBRECEN, PIAC UTCA 14, CSAPÓ UTCA-SAROK.
Divatkesztyük minden kivitelben.

HIREK

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.
RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20—45.

— **Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:** »Kigyó«, Piac utca 33. Telefon 30-95. »Muraközy«, Piac utca 72. Telefon 13-30. »Sas«, Hatvan u. 70. Telefon 11-39. »Csillag«, Árpád tér 1. Telefon 29-32. »Nádor«, Szt Anna u. 64. Telefon 25-58. »Szent Háromság«, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. sz. Telefon 17-09. »Hungária«, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

— **Istentiszteleti rend a református templomokban vasárnap, október 8-án:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Siposs Imre. Kistemplomban délelőtt 9 órakor és 11 órakor Szabó Miklós, délután 5 órakor vallásos ünnepély dr Dancsházy Sándor. Kossuth uccai templomban délelőtt fél 9 órakor ifjusági istentiszt. dr Dancsházy Sándor, délelőtt 10 órakor Madar Zoltán, délután 5 órakor Szabó Miklós. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 3 órakor Márki Kálmán. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kiss Ferenc. Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 3 órakor Jeney László th. Szegényházban délelőtt 10 órakor Kovács József. Nyilastelepen délután 3 órakor Nagy Lajos. Csapókertben délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor Halász András. Nyulason délelőtt 10 órakor Murányi Árpád th. Ondód-Vedresdülőn délelőtt 10 órakor Benke Tibor. Cucán délelőtt 9 órakor és Kádárdülőn 11 órakor vitéz Szabó Endre. Dombostanyán délelőtt 8 órakor és Kismacson délután 3 órakor Mezei Béla. Pacon délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel. Alvinczy téren délután 3 órakor Tóth Sándor. Sámsoni uti iskolában délután 4 órakor Nagy Dezső th. Tégláskertben délután 3 órakor Farkas Miklós th. Kerekestelepen délután 3 órakor Bartha Tibor th. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Kovács Imre th.

— **Vasárnapi rend a római katholikus templomban és az iskolakápolnákban.** Pünkösti utáni XVIII. vasárnap. Magyarok Nagyasszonyának ünnepe. Szetmisék a szokott vasárnapi rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor csendes szentmisék. Féltizkor énekes nagymise, utána prédikál Faragó László teréziánumi prefektus. — Délután 5 órakor októberi ájtatosság, utána szentségimádás. — Csapókertben 10 órakor prédikál és szentmisét mond dr Hanzély Lajos levéltáros. — Homokkertben 10 órakor Lőrinc Gábor piarista tanár. Nyilastelepen 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. Auguszta szanatóriumban 9 órakor Révész István káplán.

— **Vasárnapi templomi rend a gör. szert. róm. kath. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, reggel 8 órakor diákmise, szentbeszédet mond Orosz Ágoston titoktartó, orgonázik Orosz István egyh. karnagy. 9 órakor katona mise. 10 órakor nagy szentmise, szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, orgonázik Szeszták Sándor orgosnita, fél 12 órakor Credo egyesület összejövetelt tart az egyház tanácstermében (Vigkedvü Mihály u. 4. sz.) Délután fél 4 órakor rózsafüzér áitatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentbeszéd és szentségimádás. A Tégláskertben a szentmisét délelőtt 10 órakor Fodor Antal s. lelkész végzi. — Október hó minden csütörtök délutánján 6 órakor rózsafüzér áitatosság, fél 7 órakor szentbeszéd, utána szentségimádás.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccza 23. alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este 7—8-ig prédikáció, péntek este 7—8-ig bibliaóra szabad hozzászólással.

A leharapott ujj története a tábla előtt

Abiróság elrendelte a védelem álta l előterjesztett tanúk kihallgatását

Érdekes bünügyet tárgyalt szombaton délelőtt a debreceni táblán dr Várady Sándor tanácselnök büntető tanácsa. A vádlott *Kiss* Gergely ny. őrmester volt, aki ellen az ügyészség sulyos testisértés vétsége miatt emelt vádat. Az ügyészségi vádirat szerint ugyanis *1933 márciusában egy este a Podrogya-féle vendéglőben Kiss Gergely két társával iddogált.* Mikor este haza akart menni, az ivóban egy fiatalembert vett észre, aki állítólag fojtogatta öregebb társát. Kiss Gergely szó váltás közben megtudta, hogy a két verekedő ellenfél apa és fia. Ezen nagyon megbotránkozott és rászólt a fiatalabbikra:

— Fia maga ennek az idős embernek? Aki igy bánik az apjával, az nem lehet a fia.

Ezután felháborodásában arcul ütötte a fiatalembert, aki ifj. Csepcsik Sándor, a Hungária kávéház bérlője volt. A következő pillanatban odalépett Berényi Sándor vendéglős, ifj. Csepcsik leendő sógora, aki minden szó nélkül úgy *arcba boxolta Kiss Gergelyt, hogy az elterült a földön. Berényi rátérdelt ellenfelére és ütlegelni kezdte. Ekőzben történt, hogy Kiss Gergely a Berényi balkezének középső ujjáról a felső két izet leharapta.*

A törvényszék annak idején sulyos testisértés vétségéért három hónapi fogházra itélte. A bíróság nem fogadta el a vádlottnak azt a védekezését, hogy tettét jogos védelemben követte el és ha a jogos védelem határait tul is lépte, ezt megzavarodott állapotában követte el.

Az itélet ellen a vádlott dr. Asztalos István védőügyvéd utján fellebbezést jelentett be. Igy került most az ügy a tábla elé. A Várady-tanács helyt adott a védő bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványának s elrendelte két őrmesternek a kihallgatását. A védelem ezekkel azt akarja bizonyítani, hogy Kiss Gergely jogos önvédelemből harapta le Berényi Sándor ujját. A tanuk kihallgatásának foganatosításával a tábla dr. Jankovich Jenő tanácselnököt bizta meg.

— **A Kálvinisták Templomegyesülete az egyetemi ifjuságot szeretetvendégségben részesiti.** A Péterfia uccai egyházrész, melynek tudvalevően dr Baltazár Dezső püspök a vezető lelkésze, a legutóbb tartott tanácsülésén elhatározta, hogy az egyetemi ifjusággal kapcsolatot létesit, melynek első lépése az lesz, hogy egy nagy szeretetvendégségre hivja meg őket. Mivel erre maga az egyházrész szeretete nem elég — kb. ezer diákról van szó — érintkezést vett a Templomegyesülettel, hogy az pedig a többi egyházrészekkel együttesen valósitsa meg. A Templomegyesület október 12-én, csütörtökön délután öt órakor nagy értekezletet tart a részletek megbeszélésére. Erre az értekezletre ezuton is hivja mindazokat a buzgó egyházrészi tanácsosokat és tanácsosnőket, akik megértéssel fogadják az egyetemi polgárok részére rendezendő szeretetvendégség ügyét.

Őszi uidonságok
Kötött áruban
nagy választékot talál
BENYÁTS áruházban

— **A Mester uccai egyházrész nőegylete** megalakulási munkálatait megkezdte. Péntek délután az egybegyült hölgyek értekezletet tartottak. A papi vizsgán elfoglalt Kolozsváry Kiss László lelkész helyett Szeremley Béla egyházrészi gondnok üdvözölte a megjelenteket. Demeter Gyuláné felkért előadó ismertette a nőegylet céljait és programját. A jelenvoltak örömmel csatlakoztak a munkatervhez, a gyülekezeti munka természetéhez képest több bizottság alakitását mondták ki. Felosztották az egyházrész utcáit taggyüjtő körzetekre, aláirási iveket bocsátottak ki a belépő tagok részére. A megalakulás idejéül a jövő péntek délután 5 óráját tüzték ki az egyház tanácsházába, ahova ez uton is szeretettel hivunk meg minden érdeklődőt, aki az egyházrész munkájában részt kíván venni.

— **Munkanélküli tisztviselők összeirása.** A közelgő szükségmunkára való tekintettel szükségessé vált a munkanélküli tisztviselők összeirása. Épp ezért kérik mindazokat, akik magasabb iskolai képzettséggel rendelkeznek és állás nélkül vannak, jelentkezzenek a munkanélküli tisztviselők összeirása céljából a Magántisztviselők Szövetségében, Arany János ucca 39. vasárnap délelőtt 10—12 között.

x **Társulok**, vagy átveszek rentabilis vállalatot vagy üzletet, Biró Márton, Arany János u. 16.

x **AMATŐR FÉNYKÉPEZŐK FIGYELMÉBE! Nagy tömeg kifogástalan minőségü olcsó lemezt vásároltam. Mig a készlet tart 9x12 nagyságut 20 fillérért, 6.5x9 nagyságut 12 fillérért árusitok darabonként. Mindenki ragadja meg a kedvező alkalmat. Berzéki Fotobörze Ferenc József ut 38. udvarban és »Foto« Ferenc József ut 16.**

x **Balogh táncintézetében ma délután 5—8-ig összтánc.** F. hó 18-án egyetemi hallgatók részére új tanfolyam kezdődik. Jelentkezés d. e. 9—12, d. u. 3-tól. Magánórák bármely időben.

Őszi divat
női és férfi szövetek
olcsó árban
BENYÁTS áruház

— **Ügyvédi hir. Dr Gutfreund Sándor** ügyvédi irodáját Hatvan u. 2. sz. a. megnyitotta.

x **Az épitkezés fővárosi módra indul meg Debrecenben is.** Amint velünk közlik, Debrecenben is megindulnak az öröklakásos társasházak épitései. Az első ilyen társasház a Nap ucca 2. számu báró Györffyné tulajdonát képező telken rövidesen kivitelre kerül Csanak József épitészmérnök tervei szerint, amely a középosztály igényeit minden tekintetben kielégitő 2 és 3 szobás hallos modern lakásokból fog állani.

SZŰCS- ÉS SZŐRMEÁRUHÁZ
Piac utca 56. (Menetjegyiroda mellett.)
Mielőtt szőrmeárut vagy bundát vásárolna, tekintse meg raktáramat és győződjön meg rendkívül olcsó áraimról.
Méret utáni rendelések és javitások szakszerüen készülnek.
Menetjegyiroda mellett.

SZIVBETEGEKNEK ÉS ÉRELMESZIVBETEGEKNEK
ÉS ÉRELMESZESEDÉSBEN SZENVEDŐKNEK
a természetes „Ferenc József“ keserüviz használata könnyü és pontos bélmüködést biztosit. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és guttütésre hajlamos idősebb embereknek kitünő szolgálatot tesz.

x **Váratlan hideg** otthontartózkodásra késztet. Élvezetet csak rádiója nyujt. Csak komoly helyre menjen vásárolni. Mayer Emil okl. gépészmérnöknél gyári lerakat, átépitések, javitások. Erősáramu hálózat készitése stb. Burgundia 15. Telefon: 15—79.

— **Hétfőn tartja dr. Bozóky Ferenc előadását az Ügyvédszövetség és a TÉBE ankétjén.** Mint örömmel értesülünk, dr. Bozóky Ferenc egyetemi tanár felépült múló természetű betegségéből és megtarthatja előadását az Ügyvédszövetség debreceni osztályának és a TÉBE tiszántúli körzetének előadás-sorozata keretében, mely az általános gazdasági válság megoldásának megbeszélésére van hivatva. Az előadás október 9-én, hétfőn este fél 7 órakor kezdődik az ügyvédi kamara dísztermében. A debreceni tudományegyetem nemzetgazdasági tanszékének tudós professzora európai vonatkozásokban is megvilágitja a megoldásra váró problémákat és az összehasonlitásokkal közelebb viszi hallgatóságát a sulyos kérdések megismeréséhez. Az illusztris előadó fejtegetéseit nagy érdeklődéssel várják a gazdasági élet minden tagozatában. Az előadásra ezúton hivja meg a közönséget az Ügyvédszövetség és a TÉBE vezetősége. Október 10-én, kedden este fél 7 órakor az eredeti program szerint Versényi Tibor kincstári főtanácsos tartja meg előadását.

Magyar Teherautófuvarozók Országos Központi Szövetkezete (Mateosz)
Piac u. 18. Tisza-palota. Telefon 17-25

— **Vallásos ünnepély a Kossuth uccai templomban.** A Kossuth uccai egyházrész bibliakörei október hó minden vasárnapjának délutánjain 5 órai kezdettel vallásos ünnepélyeket rendeznek. Az ünnepélyen elhangzó beszédek és előadások a reformáció hőseivel foglalkoznak. A mai összejövetelen két vendégszónok is szerepel: Szabó Miklós rákospalotai és Madar Zoltán volt debreceni segédlelkész, jelenleg mezőőrsi rendes lelkész fogják ellátni a szószéki szolgálatokat. A sorrend egyébként a következő lesz: 1. Fennálló ének: 3. dics.

Őszi cipőim
megjelenő szépek
és olcsók
BENYÁTS áruház

2. Gyülekezeti ének: LXXXIX. zs. 1. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Seres Zoltán segédlelkész. 4. Közének: 7. dics. 6 v. 5. Prédikál Szabó Miklós rákospalotai lelkész. 6. Szóló éneket ad elő: Bakonyi Elvira, orgonán kiséri Szabó Lajos énekvezér. 7. Előadást tart a kálvinizmusról Madar Zoltán mezőőri lelkész. 8. Tompa Mihály »Isten akarata« c. versét szavalja Soós Béla hittanhallgató. 9. Záróimádságot és áldást mond Baja Mihály lelkész, egyházkerületi tanácsbiró. Belépődij nincs. Adakozás a Rákos palotán épülő ref. templom javára. Mindenkit szeretettel hivunk és várunk.

— Ha nem látta a színházban a »Fehér golyó« és »Asszony a máglyán« című nagyhatású színműveket, most olvashatja. A két színmű, Fényes Jenő alkotása könyvalakban is megjelent. Ára két pengő. Kapható a könyvkereskedésekben.

— A Mácsai Dalárda vasárnap este fél 8 órai kezdettel serlegavató barátságos összejövetelt rendez az Angol Királynő zöldtermében. Mint legutóbbi számunkban jeleztük, a barátságos összejövetelt minden hó első vasárnapján meg fogja tartani a Mácsai Dalkör és pedig tánccal egybekötve. A dalkör minden egyes tagja arra törekszik, hogy ezen a szokásos összejövetelen a Mácsai Dalkör vendégei a legjobban érezzék magukat.

— Felhivás a debreceni öregcserkészekhez. Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a cserkészházban (Csónakázótónál) az első együttes öregcserkész-összejövetel ebben az évben. Az öregcserkész albizottság szeretettel kéri az összes debreceni öregcserkészeket, hogy ezen az összejövetelen annyival inkább jelenjenek meg, mert ez alkalommal fog megtörténni az egész évi munkaprogram megállapítása is.

— Az országos főkapitány Debrecenben. Éliássy Sándor, a rendőrség országos vidéki főkapitánya, tegnap Debrecenbe érkezett. A főkapitány egy félnapot töltött Debrecenben és visszautazott Budapestre.

— Szenzációs riportok hétfőn a Debreceni Hirlapban.

x Cserépkályhák áilandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó utca 19. Telefon: 25—68.

— A vasutas MANSz csoport leánykörének tagjait kéri, hogy hétfőn, október 9-én délután öt órakor az Országzászlóval kapcsolatos fontos megbeszélésre a nagyállomás, tisztilak I. em. 9. ajtó megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

x Cserépkályhák nagy választékban. Hartmudh és más rendszerre átrakásokat tisztitásokat vállal **KRISCH KÁROLY kályhásmester, Piac ucca 89., telefon 12—18.**

— Razziát tartott a külsőségeken a rendőrség. Tegnap éjszaka a rendőrség nagyszabásu razziát tartott a külsőségeken, a temetőkben, mivel az utóbbi időben nagyon sok kéteshirü alak bujt meg a temetők bokrai között. A detektivek végigportyázták a telepeket, azokat a lebujokat, ahol gyanus elemek szoktak meghuzódni, átkutatták a temetőket, de tekintettel a hüvös őszi éjszakákra, a szabadban már nem kellemes aludni és igy alig volt előállitás. Az előállitottak közül mindössze egy ember ellen folyik az eljárás.

x Tartós villanyondolálás 8 pengőtől. Ramminger, Szent Anna 12.

— A „Kalászgárda" szüreti mulatsága. A Függetlenségi Kör kebelében gazdaifjakból alakult „Kalászgárda" nagyszabásu szüreti táncestélyt rendez a Kör (Piac u. 38. sz.) összes helyiségeiben október hó 14-én, szombaton este 7 órai kezdettel, reggel 5 óráig. A „Kalászgárda" rendezőbizottság széleskörü intézkedéseket tett a mulatság sikere érdekében. Lesz szőlőlopás is, batyuzás. A táncoló fiatalság körében nagy érdeklődés nyilvánul meg. A zenét elsőrendü zenekar szolgáltatja.

— Háztartási tanfolyam lesz felnőttek részére az I. sz. gazdasági népiskolánál. Jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál 8—12i-g, 3—5-ig Mikepércsi út 10. Telefon 23—64.

— Fehérnemü- és kézimunkatanfolyamot tart a II. sz. gazdasági népiskola (Kishegyesi ut 3. szám). A tanfolyam időtartama 5 hónap lesz s ezen időre a dologi kiadások fedezésére a beiratkozáskor 10 P-t kell befizetni. Jelentkezési idő e hó 9—15-ig délelőtt 10—12-ig.

Vádelejtést akar kérni az igazságügyminisztertől a Szent Jobb-perben Szabó István védője

Hírt adtunk arról, hogy a debreceni kir. törvényszék október 6-ra tűzte ki Szabó István miskolci segédlelkész sajtóperét, amelyben a »Szent Jobb kalandos története« címen megjelent röpirata miatt állitották a vádlottak padjára. A vádirat, mint ismeretes, háromrendbeli osztály- és felekezetelleni izgatás büntettével és kétrendbeli sajtóvétséggel vádolja Szabó Istvánt.

Az országszerte nagy érdeklődéssel várt per főtárgyalását elhalasztották s új határnapúl november 28-át tűzték ki.

Az elhalasztást a védő, hír szerint, arra akarja felhasználni, — hogy az igazságügyminiszterhez fordul azzal a kéréssel, hogy a vádat ejtse el. A kérelem indoka: a felekezeti béke megóvása.

NEUMANN cipőüzlet

kölözködése még pár napig tart.

Használja ki az

olcsó cipővásárlási alkalmat.

Takarékossági könyvecskére is!

— Uj ingyenes fuvós tanszakok a városi zeneiskolában. Az ingyenes réz- és fafuvó tanszakokra a beiratkozás megkezdődött. Tandij nics, csupán 5 pengő beiratási dijat kell befizetni. Uj tanfolyam nyilik, ugyancsak a zeneiskolában, az u. n. zenére előkészítő (zenei ovoda), ezen a tanfolyamon 5—10 éves korig gyermekek vehetnek részt, ahol ritmikus torna, hallásképzés, éneklés játékmethodusa alapján sajátítják el a zenei tudás alapelemeit. Tandij ezen a tanfolyamon heti 2 órában havi 3 P. Dr. Baranyi János a zeneiskolában zongora főtanszak osztályába felvesz haladottabb és a zeneművészeti főiskolán vizsgázó növendékeket. Beiratkozás a zeneiskolában délelőtt 9—1-ig, délután 3—5-ig. (Vár ucca 1. sz.)

— Fényes Jenő két nagysikerű színműve, a »Fehér golyó« és »Asszony a máglyán« könyvalakban is megjelent. Kapható a könyvkereskedésekben. Bolti ára 2 pengő.

— Leesett a fáról és sulyosan megsérült egy kisfiu. Sulyos baleset érte tegnap délután a Bethlen uccai parkban ifj. Ónody Sándor 13 éves iskolásfiut, aki a Bethlen u. 30. sz. alatt lakik. Felmászott egy fára, ahonnan lezuhant és az esés következtében a combján csontig hatoló mély szakitott sebet szenvedett. A mentők részesitették első segélyben, majd kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol bevarrták a sérülését, utána pedig a lakására vitték.

— A Kerekestelep és Környéke Polgári Olvasókör október 8-án, vasárnap este félhétórai kezdettel belépődijnélküli családias jelegü müsoros táncestét rendez. Szinre kerül „Betyár Bandi" cimü 3 felvonásos népszinmü, melyet az olvasókör közkedvelt és tehetséges mükedvelői fognak előadni. Műsor után tánc. Zenét Boros Gyuszi és zenekara szolgáltatja.

— Ujságárustól és a trafikban hétfőn csak a Debreceni Hirlapot vásárolja.

x Egyetemi tankönyvek, orvosi, jogi, gazdasági, kaphatók **Antalffy József** könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— Frontharcosok figyelmébe! E hónapi bajtársi összejövetelünket folyó év október hó 10-én, kedden este 8 órakor tartjuk meg az otthon helyiségében, melyre minden frontharcos bajtársunkat szeretettel meghivunk és ez alkalommal ismertetni fogja az elnök az V. országos frontharcos találkozó lefolyását. Vacsora előjegyezhető az irodában. Egyébként italnemü lesz csak felszolgálva. Minél nagyobb számban való megjelenést kér az elnökség.

x Szőrmeárukat, lengyel bundákat legolcsóbban a szinnáz-átjáróban szerezheti be.

x Mutassa meg műfogát, rossz fogát Váry műtermében, Rothermere u. 3.

— Megjelent könyvalakban a »Fehér golyó« és »Asszony a máglyán«, Fényes Jenő két nagyhatású színműve. Bolti ára két pengő. Kapható a könyvkereskedésekben.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyam angolnyelvü tanfolyamán a kezdők részére az órák kedd és pénteken este 6—7 óráig vannak. Az első óra kedden, október 10-én lesz.

— A nyilastelepi református egyházrész tanácsa a Lorántffy Zsuzsánna nőegylet rendezésében ma, október hó 8-án délután 5 órai kezdettel munkaévnyitó szeretetvendégséget rendez. Műsor: Ének: Te benned bíztunk eleitől fogva... Imádkozik: Papp Imre vezető lelkész. Megnyitó beszédet mond: Mezey Józsefné elnöknő. Énekel saját harmónium kisérete mellett: Csősz Lászlóné urnő. Előadást tart: dr Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző. Szaval: V. Szalai Gizella okl. tanitónő. Előadást tart: Nagy Lajos sárándi ref. lelkész. Hegedüszóló. Előadja: Nagy Endre tanitójelölt, harmóniumon kiséri: Horváth Géza tanitójelölt. Imádkozik: Papp Imre vezető lelkész. Dicséret, dicsőség...

— Hétfőn olvassa a Debreceni Hirlapot!

x Rózsa Lili és Kató mozgásmüvészeti iskolájában gyermekeknek, leányoknak, asszonyoknak: táncjátékok, testkultúra, higiénikus testarányositás. Beiratkozás: Széchenyi ucca 32. Telefon: 21—54.

— A Kereskedő Társulat átadta a kollégiumnak az iskolai felszerelést. Dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok jelentést tett a polgármesternek arról, hogy a Kereskedő Társulat teljes rendben átadta a polgári iskolához tartozó felszerelést és berendezést. Az átadás és átvétel tényét tudomásulvétel végett a polgármester bejelenti a közgyülésnek.

x Schaff tánciskolájában a következő tanfolyam tizenhatodikán kezdődik, beiratások elfogadtatnak. — Csütörtökön, vasárnap össztánc.

— A Nemzeti Egység debreceni szervezete II. városrésze (V., VI., VII., VIII., IX., X. körzet) zászlóbontó ülését október 14-én délután fél 7 órakor az Arany Bika kistermében tartja, melyre ezúton is tisztelettel meghivja a körzetek elnökeit, titkárait, választmányát és a szervezet tagjait. Az elnökség.

— Nagyszabásu leventetáborozás Hajdunánáson. A hajdunánási leventék nagyszabásu leventetáborozást rendeznek vasárnap délután a leventeházban. A tábortüznél százegy magyar nóta kerül előadásra. Lesz ezenkivül mükedvelő előadás is, amelyen a nánási mükedvelő gárda legkiválóbbjai fognak szerepelni. Az előadás sikeréért dr. Nagy Imre főjegyzővel az élén a rendezőgárda dolgozik.

x A kereskedő ifjak egyesülete szokásos össztáncukat ma és minden vasárnap este 9—12-ig Balogh Sándor táncintézetében (Péterfia ucca 30. sz.) tartják.

— Tüzriadalom a Helyivasút garázsában. Nagy riadalom támadt tegnap délután 5 óratájban a Helyivasút Szoboszlói-úti garázsában. Az ott dolgozó munkások egyszer csak arra letek figyelmesek, hogy fojtó füst kezd terjengeni a helyiségben. Utána néztek a füst okának s hamarosan megállapitották, hogy olajos tisztitó rongyok fogtak valamitől tüzet, de esetleg öngyulladás állott be. A munkások azonnal a tüz oltásához fogtak, de értesitették a tüzoltóságot is, ahonnan azonnal kivonult egy őrség Jakobinyi József tüzoltótiszt parancsnoksága alatt. A tüzoltóknak már nem sok dolguk akadt, de a tüz lokalizálása után átkutatták az egész garázst, nehogy valahol gyulékony anyagok maradjanak. A kár jelentéktelen.

— Orvosi hir. Dr Bodnár Tibor műtőorvos, sebészeti klinikai tanársegéd szabadságáról visszaérkezett. Rendel: délután 2—4-ig Batthyányi ucca 10., első emelet.

x Ifj. Sinay Imre illatszertára Csapó u. 88. szám alatt megnyilt.

— Háziestély a Wolaffkatelepen. A Wolaffkatelepi Olvasókör vigalmi gárdája f. hó 18-án, azaz ma este fél 7 órai kezdettel belépődijnélküli családias háziestélyt rendez, melyre az egylet tagjait és vendégeit tisztelettel meghivja a rendezőség. Szereplők: Hadházy Esztike, Fazekas Erzsébet, Bihari Rózsika, Gaál Zsazsa, Rácz József, Gaál Károly, Stern János, Rácz János, Barta Kálmán, Tóth Endre, Sápi Gyula, Kovács János, Rudnay Lajos. Műsor után tánc. Muzsikál Rácz József zenekara.

x Őszi és téli kalapkülönlegességeket soha nem létezett olcsó árban vásárolhat Fülöpné szalonjában, Péterfia 42. Alakitás bármelyik modell után P 1.—.

— Lopott, hogy vattát vehessen. A gyorsított eljárás alapján szombaton vonta felelősségre a debreceni törvényszéken Fülöp Károly egyesbiró Balázs Judit balmaujvárosi cselédleányt. Az volt ellene a vád, hogy amikor egyizben valamilyen közigazgatási ügyben be volt idézve a vármegyeházára, dr. Poroszlay István szolgabiró asztaláról 12 pengő készpénzt ellopott. A panaszos feljelentése alapján a csendőrség nyomozást indított Balázs Judit ellen, akit most sikerült elfogni. Kiderült róla, hogy 4 libát is ellopott. A tárgyaláson előbb tagadásban volt s nem vallotta be, hogy már Fehérváron is büntetve volt. Később azonban beismerő vallomást tett s azzal védekezett, hogy beteg volt és vattát akart venni a lopott pénzen. A törvényszék Balázs Juditot lopás vétségében mondotta ki bünösnek s ezért öt kéthónapi fogházra itélte. Az itélet ellen ugy az ügyész, mint a vádlott felebbezést jelentett be.

x Bihary Gizella zenetanárnőnél beiratkozás zongora-, cimbalomtanszakokra. Kitünő tanitás. Burgondia u. 2.

x Mindenki kedvezményes áron vásárolhat **tüzelőanyagot a Köztisztviselők** árudáiban. Figyelje kirakati árainkat.

x Nagycsere közelében levő Kistelek 60. számu tanyán lakó Gróf Jenő állatorvos a gazdaközönség rendelkezésére áll.

Anyakönyvi hirek

SZÜLETÉSEK: Tóth István MÁV kovács, leány Ilona. Palczert Péter fm., fiu Péter. Geró Mátyás MÁV npsz. leány Ilona. Sebek Oszkár magánhivatalnok, leány Lidia. Balaskó János fm., leány Róza. Nagy Bálint fuvaros, fiu János. Lós Mihály altiszt, fiu Mihály és három törvénytelen ujszülött.

HALÁLOZÁSOK: Maár Jenőné Domokos Mária r. kath. 36 éves, Csigekert u. 19. Bakó Julia ref. 63 éves, Hajduhadház. Kocsis Béla r. kath. 22 éves, Balmazujváros. Horváth János ref. 75 éves, Malvin u. 33. Szabó Sándor ref. 62 éves, Ispotálytelep. Varga György ref. 5 hónapos, Esztár. Özv. Lázár Jánosné Hajdu Mária ref. 63 éves, Lorántfy u. 19. Kerekes István ref. 81 éves, Kishegyesi ut 40. Kollár Dániel r. kath. 77 éves, Werbőczy u. 14. Nazsu József ref. 30 éves, Esztár.

HÁZASSÁGOK: Borsos Géza kovács segéd—Pélyi Mária, Gál Ferenc cipészmester—Csiha Ilona, Balló Károly honvédőrvezető—Gém Eszter, Ezer József építészmérnök—Kulcsár Ilona, Papp János pénzbeszedő—Kovács Eszter, Szabó Sándor fm.—B. Nagy Julia, Illés Mihály csendőrtörzsőrmester—Oláh Erzsébet, Halapa Lázár szijgyártósegéd—Földi Róza, Horpácsi Lajos műszerész—Kovács Ilona, Sőrés Dezső MÁV. tiszt—Csatári Szücs Mária.

— A csapókerti egyházrész október 6-i ünnepélye. A csapókerti egyházrész az október 6-i gyászos évfordulót október 8-án, vasárnap a délelőtti istentisztelet alkalmával ünnepli. A rendes gyülekezeti istentisztelet után, amelyben alkalmi beszédet Halász András vezető lelkész mond, Horváth Zoltán, Iványi Endre és Baranyi Sándor ref. kollégiumi polgári iskolai tanulók fognak szavalni, mely által a nap emlékének áldoznak. Az istentisztelettel egybekötött hazafias ünnepélyre szeretettel hivunk mindenkit.

x Tartós legújabb ondolálás villany (gép) nélkül, kozmetika, hajfestés minden árnyalatban. Elsőrendü munkámért garanciát vállalok. Komárominé, Arany Bika bérház. József kir. herceg u. 3.

— Esti kereskedelmi szaktanfolyam. Az esti kereskedelmi szaktanfolyam megfelelő számu jelentkező esetében november 1-én ismét megnyilik. A tanfolyam célja, hogy a manapság annyira fontos kereskedelmi szakismeretek elsajátítását, a szakszerü továbbképzést azoknak is lehetővé tegye, akiknek koruknál, vagy napközi elfoglaltságuknál fogva erre módjuk egyébként nem volna. A tanfolyam a vallás- és közoktatásügyi és a kereskedelemügyi minisztérium felügyelete alatt áll. A tanfolyam befejeztével a tanulók vizsgálatot tesznek, amelyről szabályszerü bizonyítványt kapnak. Felvehetők megfelelő előképzettségü, 15. életévüket betöltött mindkét nemü hallgatók. Akik a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát elvégezték, 15 éven alul is felvehetők. A tanfolyam tárgyai: kereskedelmi számtan, kettős könyvvitel, magyar kereskedelmi levelezés; kereskedelmi és váltójoggal, gyors- és gépirás. Csak egyes tárgyakra is lehet beiratkozni. A szaktanfolyamon a női felső kereskedelmi iskola szaktanárai tanitanak. A heti órák száma 12, tanitás a hét négy estéjén (hétfő, kedd, szerda és csütörtök) 7—10 óráig. A tanfolyam tartama 6 hónap, a tandij 72 P. Ez az összeg havi részletekben fizethető. Beiratkozni naponként 11—12 óráig lehet a női felső kereskedelmi iskola igazgatói irodájában (Kálvin tér 2) lehet.

Sport

Rendkivül kemény küzdelmet kell vivni a Bocskainak a Budai 11 ellen

Az idei bajnoki év úgylátszik, hogy a nyilt küzdelmek jegyében fog lezajlani. Nincs már egyetlen előre elkönyvelt mérkőzés sem és minden egyes mérkőzésen egyformán meg kell dolgozni a nagyon értékes pontokért. Mindegy most már, hogy a tabellának melyik részén áll a csapat, egyformán veszélyes ellenfél az utolsó is, akár az első.

A Bocskainak már módjában volt ezt a tapasztalatot leszürni, mert a Somogy elleni mérkőzésen megtanulhatta, hogy nem szabad lebecsülni egyetlen ellenfelet sem. A tanulás használt és a veszélyes Kispest ellen már a legnagyobb lelkesedéssel játszott a csapat, aminek meg is volt az eredménye. Vasárnap azonban még nagyobb feladat előtt áll a Bocskai, mert ezuttal a Budai 11 csapatával kell Budapesten meg küzdenie. A budai csapatnak nagyon adós a Bocskai, mert a mult évben mindkét találkozáson a budai csapat győzött és igy most két vereségért kell revánsot venni a Bocskaynak.

A mérkőzésnek van azonkívül egy másik érdekes kisérő körülménye is. Az osztrákok ellen három válogatottat adott a budai csapat, a jobbszélsőt, centert és jobbfedezetet, amely posztokra pályázott a Bocskai három játékosa, Markos, Teleki és Palotás. Ez a három játékos külön mérkőzést fog vivni vasárnap az olaszok elleni válogatásért, ami különös érdekességet fog adni a mérkőzésnek. A debreceni közönség reméli, hogy a Bocskay lelkes játékkal ezuttal fog revánsot venni a mult évi kettős vereségéért.

AZ I. LIGA

többi mérkőzése is érdekes küzdelmeket igér. Ujpestnek nem lesz könnyü ellenfél Szeged csapata, de Kispest sem mehet biztosra a veszélyes Phöbusz ellen. A Somogy nagyon meg fogja nehezíteni Kaposvárott a Hungária győzelmét. Az Attila pedig Miskolcon próbál eredményes lenni a Ferencvárossal szemben.

AZ AMATŐR BAJNOKSÁGBAN

Debrecenben hármas érdekes mérkőzés kerül lebonyolításra a Diószegi uti pályán. 12 órakor a DTE játszik a DVSC csapatával, utána pedig a Villanygyár mérkőzik a NyTVE-vel s ezután 4 órakor pedig a Textil játszik a DEAC csapatával. A hármas mérkőzés nagyon jó sportot igér és olcsó belépődijak mellett tekinthetők meg.

Nyirbátorban a NyKISE—NyAFE mérkőzés igér heves küzdelmet, de kemény harc lesz Püspökladányban is a PMÁV és a DKASE csapatai között. Mátészalkán pedig a KSE és a MTK fognak harcolni.

A II. osztályban is teljes fordulót bonyolítanak le és a következő mérkőzések kerülnek sorra: Textil II.—Postás, Weinberger—Dohánygyár, DVSC II.—DEAC II., DVSE II.—DTE II., BUSE—KTE.

A DEAC KLUBBAJNOKI ÉS UJONC ATLÉTIKAI VERSENYE

A DEAC vasárnap délután 3 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezi meg 1933. évi atlétikai klubbajnoki, 1933—34. tanévi egyetemi ujonc atlétikai versenyét. Versenyszámok: 200 m-es sikfutás, hármasugrás, 800 m-es sikfutás, 200 m-es gátfutás, rudugrás, gerelyhajítás, 500 m-es sikfutás, 400 m-es gátfutás.

ersenyen résztvehet a DEAC minden tagja (középiskolások is) s a Tisza István Tudományegyetem 1933—34. tanévre beiratkozott azon rendes s rendkívüli hallgatói, akik a DEAC-ba felvehetők. Nevezni a helyszínen lehet, nevezési dij nincs. Dijazás: Minden versenyszám győztese a DEAC 1933. évi bajnoka cimet és a dekatlon táblázat szerint legjobban szereplő s legáltalánosabb utdást felmutató 15 versenyző különböző ezüstözött és bronz plakettet, ezüstözött és bronz érmet nyer szalagon vagy anélkül, míg a többi győztesek és helyezettek különböző sportkönyvet nyernek. Minden verseny számban külön bíráltatnak el az e versenyen először induló hallgatók eredményei és utóbbiak lesznek az ujonc verseny helyezettjei.

A versenyen a Tisza István Tudományegyetem mind azon hallgatói kötelesek résztvenni, akik a DEAC-ba felvehetők s akik a testnevelési tanárnál atlétikára jelentkeztek vagy jelentkezni akarnak.

DEBRECEN REPREZENTÁNS TORNÁSZCSAPATA TOKAJBAN.

Érdekes meghivást kapott a DTE vezetése alatt álló debreceni reprezentatív női és férfi tornászcsapat, Lázár Miklós képviselő, aki országszerte nagy propagandát csinál a tokaji szüreti hétnek, telefonon meghivta a debreceni reprezentáns női és férfi tornászcsapatokat, hogy vasárnap vegyenek részt a tokaji szüreti ünnepségeken. A hegyaljai szüreti hét megnyitó napján nagy ünnepségek lesznek Tokajban, amelynek a fénypontja lesz a kiváló debreceni női és férfi tornászcsapatok szereplése. A DTE elnöksége ugyanis elfogadta a szives meghivást és lemondva a tervbevett nyiregyházi ünnepséget, Tokajba ránduinak át, hogy ott is öregbitsék a debreceni tornászok jóhirnevét. A debreceni reprezentáns csapatok szereplése egyuttal a tokaji tornászélet megindítása is lesz, mert ekkor fog megalakulni a Tokaji Torna Egylet, a melynek kebelében női és férfi tornászcsapatot fognak szervezni.

FELHIVÁSOK

A DTE futballszakosztálya felkéri az alant felsorolt I. csapatbeli játékosokat, hogy délelőtt 11 órára a vasutaspályán teljes számban és pontosan jelenjenek meg. Kertész, Szutor. Rosenfeld I. és II., Szilágyi, Erdős, Vince I. és II., Friedlender I., Genesy, Lackó, Fisch II. — Ugyancsak felkéri a DTE futball szakosztálya az alanti játékosokat, hogy legkésőbb fél 9 órakor teljes számban a nagyerdei pályán kint legyenek. Bernáth, Milosch, Slamovits, Grósz II., Nagy, Grósz I., Timarovszky, Neosits, Guttmann, Illés, Benkő, Révi. Intéző.

Felkérem a DMTE összes ifj. játékosait, hogy a Cipőgyár II. elleni mérkőzés elmarad. Ezért a katona-pályán okvetlen megjelenni szíveskedjenek az ipar-cserkészek elleni meccsre. Intéző.

A DKASE ezuton is felhivja alábbi első csapatbeli játékosait, hogy ma, vasárnap délben legkésőbb negyed egy órakor a Nagyállomásnál jelenjenek meg. Barta, Hevesi, Biró, Bőr I. és II., Karajos, Kemény, Ökrös, Magyar, Gárdos, Buttkai. — Ugyancsak felhivja a DKASE második csapatának alábbi játékosait, hogy ma, vasárnap délután pontosan egynegyed három órakor szintén a Nagyállomásnál jelenjenek meg a derecskei útra való tekintettel. Kónya, Gerő, Felföldi, Kovács, Szabó, Reisinger, Jellinek. Magyar, Dihen, Grünfeld, Mátis, Gyarmati, Fésüs és Krausz. Intéző.

Felkérem a Villanygyár alant felsorolt játékosait, hogy folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt fél 10 órakor a DTE nagyerdei pályáján okvetlen jelenjenek meg. Krecz, Kovács, Szücs, Lengyel, Kecskés, Nagy Laci, Erdélyi, Szilasi, Nagy László, Szabó I., Nógrádi, Kiss I. és II., Heicski. Intéző.

Felkérem az ujonnan alakult Gerébi FC játékosait, hogy vasárnap délután 3 órakor az Alvincitéren szíveskedjenek megjelenni. Vékony, Arany, Kovács, Mikó, Vékony J., Ádám, Katona, Móric, Vékony I. Balog, Mikó M.

Felkérem a Weinberger FC összes II. csapatbeli játékosait, hogy vasárnap délelőtt 9 órára a felszerelés átvétele végett a dohánygyári pályán megjelenni szíveskedjenek. Utirány Ujváros. Intéző.

Ifjusági eredmény: Reáliskola IV. A)—III. Á-B) válogatott 4:1. Góllövők: Bernáth 1, Juhász 1, Gombácsi 1, Sárkány 1, illetve Bernáth 1.

Felhivom a Dohánygyár FC összes játékosait, hogy ma vasárnap délután legkésőbb két órára a dohánygyári pályán kivétel nélkül jelenjenek meg a Weinberger FC elleni bajnokira. Intéző.

Debrecenieknek Pesten a

METROPOLBA

szállnak, Rákóczi-ut 58.

150 kényelmes szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefonnal, rádióval, elektromos fényjelzésekkel.

Patinás hirü kiváló konyha. — Cigányzene. — Virágoskert.

Szobák 4 pengőtől. Penzió 9 pengőtől.

Megszünt iparok

A mult héten az elsőfokú iparhatóság a következőket törölte lajstromából: Özv. Molnár Ferencné szatócs, Almási (Balyó) Rezső cipész, özv. Burai Sándorné fűszer, gyarmatáru, cukor, cukorka, termény, liszt, só, gyufa, cigarettapapir, hüvely, vasedény, kötött-szövött és rövidáru kereskedés nagyban és kicsinyben özv. Farkas Kálmánné férfi és női fehérnemü készités, Zubák Jánosné baromfi, tojás, burgonya és gyümölcskiskereskedés, Janik Mihályné toll, ócskaruha és ócskacipő kereskedés, Miskei Béla fióküzletként béltisztító, Fohn Sándorné burgonya, hüvelyesek, liszt és főtt burgonya árusitás, Kusza Béláné paprika, burgonya, főzelék, zöldség, gyümölcs és déligyümölcs árusitás, Pollák Zsigmond épitkezési és tüzelőanyag nagy és kiskereskedés, Janik Mihály élőállat kereskedés, Major István talyigás, Thurzó József bádogos, Takács János liszt- és malomipari termékek kiskereskedése, Kapus Béla szatócs, Sáfrány Károly csizmadia, Deme Sándor hentes és mészáros, Milleker Lajos vendéglő, Biró Edit paplanos, Bánk József szatócs, Gelberger Lajos mészáros.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

11. Debreceni növényvédelmi körzet

Vezetője: DR. GULYÁS ANTAL, gazd. akad. r. tanár.

A növényvédelmi szolgálat nagyjelentőségére azt hiszem, nem szükséges kitérnem, hiszen mindnyájan tudjuk, hogy a különböző állati kártevők és növényi betegségek milyen nagy aranyú károkat képesek okozni. Nemcsak azáltal, hogy az egyes gazdákat károsítják, hanem azáltal is, hogy nemzetgazdasági károkat okoznak, azaz az egész országnak, sőt az egész világnak termését csökkentik. Ilyen irányú becsléseket leginkább a gabonatermelés terén láthatunk pl. az 1926. évben hazánkban a gabonarozsda egymillió métermázsa terméscsökkenést eredményezett. A rozsdagombákkal egyenlő értékű kártevők az üszöggombák. A védekezés alkalmazása mellett is az üszöggombák némely évben 20 százalékát megsemmisítik a terménynek. A rovarkártevők közül a gabonapoloska kártételére utalhatok, amely hazánkban 1931—32. évben nagy károkat okozott. Vagy itt van a hirhedt kaliforniai paizstetű, amelyet behurcoltak hazánkba és most a facsemetegyümölcs és a főzeléknövényeket sem engedik be a szomszéd államok. Mindezek sokmillió veszteséget jelentenek. Sok példát hozhatnék fel, de ezt ez alkalommal mellőzöm. Az a nagyarányú károsodás, ami a növényi betegségek által a nemzeti termelést éri, rávitte a legtöbb államot arra, hogy a növényvédelmet ne az egyes gazdák belátására bízzák, hanem a törvényhozás és a közigazgatás útján tegyék meg az intézkedéseket a kulturnövények betegségeinek leküzdésére. Mindazon országokban, ahol a mezőgazdasági termelés számottevő, ma már van növényvédelmi törvényhozás és növényvédelmi szolgálat. Ez a növényvédelmi törvényhozás tulajdonképpen kétirányú, mint a magánvédekezés is. Egyrészt prevencióból áll, másrészt pedig maguknak a kártevőknek és betegségeknek az irtásából, illetőleg a betegségek gyógyításából. A törvények legnagyobb része és a nemzetközi egyezmények is inkább preventivek, azaz arra törekszenek, hogy a betegségek behurcolását megakadályozzák. Erre valók a növényegészségügyi vizsgálatok és egészségügyi bizonyítványok.

A Magyar Növényvédelmi Szolgálatot az 1932. évi 49.000 F. M. sz. rendelete szabályozza. Ez a rendelet, a mely mult év augusztus hó 18-án jelent meg, a Magyar Növényvédelmi Szolgálatot ujjá szervezte, hármas tagozatot adván neki:

1. A véleményező és irányító szerv a Növényvédelmi Tanács.
2. A növényvédelmi tudományos munka szerve a Növényvédelmi Kutató Intézet.
3. A hivatalos Gyakorlati Növényvédelmi Szolgálat, melynek központi szerve a Növényvédelmi Iroda, vidéki szervei pedig a növényvédelmi körzeti központok (Debrecen) és az egyes körzetekbe beszervezett növényvédelmi helyi megbízottak.

A Magyar Növényvédelmi Szolgálat szervezetének ez a felépítése megfelel mindazon követelményeknek, amelyek egy teljesen kiépített növényvédelmi szolgálatot jellemeznek és eleget tesz az 1929. évi római nemzetközi növényvédelmi szolgálatot jellemeznek és eleget tesz az 1929. évi római nemzetközi növényvédelmi egyezmény által felállított normáknak, amelyek a tagországokban megkövetelnek.

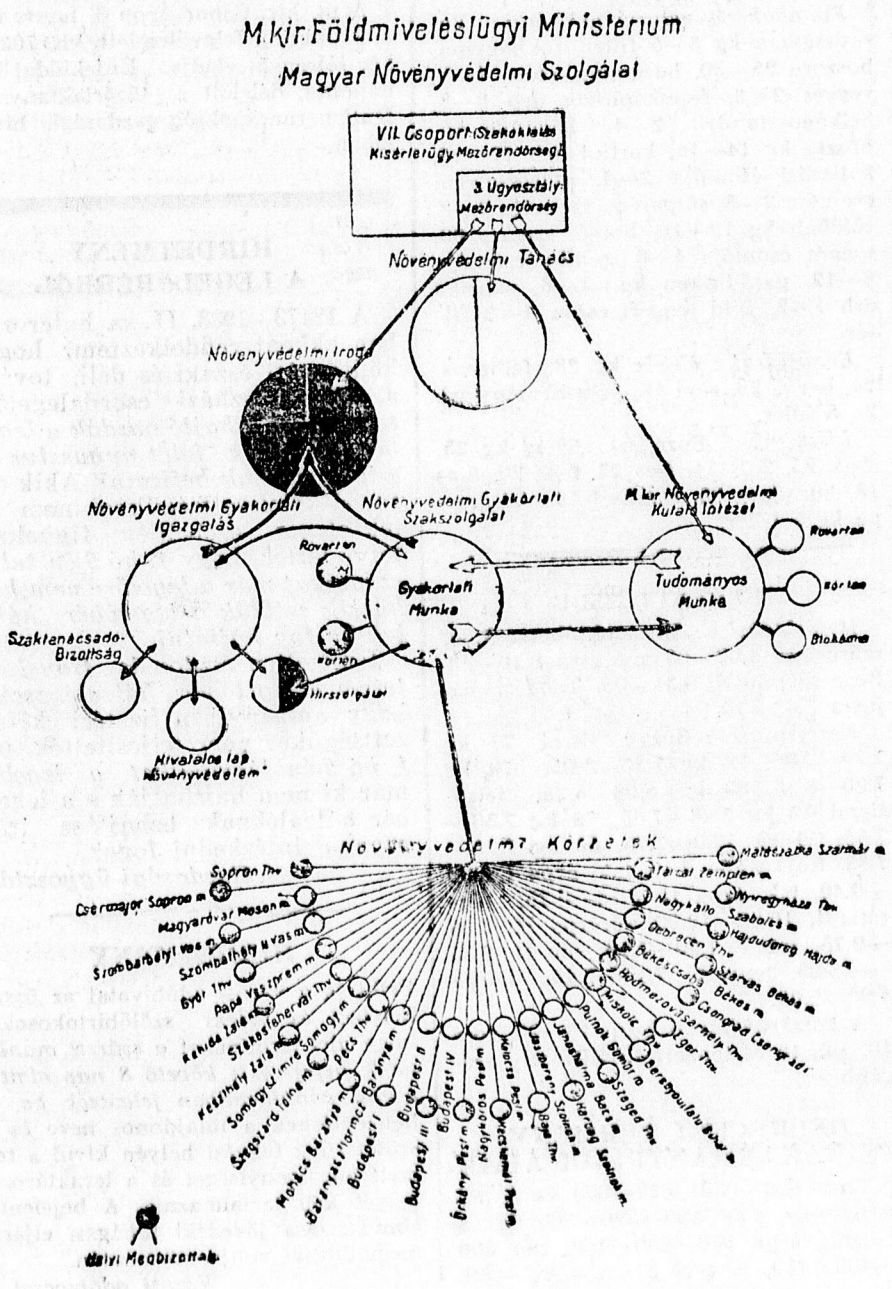
A m. kir. F. M. 13.500—1933. VII. 3. F. M. sz. rendelete szabályozza a körzeteket (42), s kijelöli a körzetek vezetőit, akik egy, két kivételtől eltekintve a gazdasági szakoktatás vezető tanárai. Ilyen módon a 11. számu a Debreceni Növényvédelmi Körzet Székhelye: Debrecen. M. kir. gazdasági akadémia. A körzetbe tartozik: Hajdu vármegye hajduszoboszlói járása és központi járásának Hajduböszörmény megyei várostól délnyugatra eső részei, továbbá Hajduszoboszló és Hajduböszörmény megyei városok és Debrecen thjf., valamint Biharvármegye derecskei és székehidi járásai.

Mint körzetvezetőnek feladatom lesz a növényvédelmi hírszolgálat megszervezése, a növényvédelmi szaktanácsadás és növényvédelem gyakorlati megszervezése.

A növényvédelmi hírszolgálat vidéki szervei a városonkint vagy községenkint kiválasztott olyan megbízható férfiak, akik részben foglalkozásuknál, részben hajlamaiknál fogva a növényvédelem kérdéseivel foglalkoznak, vagyis akik a gyakorlati mezőgazdasággal és kertgazdasággal megfelelő nexusban vannak. Éppen ezért felkérem a gazdasági akadémia volt hallgatóit a földmíves és téli gazdasági iskolák volt növendékeit, hogy a vidéki hírszolgálat feladatait vállalnák magukra. A cél sikere érdekében kívánatos a tudományos alapokon nyugvó növényegészségügyi megfigyelési hálózat, hírszolgálat tökéletes megszervezése. A növénybetegségek hazai eloszlási és terjedési viszonyait ismerni kell, hogy megfelelő időben és módon védekezhessünk. A növényegészségügy célja és feladata tehát a fejlődő növényi szervezeteket és a termést megvédeni a növényi állati kártevők ellen. Éppen úgy, mint a közegészségügy az emberi szervezetet védelembe veszi, úgy védelmezze a növényegészségügy a növényeket a betegségek ellen. Az emberi és állati betegségek alkalmával senkinek sem tünik fel, ha megfelelő képzettségü emberekhez fordulnak, a növénybetegségek terén is hasonlóan kell eljárni és erre a célra képzett egyénekre, „növényorvosokra" van szükség.

Önképzés utján kevesen tudják megszerezni a növényvédelmi jártasságot, erre a célra képezni kell szakembereket (körzeti csávázó vagy permetező mesterek). A céltudatos és eredményes munkának az alapja a tudás, igy kell itt is megindulni.

A növényvédelmi szervezet tökéletes és céltudatos munkájával lehet a kártevők vészes hatását csökkenteni és a milliókat, amelyek különben elvesznének, megmenteni. A körfészek megállapítása és megnevezése az első feladat, jöllehet ez sokszor az üzletérdek rovására történik, de ezzel a közérdeket szolgáliuk.

A gazdaadósság-rendezés nagy kérdése

Irta: Petrányi Béla.

E hónap végén gazdasági s talán nemzeti történelmünk is egy fontos forduló ponthoz ér. Mint az évek junius forduló ponthoz ér. Mint az évek junius hónapjában megérik a termés s a nap heve megrepeszti a földet, úgy megérnek a nemzeti és gazdasági törekvések is a kivitelre s a szunnyadó erők — minden ellenállás dacára ott és akkor törnek elő, ahol azt a természetes fejlődés törvénye szükségszerüen előírja.

A háboru befejezése óta egyik gazdasági és pénzügyi válságból a másikba esett nemzetünk hajója. A gigászi békemű nagynak lett teremtve s lassankint betemeti magukat a győzőket is a gazdasági vizözön s a pénzügyi fojtó gáz, mely ártatlan életek millióinak kiirtására volt szánva. A magyar nemzet elkábulva, csonka és tört vitorlákkal ért révbe a nagy világégésből, de erőhöz még most sem jut, mert a háboru vihara még most sem csendesült el. Eddig még táplált bennünket valamelyes remény — külső segitség iránt. Ma talán a legnagyobb háborus tapasztalatunk az, hogy csak saját erőnkre támaszkodhatunk. De, mert erőnk is elveszettnek látszik, — támasszuk fel ujra. Ide kellenek most az apostoli lelkü árvizi hajósok! Menteni, amíg lehet! Remélni — kötelesség!

Magyarország mezőgazdasági állam. Ha kitekintünk a vonat ablakán — csak agrárizmust látunk. *A lakossággnak több, mint fele a föld müvelésével foglalkozik, vagy abból él.* Igy a föld az ország teste, lelkisége pedig a nemzeti öntudat s az ezer éves mult, mely mindenkor a földdel volt kapcsolatos. Igy a nemzet életerejét a földből veszi s amikor az önerőt kell ujból biztositani, a gyógyító kéz jóakaratával és mesteri hozzáértéssel kell annak sorsát, a — nemzet sorsát kézbe venni. Ez a nemzetet tartó oszlop és munkás, dolgos népe eladósodott nem a maga hibája, hanem a háboru átka s a gazdasági és pénzügyi szélvész folytán. Ma sok operáció után eljutott odáig, hogy nem tud teljesiteni. Azaz éppen megfordítva: nem tud természetellenes lehetetlenségeket produkálni. Utóbbi kényszer folytán a föld eladósodott s ma — fizetésképtelen. Egy országos agrárfizetésképtelenséggel állunk szemben. A rendezésnél vigyáznunk kell, mivel az agrárizmusban a nemzet fogalma és ereje is benne van közvetve, vagy közvetlenül. A szanálásnál egyedüli célkitüzés csupán — a nemzet egyetemes érdeke lehet!

Az a kérdés tehát: *hogyan történhetik a föld adósságrendezése?* Mi legyen a keret? Könnyü a felelet: a teherbiró és teljesitő képesség határa igazságos elbirálás alapján. Kik az érdekeltek a rendezésnél? Az adós föld, a hitelező, az állam és a nemzet. A rendezést úgy kell lehetőleg megoldani, hogy az összes érdekek egyensulyban maradjanak. Nehéz kérdés, de nem megoldhatatlan. Elv, hogy a segitésnek ésszerüleg mindig egy kívül álló forrásból kell jönnie. Az adós gazda és a hitelező már frontot alkottak egymás ellen. A föld csupán a hozadékkal arányos megterhelést bir el, az ezen határon felüli tőkerészt, vagy egyéb obligót azonnal törölni, leirni kéri, a hitelező résztörlés helyett csupán fizetési halasztást óhajt adni hosszu időre, de egyébként minden régi, abnormis teher

fennmaradna. Az állam még nem lát tisztán, egyelőre a hitelező álláspontját fogadja el az egyetemlegesség látszólagos érdekében. A hitelező és az állam álláspontja azonban tévesnek látszik. Miért ? Mert maradó köz- és magánterhekkel szanálásról nem lehet szó. A földet meg kell szabadítani kötelékeitől a köz- és magánterheknek a teherviselés határán felüli részétől — azonnal, hogy a túl terheitől megszabadult testi és lelki munka ujból regenerálhassa magát s általa az egész nemzetet. A levegő nem azt jelenti, hogy az agyon terhelt embernek oxigén belélegzést adok mesterségesen, hanem leveszem a terhet, természetesen.

A gazda adó és magántőketartozását tehát részben azonnal törölni kell, még pedig egyénenkénti elbirálás alapján a kir. járásbiróságok és törvényszékek kebelében felállítandó adósságrendező vegyes biróságok utján. Ezen eljárást megelőzné az u. n. : »gazdasági segítő egyesületek«-nek nevezendő uj, első szerveknél az előzetes egyezkedés, mely szerv egyuttal a megállapodásnak végrehajtója is volna. De ezen szerv lenne a biztosíték arra is, hogy a föld jövő gazdálkodása az agrár termelő erőket állandóan fenntartsa s a belső fogyasztást is szabályozza. Ezen szerv tehát mezőgazdasági és pénzügyi szakértőket s állandó állami ellenőrzést is igényelne. Ezen szervből fog kiindulni az uj, egészséges gazdasági érdekképviseleti rendszer, mely a nemzet rendiségi tagozódását fogja megteremteni. A mai érdekképviseleti szervezkedés még vérszegény és tartalmatlan. Nem korszerü.

Kérdés ezek után, hogy ki fizetné meg a leírt adósságot ? A hitelező ? Nem. Az állam ? Nem ! Egy külső erő, vagy nemzetközi köz, vagy magántőke? Nem ! Hanem a — nemzet jövője ! Hogyan ? A hitelező összegyüjti a leírt tételeket, melyeket átmenetileg kifizet a Nemzeti Bank. Tehát mentesülne a hitelező teljesen a kockázat alól az állam terhére ? Nem. A rendezéssel ugyanis a hitelező is szanálva lesz, mert most ő is — »zárolva van«. Kap uj mérleget, mint 1926-ban. Megindulhat az uj hitelélet, ha szerényen is. A hitelező is felszabadul a jelenlegi moratóriumos nehézségek alól, hisz most a hitelező az ingatlanforgalom szüneteléseés a gazdasági élet tulterhelése, a hitelbefagyás stb. által a gazdával, sőt állammal is együtt vérzik. A számítási, gazdasági stabilitás fogalma éledhetne hacsak idebent is ujra. Hogy pedig a Nemzeti Bank mentesüljön a neki nem való tranzakció alól, azt helyette az u. n. »*Nemzeti felujítási alap pénztára*« fogja lebonyolítani. Ezt az alapot fogná a Nemzeti Bank 300—400 millió P-vel meghitelezni. Ez nem lesz infláció, mert a felujítás erőgyüjtést, nem pedig pénzpocséklást jelent. Lásd a német példát, ahol 5—6 százalék aranyfedezet mellett is stabil a pénz. A nemzeti gazdasági erők munkába állítása hozadéka révén törlesztik majd a fentebbi obligót. Itt majd felujítási kötvényekkel is lehet operálni s a gazdaadósság rendezésén kívül egyéb nemzeti obligókat : hadikölcsön, ipari támogatás, munkaszervezés stb. is lehetne bekapcsolni. A gazdasági felépítés megszervezésében rejlő erőre majd annak idején a külföld is jobban felfigyel.

Ezen uj, nemzeti felujítási alappénztár egy *központi bankja lenne a gazdasági uj érdekképviseleti szerveknek*, később, szükség esetén egy második jegykibocsátó intézet, melynél nem a pénz stabilizálása lenne a cél egyedül, hanem a gazdasági hitel állandó és rendszeres biztosítása és pedig nem az aranyfedezet, hanem a nemzeti gazdasági erő fedezete alapján.

Minden gyógyítás csak akkor eredményes, ha a baj okát felfedeztük s a szükséges orvosságot megtaláltuk és alkalmaztuk, a föld szanálása is csupán akkor lesz sikeres, ha a nemzeti valóságos érdekek szolgálatában az agrárkérdést észszerüen életképessé tesszük.

GAZDASÁGI HIREK

Magyar baromfi Olaszországban. Szeptember második felében Magyarországból 25.000 kilogram vágott baromfit vittek ki Olaszországba.

Tervgazdaság Németországban. A Német birodalom közélelmezési minisztere, Darré, az élelmezéssel kapcsolatos összes termelő ágakat a termékek árának szabályozása céljából kényszeregyesülésekbe tömöríti. Ez az intézkedés a német tervgazdaság alapja. A malmokat máris ilyen szervezetbe tömörítették és megállapították, hogy az egyes malmok mennyi terményt, milyen áron vehetnek át és az őrleményeket, milyen áron adhatják. A másik nagyfontosságú intézkedés az, hogy eltörölte a gabona határidős üzletet, ehelyett a búza és rozs áralakulását 1933 október—1934 juniusig terjedő időre emelkedő árakkal megállapította. Az árak hónaponként emelkednek, rozsnál 147 pfennigtől 165 pfennigig, búzánál 182 pfennigtől 195 pfennigig. Egyszersmind szabályozta a gabonával bevetett terület nagyságát ; e szerint a folyó 1933. évben minden gazda csak akkora területet vethet be búzával, mint amilyen nagyot bevetett 1932-ben.

Leszállitották a szérumárakat. Ismételten megemlékeztünk a szárumárakról és azok várható alakulásáról. A döntés már megtörtént. A földmivelésügyi miniszter rendelete szerint a lóból termelt szérumok 64, a sertéspestis széruma 72, a sertéspestis- és orbáncszérum ára literenként 85 pengőnél többe nem kerülhet. Ezekhez az árakhoz hitelbe való eladásnál még 10 százalék számítható. Az új árak 20—30 százalékos csökkenésnek felelnek meg.

Selyemtenyésztés Magyarországon. A mult 1932. évben 1993 községben 28.819 tenyésztő közt 431 kiló petét osztottak szét, amiből 612.756 kiló gubót termeltek 581.000 pengő értékben.

A hagymaértékesítés válságos helyzete. Nemcsak Makón, hanem Debrecen környékén is számottevő a hagymatermelés. A rendszeres megfigyelések azt igazolják, hogy azok az államok, amelyek a magyarországi hagymának legjobb vevői voltak, mind áttértek az önellátásra és szükségletüket maguk termelik ki. Termelőink a jövő évben erre legyenek figyelemmel.

Must irányárak

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szőlő- és borgazdasági bizottsága október hó 1-én tartott ülésében foglalkozott a kamara elnökségének felkérésére az idei terméső must árával.

Megállapította a bizottság, hogy az átlagos minőségü comers must idei árának Hajdú-, Bihar- és Szabolcsvármegyék területén — ahol ma a belfogyasztás a termelést meghaladja, — literenként 30 fillér körül kell kialakulnia. A kamarakerület kedvezőtlenebb értékesítési viszonyokkal rendelkező vidékein pedig a cukorfokonkénti árnak 1.4—1.6 fillér körül kell mozognia.

Megállapította a bizottság végül, hogy kívánatos volna, ha a termelők a szüretet — amíg a rothadás veszélye nem fenyeget, — későbbi időpontokra tolnák ki, hogy ezáltal az őszi napfényes időben lényegesen emelkedő cukortartalom képződésének lehetősége elősegíttessék, s ezzel a minőség javuljon.

Alacskai szén nem kormoz,
Alacskai szén nem füstöl,
Alacskai szén nem salakol,
Alacskai szén szagmentes,
Alacskai szén parazsattartó,
Alacskai szén kő- és palamentes,
Alacskai szén ideális háztartási szén. Kapható

Prohászka és Társa
Bethlen u. 44. Eötvös u. 18.
Telefon 11-61.

Bródy Barna
Pesti u. 2-a. Telefon : 13-95.

Rsenofeldm.
Salétrom u. 12. Telefon : 26-74.

Székely és Csáky
Ispotály 3-b. Telefon : 27-85.

„Turul" fatelep
Böszörményi ut 2. Telefon : 12—91.
Esetleg bővebb felvilgosítással szolgál az Alacskai kőszénbánya és villamossági r. t. tiszántuli kirendeltsége, Hatvan utca 17. sz. I. em.

Piaci árak

Élőbaromfiárak : Pulyka sovány drb 1.40—2.20, liba sovány drb 2.60—3.50, kövér kg 0.80—0.90, kacsa sovány drb 1.00—1.60, kövér kg 0.70—0.80, tyuk párja 2.50—3.20, jérce párja 1.50—1.80, csirke, sütnivaló párja 1.10—1.30 rántanivaló 0.70—1.00 P, tojás drb 6 és fél—8 fillér.

Gyümölcspiaci árak : Nemes alma kg 28—35, közönséges alma 18—24, körte 20—40, birsalma kg 20—36, szilva kg 16—24, szőlő, csemege 14—30, őszibarack 20—40, dinnye, görög 3—6, sárga 4 fillér kg-ja, citrom darabja 5—8 fillér.

Konyhakerti vetemények árai : Vereshagyma kg 3—5 fillér, fokhagyma, hoszoru 25—30, burgonya, rózsa 4—5, vegyes 2—3, fejeskáposzta drb 3—8, kelkáposzta drb 2—4, Savanyu káposzta kg 14—16, karfiol drb 12—25, kalarábé csomója 2—4, petrezselyem csomója 2—3, sárgarépa csomója 2—3, zöldbab kg 12—16, borsó, szemes 30, spenót csomója 4—6, gomba csomója 6—12, paradicsom kg 4—6, paprika drb 1—2, zöld tengeri csöve 1—2 fillér.

Kenyérárak : Fehér kg 28, félbarna 24, barna 20, rozs 16, péksütemény drb 2—5 fillér.

Lisztárak : Buzaliszt 00-ás kg 25, 0-ás, 25, 2-ős 24, 4-es 22, 6-os 20, 8-as 18, buzadara 30, rozsliszt 14—20, korpa kg 5 fillér.

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet : Buza októberre 7.30, márciusra 8.02—03, májusra 8.40—43. Rozs márciusra 5.31—33. Tengeri májusra 7.68—70.

Készáruüzlet : Buza : tiszai 77 kg 7.70—7.95, 78 kg 7.80—8.05, 79 kg 7.90—8.15, 80 kg 8.00—8.25, felsőtiszai 77 kg 7.40—7.55, 78 kg 7.50—7.65, 79 kg 7.60—7.75, 80 kg 7.70—7.85. Rozs 4.35—4.45, tak. árpa I. 6.30—6.40, tak. árpa II. 6.15—6.25, sörárpa I. 10.50—12.00, sörárpa II. 9.00—9.75, zab I. 7.00—7.10, zab II. 6.85—6.95, tengeri 7.15—7.25, korpa 4.90—5.00.

A készáruvásáron buza 10—20, rozs 10, zab 10 és tengeri 15 fillérrel drágább.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Buza 800—650—620—600 és a boletta, rozs 400—350—320—300 és a boletta, árpa 500—480—460, zab 500—480—450, tengeri ó 600—580—560, tengeri uj, csöves 250—240—230, lucerna 380—360—350—320, széna 32(—300—280, lóhere 300, bükköny 20(—180, alomszalma 180—140, ágyszalma 200.

HIRDETMÉNY

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a 84100/1928. F. M. sz. rendelet alapján Debrecen sz. kir. város területére elrendelte úgy a köztenyésztésre szánt, mint a köztenyésztésre nem szánt mének és az összes egy évesnél idősebb méncsikóknak tenyésztési szempontból való megvizsgálását. Ennek folytán a ménvizsgálatokat az alábbi helyre és időre tüzöm ki :

1. *A Nagycserei vadászlak előtt folyó évi október hó 11-én, szerdán délelőtt 9 órakor.*

2. *A Látóképi csárdánál folyó évi október hó 12-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor.*

Felhivom mindazokat, akiknek tulajdonában, vagy birtokában köztenyésztésre szánt, vagy köztenyésztésre nem szánt mének és egy éven felüli méncsikók vannak, hogy ménjeiket a fent kitüzött s lakóhelyükhöz legközelebb eső vizsgálati helyre és a megjelölt időre — a ménvizsgáló bizottság által történő megvizsgálás végett — annál is inkább vezessék elő, mert aki ennek a felhivásnak nem tesz eleget : a 84.100—1928. IV. B. F. M. számu rendelet 3. §-ának 1. pontjában előirt rendkívüli vizsgálattal felmerülő összes költségeket viselni tartozik, azonkívül pedig az 1927:XXV. tc. 6. §-a szerint — amennyiben cselekménye sulyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és a hivatkozott §. c. pontja alapján 600 pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntethető.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

HIRDETMÉNY,

A m. kir. Gábor Áron 6. honv. tüzér o. II. pkh. a felgyülemlett, kb. 700 szekér lótrágyát eladja. Érdeklődni lehet naponta, délelőtt a tüzérlaktanyában, fenti parancsnokság gazdasági hivatalában.

HIRDETMÉNY A LEGELŐBÉRRŐL

A 12173—1933. II. sz. határozatában akként rendelkeztem, hogy a köntösgáti északi és déli, továbbá a füzfacsőszházi csordalegelőkre *teheneiket kihajtó gazdák a legelőbér második felét augusztus hó 1-ig tartoznak befizetni.* Akik e fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, szóbelileg figyelmeztetve lettek, hogy *f. hó 9-én tul jószágaikat már a legelőre nem hajthatják s tőlük a legelőbér hátralék be fog hajtatni.*

Ismételten *ezuton is figyelmeztetem a legelőbér hátralékosokat,* hogy amennyiben fizetési kötelezettségüket nem teljesitették, ugy *f. hó 9-én jószágaikat a legelőre* már ki nem hajthatják s a legelőbér hátraléknak behajtása iránt azonnal intézkedni fogok.

Gazdasági ügyosztály.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy idei termésüket *a szüreti munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatalban jelentsék be.* A bejelentésnek a tulajdonos neve és a szőlőterület fekvési helyén kívül a termett bormennyiséget és a leraktározás helyét kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Városi adóhivatal.

Séta a debreceni egyetem meteorológiai intézetében

Hol »csinálják« az időjárást. — Mi mindent kell tudnia egy meteorológusnak. — Mikor lesz szép idő? — A százesztendős jövendőmondó időjóslás tudománya.

Vasárnap reggel, amikor a langyos reggeli kávé mellett rányit az ember az időjárásjelentésre, már egészen megszokott dolog, hogy aznap a prognózis szerint állítsuk be a napi programot. Kirándulunk, vagy otthon maradunk, bosszankodunk vagy örülünk és alig gondolunk azokra, akik a szerény pár sor hír alakjában ezer meg ezer körülményből jósolták meg a szép időt, zivatart vagy esőt. Nehéz napi munka és gondos mérlegelés előzi meg a jelentést és mivel mindenki a maga szájaize szerint valónak szeretné az időjárást, hálátlan mesterség az időjóslás. Ámbár ha a meteorológusokon függne, a week-endezőknek ragyogó napfény lenne osztályrésze, a gazda is megkapná a maga kis esőcskéjét és csak a rossz szomszéd szőlőjét verné el a jég.

A közönség vajmi kevéssé ismeri azt a komoly és nehéz tudományos munkát és körültekintő megszervezést, amely egy párosros prognózist megelőz és épen ezért határoztuk el, hogy bepillantunk abba a titokzatos műhelybe, ahol szokszor varázslatszámba menő pontossággal meg tudják jósolni, hogy mikor lehet az óceánt átrepülni, vagy őnagysága uj kalapját mikor fenyegeti a megázás réme.

*

A Központi Egyetem negyedik emeletén, a Földrajzi Intézetben van a varázsszoba. A Földrajzi Intézet agilis, és fáradhatatlan tudós igazgatója dr. Milleker Rezső mindent elkövetett, hogy intézetében a modern követelményeknek teljesen megfelelő meteorológiai intézet is helyet találjon s ma már a debreceni egyetem meteorológiai intézete egyike a legpontosabban működő intézeteknek.

Megkértük a meteorológiai intézet vezetőjét, dr. Berényi Dénes egyetemi magántanárt, a Földrajzi Intézet adjunktusát, hogy vigyen be bennünket abba a birodalomba, amelynek titkát a százesztendős jövendőmondó bitorolta, míg a tudomány le nem leplezte az „időcsináló" mestereket.

Dr. Berényi Dénes kitüntető szívességgel fogadott bennünket és mosolyogva mutatott az ajtóra, amely a meteorológiai intézetbe vezetett.

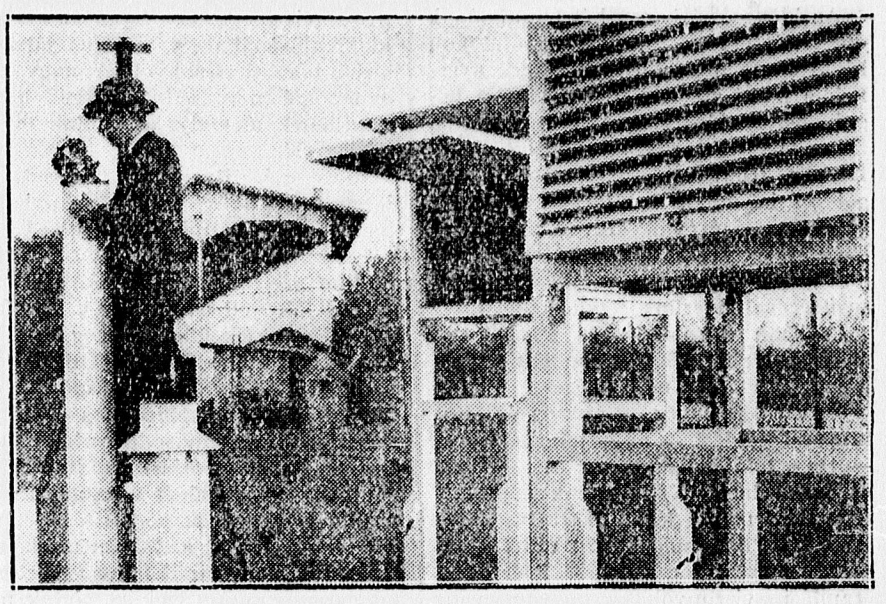
— Azt hiszem nagy csalódás fogja érni a kíváncsiakat, ha mindenféle titokzatos műszert és gépet képzelnek el s valami különleges boszorkánykonyhát, ahol úgy kotyvasztják a prognózisokat, mint valami középkori alkimista műhelyben. Itt mindössze egy pár kitünő rádió képviseli a gépek világát s a meteorológus a varázslatot azon a hatalmas térképen üzi, amelyet naponta készít el az időjárási viszonyok feltüntetésére.

Ezeknek a szerény szavaknak hallatára mégis őszinte csodálkozás fogott el bennünket, amikor megpillantottuk a titokzatos jelekkel, számokkal és vonalakkal telerajzolt térképet s várakozóan néztünk a meteorológiai tudományok mesterére.

— Az időprognózis felállításához — kezdi Berényi dr. — adatok kellenek és ezeket az adatokat rádió útján vesszük fel, amely célra egy rövid és egy hosszu hullámhosszú készülékünk van. A meteorológiai adatok összegyüjtése nemzetközi együttmüködés eredménye s minden országban van egy intézet, amely a megfigyelő állomások adatait összegyüjti, azt egy meghatározott helyre továbbítja s onnan pereny pontossággal megadott időben és megadott hullámhosszon usgározzák ki. Magyarországon ez az intézet a Metetorológiai és Földmágnességi Intézet, Franciaországban az Office National Meteorologique, Angliában az Airministre stb. Ezek az intézetek az összegyüjtött táviratokat a nagy állami adókon, vagy a saját adójukon továbbítják. A nagyobb nyugateurópai államok egy hosszú és egy rövid hullámon szórják szét adataikat. 1930. óta a franciák magukra vállalták a nyugateurópai államok táviratainak összegyüjtését, amelyet azóta rendszeresen, naponta három időpontban adnak. Ide tartozik Franciaország, Anglia, Hollandia, Svájc, Belgium, Portugália, Spanyolország, Itália Island, az északafrikai spanyol és francia gyarmatok. Ezenkívül összegyüjtik az Atlanti Oceánt járó hajók adatait is.

A középeurópai gyüjtést a Deutsche Seewarte, Hamburgban, vállalta el és 1931 óta ők gyüjtik össze Németországon kívül Ausztria, Cseh-, Lengvel-, Lett-, Svédország, Litvánia, Norvégia és Dánia adatait. A dán és norvég táviratok Grönlandra, a Spitzbergákra és az Északi Jeges-tenger néhány fontos szigetére is tartalmaznak adatokat.

Oroszország a saját területéről, Moszkvából adja le a gyüjtőtáviratokat és a Ferenc József-földön felállított megfigyelő állomások adatait is közli. Délkelet-Európa néhány állama, mint Szerbia, Románia, Bulgária, Görögország és ezenkívül Kis-Ázsia még kisik a gyüjtőtáviratokból, úgy hogy ezeket külön kell vennünk. Ez bizony meglehetős nehézséget okoz, viszont, mivel hozzánk közelebb eső területekről van szó: nem nélkülözhetjük adataikat. Románia szolgálata még nem éri el a megkívánt nívót s ez az idén tavasszal és kora nyáron vált érezhetővé, mikor keleteurópai időjárás hatása alatt állottunk s a hiányos adatokból nem sikerült a kellő tájékozódást megszerezni.

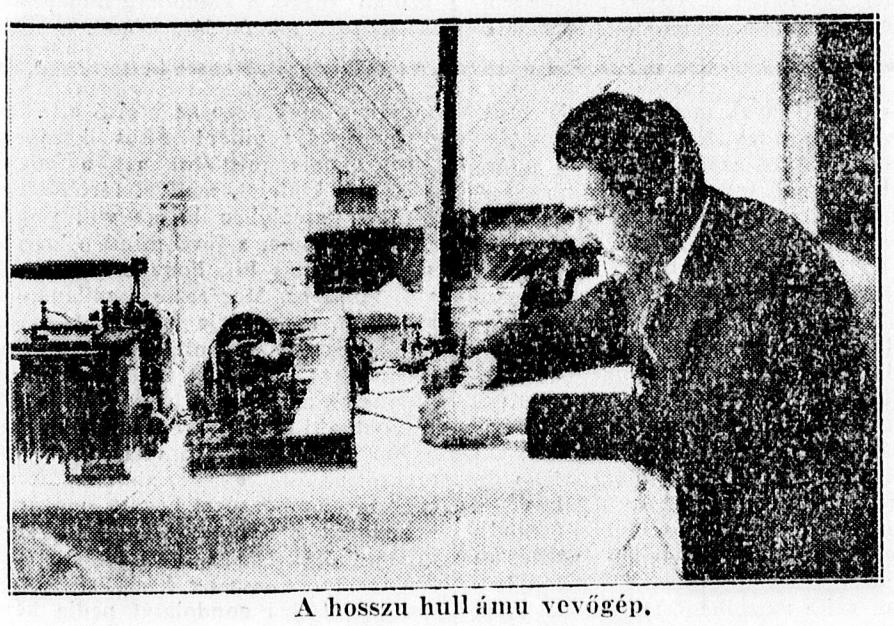
A meteorológiai megfigyelő állomás a műszerekkel

— Hogy történik a táviratok leadása? — kérdezősködünk tovább.

— Az időjárási táviratokat ötszámjeles kulcsba foglalva adják le Morsejelekkel, mert másképpen az elképzelhetetlen tömegű adat leadása és fökent felvevése egyenesen lehetetlen lenne. Egy ilyen táviratban benne foglaltatik az illető hely hőmérséklete, a tenger szinére redukált légnyomás értéke, a szél erőssége és iránya, az ég borultsága, az égen levő felhők fajtái, a légnyomás változásának jellege és nagysága, a napi legmagasabb és legalacsonyabb hőmérséklet és a leesett csapadék. Az egy állomáson uralkodó időjárási viszonyokról 30 számjegyben kapunk tájékoztatást. Hogy naponta mily óriási tömegű számot kell ilyenformán felvenni, ahhoz el kell gondolnunk, hogy Európából kb. 400 helyről vehető fel távirat s ugyanakkor 30—40 hajóról. Ez csekély 13—14.000 felveendő számjegyet jelent! Ilyen nagytömegű adatot csak géppel lehet már leadni s így mindenütt gépadókat alkalmaznak, amelyek percenként 90—120 számot is képesek leadni.

— Mi lesz ezzel a rengeteg adattal?

— Ezután kezdődik csak a meteorológus igazi munkája. Az adatokat egy speciális térképre rajzoljuk fel az egyes meteorológiai elemek — felhő, szél stb. — egyezményes jeleivel és felírjuk minden egyes állomás egyéb adatait is. Természetesen az adatok felrakása a térképre a vétellel párhuzamosan történik. A tulajdonképpeni feldolgozás csak az adatok felrakása után lehetséges. A tenger szinére vonatkoztatott légnyomási adatok segítségével megszerkesztjük az u. n. izobárokat, amely alatt az egyenlő légnyomásu helyeket összekötő vonalakat értjük. Azután különböző színnel bevonalkázzuk az esős, havas, ködös területeket és megjelöljük azt is, hogy a megfigyelés időpontjában hol vannak az időjárási zavar-területek, az u. n. ciklonok és annak frontjai.

A hosszu hullámu vevőgép.

Dr. Berényi Dénes adjunktus az időjárási térkép előtt.

Itt azonban kénytelen vagyok egy kis kitérést tenni — folytatta mosolyogva szives magyarázónk — az elnevezések kedvéért.

Időjárási zavarterület, — azaz ciklon — ott jön létre, ahol különböző fizikai sajátságú — tehát hideg és meleg — levegő találkozik. A találkozás mentén, a kettő elválasztási vonalában van az ú. n. front és ennek két oldalán helyezkednek el a különböző csapadékterületek, a jellegzetes felhő- és szélviszonyok. Az időjárásváltozásokat a különböző sajátságú légtömegek, illetőleg *frontok* váltják ki. Ha front halad át rajtunk, akkor megváltozik az idő. Borulást, csapadékot, felmelegedést vagy lehülést kaphatunk. Ha front nincs, akkor rendesen derült az idő, legfeljebb gomolyfelhők képződnek és napsütéses, jó időnk van. Ennyi talán elég is lesz a lényeg megértéséhez a sokféle és bonyolult tudományos magyarázat helyett, ami előtt a közönség sokszor úgy áll, mintha volapük nyelven írták volna.

A további eljárás már most az, hogy megállapítjuk a különböző légtömegeknek és frontjainak helyzetét és azt is látjuk, hogy milyen változásokat okozott azon a területen, amelyen áthaladt. A rendelkezésre álló adatokból aztán következtethetünk arra, hogy mely irányban fognak ezek tovahaladni és befolyásolja-e majd a mi területünkön az időjárást. — Természe-

sen azt is számításba kell vennünk, hogy a légköri folyamatok milyen változásokon mennek keresztül, amíg hozzánk elérnek és hogy milyen hatást fognak kiváltani a mi sajátos földrajzi — talaj és domborzat — viszonyaik között. Nagyon fontos még annak a megállapítása is, hogy az időjárási változások mely időpontban jutnak el hozzánk

Az időprognózis egy-két mondatának elkészítésénél a talajmenti adatokon kívül egyre nagyobb fontosságot nyernek a mind számosabban létesített hegyi obszervatóriumok megfigyelései is. És ez természetes is, ha meggondoljuk, hogy a frontok mozgásával egy függőleges irányban is kiterjedt légtömeg elmozdulásáról van szó. A magasabb légrétegek széláramlási viszonyairól hidrogénnel töltött u. n. pilotballonok segítségével nyerünk felvilágosítást.

Ujabban a repülőgépes felszállások útján ismerjük meg a magas légkör hőmérsékletét és nedvességét.

— Engedjen meg adjunktus úr egy kíváncsi kérdést — mondjuk merészen. — Ha a talaj felületén sok ezer helyről és óriási területről vannak adatok s ezen felül még a légkör keresztmetszetéből 5—6 km magasságig ismerjük a levegő nedvességét, hőmérsékletét és az áramlási viszonyokat, hogyan van, hogy még ma sincs 24 órára száz százalékig megbízható prognózis ?

— Nem is olyan kíváncsi a kérdés — válaszol dr. Berényi, — mert mindenkiben felvetődhetik a biztos időprognózis iránti kívánság.

A prognózisok általában jól sikerülnek, ha az időváltozást kiváltó frontok nyugatról vagy délnyugatról jönnek, tehát onnan, ahol megbízható, jó és sűrű talajmenti, sőt magasabb légkörből származó adat is áll rendelkezésre. Baj van azonban mindjárt és bizonytalanság lép fel akkor, ha keleti vagy délkeleti irányból mozgó frontokkal van dolgunk. Ezekről a területekről nemhogy a magasabb légkörből, de még a talajmentéről sincsenek kellő megbízhatóságú és kellő számu adataink. A románok például csak pár állomásról adnak 30 számjegyes adatokat és állomásaik legnagyobb részéről, így elsősorban Erdélyről, csupán 25 számjegyes, rövidített kulcsos táviratokat kapunk.

A másik dolog az, hogy vannak olyan időjárási helyzetek is, amikor semmiféle adattömeg nem elegendő ma még biztos, 24 órás prognózis elkészítéséhez. Általában a prognózisok igen jó százalékban beválnak és az időjárás apró részleteiben is előre jósolható, ha mozgó fronttal állunk szemben, amely tehát megállapítható sebességgel halad bizonyos irányban. Ám ha egy ilyen front, még eddig általunk nem ismert okoknál fogva állóvá lesz, akkor úgyszólván csaknem lehetetlenné válik a prognózis megadása. Ilyen álló frontok kialakulásánál nagy szerepet játszanak a domborzati viszonyok. A magyar medence szélen pl. a kiemelkedő hegyek gördítenek akadályt a frontok tovahaladása elé.

Szerencsére ilyen váratlan eset, — t. i. egy front állóvá lesz — aránylag ritkán fordul elő, mindössze 10—15 százalék valószínűségben, s így a mai álláspont szerint a tudományos eszközökkel készített prognózisok beválása 80—85 százalék körül mozog.

A beválási százalék emelését illetőleg, úgy vagyunk ezzel, mint a sportteljesítményekkel, ahol bizonyos rekordok már csak tizedmásodpercekkel javulhatnak s ezek is óriási erőkifejtést igényelnek. A fejlődés a magas légköri megfigyelési adatok szaporításához van kötve, minthogy a talajmentiek már csak bizonyos területeken szorulnak pótlásra. A magas légköri adatok megszerzése igen nagy költséggel jár s így — sajnos — a prognózisok továbbfejlesztése ma már, mint annyi más, csaknem tisztán anyagi kérdés.

Nem tudjuk megállani, hogy fel ne tegyünk egy uj kérdést :

— Mit tart adjunktus úr a híressé vált hivatásos időjósokról, akik egy esztendőre csinálnak prognózist és nem törődnek a frontokkal és holmi magas megfigyelő állomásokkal ?

Dr. Berényi adjunktus jóízűen elneveti magát :

— Ilyen időjósnak bárki kiképezheti magát és ilyen prognózist bárki nyugodtan csinálhat, ha ez kielégíti ambicióit. Annyi az egész, hogy előveszi a kalendáriumot és bármely tetszés szerinti napra odaírja a derült időt s más napokra az esőt. Nyárra, vagy nyári napokra hőséget, zivatart, jégesőt, télre havazást, hideget, ködöt ír be a naplárba s az épen annyi százalékban fog beválni, mint a híres időjósok távprognózisai. Ha t. i. Debrecenben nem válik be, hát valahol csak beválik, ahol a kalendáriumot olvassák és miután minden prognózisnak két eshetősége van, vagy beválik, vagy sem : 50 százalékos a valószinüség ! No, de azért így is megtörténhetik — mondja tovább nevetve —, hogy az időjárás nem áll kötélnek és nem engedelmeskedik a távjósolóknak.

— Volna még egy kérdésünk, adjunktus úr, — akarjuk kezdeni, mikor megszólal a telefon s éppen a »Debreczen« szerkesztőségéből kérik a prognózist.

Csendben várunk, míg bemondja a jelentést s aztán folytatjuk :

— Van-e valami alapja és értéke a nép ajkán meggyökeresedett időjárási mondásoknak ?

— Hogyne, — bólint rá dr. Berényi. — Azok, akik egész életüket a szabad természetben élik le és életmódjuknál fogva arra kényszerültek, hogy a légtenger jelenségeit megismerjék, öntudatlanul is számtalan jelenséget figyeltek meg s alkalmaztak nagyon helyesen. Köztük olyant is, amelyre a tudomány csak jóval később jött rá. Nem lekicsinylendő dolgok ezek, hiszen ezeknek is mind megfigyelés az alapja. Igy aztán tapasztalt emberek az illető területre egészen használható prognózisokat tudnak adni. De természetesen, ha egy ilyen ember más vidékre költözik, ott már nem tud időt jósolni. Áll ez a népies időjárási szólás-mondásokra is, amelyek apáról fiura öröklődtek s tulajdonképpen az illető helyre vonatkozó időjárási szabályszerűségeket tartalmazzák.

Még folytatnánk a kérdezősködést, de Berényi adjunktus az órára pillant. Röglön meg is érjük a pillantás jelentőségét, kezdődik az adatok vétele.

Szerényen elhárítja köszönetünket s egy perc mulva már szorgalmasan zümmög a felvevő készülék. Hozza a hozzáértők számára a hírt, hogy honnan fenyegeti veszedelem a ragyogó és kellemes őszi időt, amely mintha csak a nyár bosszuságait akarná kipótolni.

Szalánczy Károly.

A Háztulajdonosok Egyesülete hüldöttséget meneszt Gömbös miniszterelnökhöz

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete az utóbbi időben többrendbeli indítványt és javaslatot terjesztett az illetékes tényezők elé a házvagyon közterheinek csökkentése és a sulyos gazdasági helyzet enyhítése iránt. *A városi közgyülés elfogadta az egyesület memorandumát, mely a házadóztatás nagymérvü átszervezését és az adó leszállítását tárgyalja s ennek alapulvételével, feliratot intézett a kormányhoz.* A háztulajdonosok régi kívánsága, hogy az xtalakításokra vonatkozó rendkívüli házadómentességet hosszabbítsák meg. A kormány 7.500—1933. M. E. sz. rendeletével a házadómentességet 1934. julius 1 napjáig meghosszabbította azokra a háztulajdonosokra vonatkozólag, akik az átalakítást 1933. november 30-ig megkezdik és ezt a körülményt a hatóságnál bejelentik.

A Háztulajdonosok Egyesülete ezidőszerint két kérdésben terjesztett elő dr. Vásáry István polgármesterhez indítványt. Az egyik beadványban a nyomasztó gazdasági helyzetre való tekintettel *egyévi haladékot kérnek a vízvezetéki hálózatba még be nem kötött telkek tulajdonosai részére,* hogy azok ezen, egyébként közegészségügyi szempontból kivánatos munkálatokat elvégezhessék és kérik az önhibájukon kivül teljesítésre képtelen felekkel szemben a bírságolás teljes mellőzését. *A másik beadvány a csatornahasználati díjnak egyelőre 1 százalékra való leszállítása s azután a tényleges használatnak megfelelő házankénti kivetésre való áttérés iránt tartalmaz javaslatot,* mert a jelenleg 2 százalékos kivetés tulmagas és a tényleges szükségleten felüli részében tulajdonképpen pótadót jelent, holott a háztulajdonosok a tényleges kiadásoknak is csak egy részét tartoznak viselni, mivel a csatornahálózat igénybevétele jórészben városi és közcélokra, közterületek öntözésére, közüzemekre és ipari célokra történik. A csatornahasználat tehát olyan elemi, kultur- és közegészségügyi szükséglet, melynek fedezése az egyenlő teherviselés elve alapján oldandó meg.

A házvagyon országos rendezés alá tartozó ügyeiben az egyesület küldöttségileg kíván részletes memorandumot átnyujtani Gömbös Gyula miniszterelnöknek és a szakminiszereknek, előbb azonban megvárják a legközelebbi városi közgyülés állásfoglalását a memorandumban foglaltak tekintetében és azután utazik a küldöttség Budapestre az indítványok átadása végett.

A DEBRECZEN
Novellapályázatára érkezett pályamű.

Asszonysors

Irta : **legenyei vitéz Solté sz Gyuláné Guldán Olga.**

Beteljesült Lujza leányálma, valóra vált az ábránd, amit oly sokszor átélt lehunyt szemmel a csipkefüggöny mögött, midőn napról-napra látta a birtok uj tulajdonosát, a déleleg tartású szép magas embert, kinek szemében ott nyilik az élet, ragyog az energia, aki csak úgy fürdik a szerelmes asszony tekintetekben, — ma örök hűséget esküdött neki.

Nem akarja hinni, hogy a gőgös, büszke ősi hajtásnak, Bessenyei Ákosnak szivét képes volt meghódítani ő, akitől anyagiakban vagyont nem várhatott, akinek egyedüli kincse a kötelességtudás.

Erre nevelte őt az apja, az ősi kurián s anyja halála óta a sors kárpótlását véli feltalálni Ákosban, akit szive minden melegével szeret. Szépnek találja jövőjét, mert benne van leányálma, vágya, imádsága, — az imádott férfi, aki viszont szereti. Igy képzelte ezt el azokon a könnyes éjszakákon, a mikor hiányát érezte az édesanyai szívnek.

S Ákos ?... Boldognak, büszkének érzi magát, hogy le birta küzdeni vágyait, volt lelkiereje búcsút mondani a kacér, hűtlen asszonyoknak, akik miatt örökös nyugtalanságban élt.

Ma tehát új élet kezdődik számukra, boldog, nyugalmas, megelégedett élet. Igy gondolta Ákos, — s Lujza is, aki még nem ismerte az életet, aki még nem tudta, hogy az élet a keményszívüeké és az önzőké.

*

Ákos napról-napra boldogabb volt. Most ismerte meg csak igazán az otthon igazi varázsát. Felszabadult lelke a társasélet rabszolgaságából s élvezte egy csodás nő leggyöngédebb szeretetét. Ha felnézett rá, kihez a sors külsőségekben nem volt mostoha, boldog örömmel állapította meg, hogy lelkiekben is felül áll a multjába betolakodott asszonyok fölött, kikben soha sem tudta feltalálni az önzetlen szeretetnek azt az aranykapcsát, mely varázslatos erővel annyira magához kötötte volna a férfit, mint Lujza, — aki belopta lelkébe az első napsugarat. E boldogsághoz Isten gondoskodott földi javakról is s e földi javak mellett mégis csak egymásnak éltek. Kerülték a zajos társaságot : Ákos azért, mert látta a férfiak vágyódó tekintetét, szemükben a lángrózsákat, miket lopva Lujza felé küldtek, a túlzott udvariasságot, mely a férfiak hódító eszköze, mit Lujza jóleső érzéssel fogadott. Féltette asszonyát, szépségében a felségeset, modorában a kiváltságosat, aki előtt az élet talány volt, aki még nem vesztette el vágyainak repülőszárnyait. Lujza pedig az estélyek tarkaságából, felhős mámorából otthonába vágyott. Ott mindég elégedett és jókedvű volt. Szépségét a sors büntetésének vette, melynek terhét a társaságban érezte a legjobban, hol lehetetlen volt észre nem vennie, meg nem éreznie a férfiak rajta megpihenő tekintetét. Nem akarta megkockáztatni családi élete édes nyugalmát egy-két bókért, néhány bámuló pillantásért, melyek férje megfigyeléseit sem kerülték el s amelyekért tőle szemrehányásokat kapott. De ezeket a szemrehányásokat békével fogadta, mert érezte, hogy ilyenkor ő van legközelebb a szeretett férfi szívéhez, bár teljesen ártatlan volt abban, hogy másoknak is tetszett. Hiszen nem akart ő tündökölni, királynő lenni, aki mellett lovagok teljesítenek szolgálatot. Ő azt akarta, hogy felhő és vihar nélkül muljék el felettük az élet. Igen !... Felhő nélkül, mert nem akarta, nem akarja meglátni azt az asszonyt, a társaság körülrajongott tagját, akinek keze az utolsó estélyen olyan sokáig pihent Ákos kezében. Nem akarja meglátni azt a gőgös, büszke tekintetet, mellyel férjétől búcsúzott, amelyben benne volt a mult minden öröme, a jövő minden igérete s az a csodás hit, hogy e férfinak ő volt mindene. Megérezte a pillanatnyi remegést, mely férje szivét hatalmába ejtette s ezért vágyott ő menekülni innen haza, mert félt attól, ha ezek a pillanatok megismétlődnek, elveszti azt a férfit, aki ma egy egész világot jelent számára. Kötelessége volt menekülni ezekről az estélyekről, ahonnan férje csak türelmetlenséget hozott magával s napokig a nyugtalanság köde ült mindkettőjük lelkén, mert Ákos tenyerén érezte az asszony kézszorításának melegét, Lujza gondolatát pedig kergette a kétség, vajjon melyikük lesz erősebb, az-e, aki lélek nélkül férfiszíveken tapos, vagy ő, aki csak a kötelességtudásnak élt.

*

És mult az idő, Lujza számára szomorú egyhanguságban. Mert Ákos hamar megunta asszonya elégedett mosolyát, hiuságnélküli boldog büszkeségét, megható alázatosságát. Unalmas lett az otthona, Lujza szelidsége, önfeláldozása, a puha kényelem, a csöndes egyedüllétek. Lelke kifelé vágyott a világ zajába, ahol pezseg az élet, ahol oltárt emelnek a nőnek. Vágyott a nő után, aki a legjobban tudott benne vágyakat ébreszteni, akit boldogan kar-

Debreceni dalosok dicsőséges utja Keleten

Törökül énekelték a szultán előtt a török himnuszt. — Emlékezés negyven esztendő ködén keresztül. — Elindulnak a debreceni dalosok. — Erdélyen, Románián keresztül Konstantinápolyba. — A magyar dalosok meghódították a török fővárost. — Kitüntetések sora a magyar dal sikeréért.

Haj, régi, régi szép idők, vajjon visszajöttök-e még egyszer erre a felleges, gondokba borult földre. Mikor lesz ujra az a boldog, békebeli élet, melyről ma már lassan csak életük delén jóval tullévő fáradt emberek beszélhetnek. Ma még élnek többen azok közül, akik egykor, csaknem negyven esztendőknek előtte elindultak Debrecenből a magyar dal varázslatos szent szépségén-k kincsével és meghódították a távoli országok népeit, fejedelmeit.

ELINDULNAK A DEBRECENI DALOSOK.

Hosszas megbeszélések után elszánta magát a Debreceni Dalegylet arra, hogy a távoli Kelet kapuját, Konstantinápolyt ejtse ámulatba a magyar dal szépségével. A tervet követte a tett és 53 dalos felkészült a nagy utra.

Az egész országban irtak, cikkeztek ebben az ügyben és sokan sajnálták, mások dicsérték a debrecenieket merész vállalkozásukért. Május huszadikán 1897-ben készen állott az utra a Debreceni Dalegylet. Márk Endre elnök, dr. Magoss György alelnök és Mácsay Sándor karnagy vezetésével az alábbi működő dalosok indultak el. Ádám János, Bélteky Lajos, Boldog Gyula, Boross Lajos, Cziffer Nándor, Debreceni Lajos, Donogán István, Engesszer József, Govrik Miklós, Győri Mihály, Károlyi Ferenc, Krasznay Ferenc dalegyleti titkár, aki egyik előkészítője volt a keleti útnak, Nagy András, Pápay János, M Papp Ernő, Patay György, Péter Gábor, a dalegylet jegyzője, Surina Sándor, Szabó Antal, Szaitz Sándor, B. Szilágyi Imre, Szilágyi János, Tikos József, Torday Gábor dalegyleti zászlótartó, Tóth Imre, Tóth József, Varga Imre, Zong János Bartha Mihályné, dr. Bruckner Ernőné, Horváth Jánosné, Tikos Mária, valamint az alábbi pártoló tagok: Bartha Mihály, dr. Boldizsár Kálmán, dr. Bruckner Ernő, Darvass Béla, Horváth János, Hamernyik Sándor, dr. Kocsár Gábor, Kőmives Vendel, dr Nagy Lajos, Grosz Sándor, Örvényi Ottó, Papp Lajos, Szabó Zsigmond, Széki Miklós, Tóth Sándor, dr. Tüdős János és Ujlaki Antal . . .

Hát bizony sokan elmentek már ezeknek a neveknek viselői közül igen, igen messze útra, az örök nyugalom békehonába . . .

Indulás előtt, május huszadikának reggelén az akkori Debrecen népe ellepte a pályaudvart és környékét, hogy búcsut vegyen a nagy útra induló dalosoktól. Ott voltak az állomásnál: Lengyel Imre, diszelnöke a dalegyesületnek, Simonffy Imre udvari tanácsos, polgármester, Wolaffka Nándor v. püspök, lovag Dobiecki Sándor máv. üzletigazgató s még igen sokan a város előkelő vezetői közül.

És azután elindult a vonat. Végig a legszebb erdélyi vasuti vonalon vitte a debreceni dalosokat Románia felé a vonat s utközben mindenütt ünnepelték a külföldi útra elszánt debrecenieket. *Egykori feljegyzések említik meg, hogy a román vasutakon is megkülönböztetett tisztelettel vették körül a debreceni dalosokat, mert bár másodosztályra szólt a jegyük, mindenütt első osztályú kocsikat adtak rendelkezésükre.* Haj, régi szép idők, de megváltozott azóta a világ folyása.

Bukarestben ünnepi fogadtatásban volt része a debrecenieket. Az ottani magyarok Bartalus János ref. lelkészszel az élen fogadták a debrecenieket és Márk Endre köszönte meg szép beszéddel az üdvözlést. És részük volt abban a pompában is, amit a román főváros a koronázási évfordulóra rendezett Károly román királynak. Végigmentek Romániám, majd a Fekete-tenger hullámain folytatták az utat.

A MAGYAR DALOSOK MEGHÓDITOTTÁK KONSTANTINÁPOLYT.

Május 23-án érkezett meg a Mária királynő hajó Konstantinápolyba. A kikötőben a magyar és olasz kolónia küldöttsége várta a debreceni dalosokat és dr. Révay, a magyar egylet elnöke fogadta a kedves vendégeket, majd Lombardo, az olasz kolónia elnöke mondott még üdvözlő beszédet, mely beszédekre Márk Endre válaszolt néhány keresetlen szóban. *Konstantinápoly Galata nevű városrészében megnézték a kirándulók Rákóczi fejedelem sírját és a dalosok elénekelték Torday Gábor: »Lelkünk borítja néma fájdalom« című gyászdalát Mácsay Sándor karnagy vezetésével.* És még a megérkezés napján meglátogatták a nagy Széchenyi István fiát, gróf Széchenyi Ödön basát, aki Törökországban altábornagyi rangban, mint a török tüzoltóság főparancsnoka élt. A debrecenieket kitüntető szivességgel és őszinte magyar vendégbarátsággal fogadta és látta vendégül a legnagyobb magyar fia. *A Debrecenből hozott pompás szűrt, kulacsot és más debreceni érdekességet átadták az éppen akkor megnyilás előtt levő török kiállításnak,* amit aztán később melegen köszönt meg a debrecenieknek Ibrahim pasa.

Egykori beszámolók a legnagyobb elragadtatással emlékeznek meg a konstantinápolyi szép napokról és arról az értékes vendégbarátságról, mellyel a török testvérek elhalmozták a vendég magyarokat.

Nemcsak Konstantinápolyt, de a környékét is bejárták a debreceniek, amiben nagy része volt Engel Gyula hazánk fiának, aki igen tekintélyes gyáros volt akkor Konstantinápolyban és a legmesszebbmenőleg élvezte a fényes porta jóindulatát. *Ilyen kirándulás alkalmával nézhették meg a magyar szabadságharc egyik hős tábornokának Guyon Richárdnak a sírját, ahol elénekelték a Szózatot a debreceni dalosok, aminek bizonyára haló poraiban is örvendelt az egykori branyiszkói hős.* Engel Gyula hazánk fiánál is volt egy alkalmi összejövetel, mikor is a vendéglátó házigazda tiszteletére rögtönzött hangversenyt rendeztek a debreceni dalosok és különösen *Bélteky Lajos segédlelkész úr, valamint Nagy András kántor uram arattak őszinte nagy sikert szóló énekeikkel.* De a dalosok vezetőségét meghívta estélyre az osztrák-magyar nagykövet, báró Calice is, ahol aztán a debreceni ügyek is élénk »pertraktálásra« kerültek Calice követ felköszöntötte a debreceni dalegyletet, mire Márk Endre magyarul mondott köszönetet. Erre a magyar beszédre Calice báró így válaszolt: *Milyen szép a magyar nyelv, mily szépen cseng a magyar szó. Egy évig tanultam magyarul, hiszen karrieremet is egy magyarnak köszönhetem . . .«*

KITÜNTETÉSEK SORA A MAGYAR DAL SIKERÉÉRT.

Május 27-én nagy ünnepe volt a törököknek, Selemlik ünnepe. Egyházi és politikai ünnep, melyen a nép is láthatta a fényes szultán ábrázatát. Az ünnepély a Yildiz kioszkban folyt le a szultán jelenlétében és ezen az ünnepélyen a debreceni dalosok aratták a legnagyobb sikert, mit török honban földi halandó, hozzá még gyaur halandó elérhet. *A szultán gondossága folytán a festőien szép ünnepély egész menetét végignézhették a debreceni dalosok az előkelőségeknek fenntartott emelvényről, ami már magában véve nagy kitüntetés volt.* Az egész hivatalos Törökország felvonult ezen a látványos szép ünnepélyen, sőt tíz hintó vitte egykori tudósítás szerint a szultán háreménék gyöngyeit is a menetben. És Abdul Hamid szultán is megmutatta magát népének és a debreceni dalosoknak, mikor is hintajával elvonult a menetben. Vele szemben ült Gáhzi Ozmán, a sokat emlegetett, történelmi nevű plevnai hős. A magyar dalosok magyarul kiáltották a szultán felé üdvözlésüket, ami a nagy úr kegyes kézintéssel köszönt meg.

A felvonulás után folyt le a hangverseny, mely előtt Emin bey, a szultán nevében üdvözölte dalosainkat. *Némi szünet után a törökök nem kevés ámulatára elénekelték a debreceni dalosok törökül Abdul Hamid indulóját, mit Nadjid pasa szerzett és férfikarra Mácsay Sándor tett át.* A szép énekszámot Ibrahim bey köszönte meg a debrecenieknek a szultán nevében, megvendégelték dalosainkat, mely után aztán a kiállítási pavillonban sok ezer, meg ezer hallgatóság jelenlétében kezdődött el a tulajdonképpeni hangverseny a török himnusszal, amit szintén törökül adtak elő a debreceni dalosok. *Majd jöttek a szebbnél szebb magyar dalok, melyek után fergeteges tapsorkánok zúgtak fel a lelkes hallgatóság köréből. Valóságos tüntetés folyt a magyar dalosok mellet a török fővárosban és nem győztek eltelni a magyar dalok szépségével.*

A hangverseny lefolyása után Damadi Achmed, a szultán veje kiosztotta a magyar dalosok szép kitüntetését, a mit a szultán ajándékozott. *Minden debreceni dalos megkapta a török Szenáji ezüstérmet, amely olyan kitüntetés Törökországban, hogy az alapítás óta csupán csak nyolcvanat osztottak ki a debreceni dalosok szerepléséig.* Nyolcan pedig magasabb érdemrendet kaptak a szultán kezéből a debreceni

Mácsay Sándor török kitüntetésének fermánja.

jaiba zárhatott. Mert azt hitte, hogy ő az egyetlen e királynői alak szívében, azt gondolta, hogy e nőt a sors csak neki rendelte, aki szerelmük útját oly ügyesen tudta egyengetni láthatatlanul, feltünés nélkül, a világ szemében. Bár senki sem tudott pozitivumokat felőlük, Lujza messzejáró lelke megérezte azt a tálongó mélységet, ami közte és Ákos között támadt. S hogy mégis azon igyekezett, hogy háza családi jeleneteket ne lásson, hogy követeléseinek nem adott repülő szárnyakat, azt azért tette, mert tudta jól, hogy ő csak lemondásra született. Ha a néma szenvedésekben elzsibbadt a lelke, megnyugvást talált abban a tudatban, hogy a szeretett férfi mellette van, akinek megtérését, visszatérését, naprólnapra várta, szive első szerelme minden melegével.

*

És multak az esztendők lassan, csendesen . . . Életükbe beköltözött az ősz, a hervadás . . . Ákos délceg alakja megtört, a világ lármája megcibálta fizikumát, a csalódások összeroppantották, tönkretették lelkét. A nő kiábrándult belőle . . . A megtört ember nem imponált neki, hanyatló energiáját fölényes lenézéssel fizette, utolsó kísérleteit gúnyos ajkbiggyesztéssel fogadta. Azonkívül nem fukarkodott tudomására adni, hogy már nem ő az egyetlen, akit magához köt. S Ákos, midőn megérezte mindezeket, midőn látta a tőt, hogy kacérságával, könnyelműségével mindenütt lángokat gyujtogat, látta, mint fürdik hódolói gyötrelmeiben, élvezi kínlódásaikat, ilyenkor menekült haza, ahol titkos boldogságban várta őt valaki, aki megérezte lelki vívódásait, megérezte azt a szerelmi harcot, melyből most már neki kell győztesként kikerülnie. Tudta jól, hogy az elröppent sóhajai egyszer szárnyra kapják Ákos alapjában véve romlatlan lelkét, megtisztítják a bűn, a hűtlenség salakjától, szinarany köntösbe öltöztetik s idehozzák lábai elé, csak le kell érte hajolnia, hogy aztán örökre megtarthassa magának.

*

És Lujza lehajolt e szívért, magához emelte . . . és a lelki ékességével igazgyöngyöt formált belőle . . .

Szavazó-lap.

Alulírott

ASSZONYSORS
című

legenyei vit. SOLTÉSZ GYULÁNÉ
novellájára

adom szavazatomat.

aláírás.

dalosok közül. *Márk Endre elnök az Ozmán-rend harmadosztályát, dr. Magos György és dr. Nagy Lajos a harmadosztályú Medsidje-rendet, Mácsay Sándor, Tóth Béla, Krasznay Ferenc, Ujlaki Antal és Engel Gyula pedig a negydosztályú Ozmanje-rendet kapták meg, természetesen ékes, keleti stilusban megirt fermánok kíséretében.* Csillogó, szép kitüntetést kaptak a debreceni dalosok, milyet még született török is csak értékes állami szolgálata után remélhet hosszú közéleti tevékenysége után. És Mácsay Sándor, a kivételes művészetű és nagytudású debreceni karnagy is megkapta a török kitüntetések egyik legszebbikét, amit előtte nemcsak magyar karnagy nem kapott, de más se.

A Debreceni Dalegylet sikere, értékes szereplése nemcsak Debrecennek, de az egész egyetemes magyar nemzetnek szerzett nevet, hírt és dicsőséget és hódította meg a török szíveket a magyar dal szeretetére.

Nem csoda tehát, hogy a debreceni dalosok sikere megelőzte őket és mire hazatértek, már boldog büszkeséggel várta a távolból dicsőséget hozókat az egész város. Gróf Dégenfeld József főispánnal az élen ott volt a polgármester, Vecsey főjegyző és az egész hivatalos város vezetősége.

Örömben úszott Debrecen és boldogan könyvelték el a debreceniek dalegyletük sikerekben gazdag szereplését a város dicsőségének lapjaira.

És ez a dalegylet ma Mácsay Sándor nevét viseli és továbbra is hirdeti a magyar dalnak szépségét, lelket, szivet vidító áldozottságát és az ősi civis város falain belül és falain kívül egyaránt. És ma is beszélnek az egykori dicsőséges törökországi dalosutról a megmaradt császári fermánok, kitüntetések, mint legékesebb bizonyságok.

dr. sz. r. i.

NAPRAFORGÓ

Az idén sok napraforgó termett. Kedvező idő járt rá, jól kifejlődött, némelyiknek olyan korongja van, mint egy malomkerék. Hasznos és háládatos növény, a legsavanyubb földben is megterem és ott is kikel, ahol nem vetették.

A debreceni ember régebben »dorogi süldő«-nek nevezte gúnyosan. Célozva arra, hogy Dorogon gör. kath. atyánkfiai böjt idején zsír helyett olajjal főztek. Természetesen a kálvinista Rómában a sertéshízlalás hazájában, el sem volt képzelhető, miként lehet főzni, milyen étel készülhet napraforgó olajjal. Mikor Debrecenben, az Olajütő telepen nagyban állították elő a napraforgó olajat, a debreceni ember csak azért termelt napraforgót, hogy legyen mivel világítani télen, mécsesben égette, nem lévén elterjedve a petróleum. De mikor a petróleum elterjedt, lassanként megszünt az olajütés Debrecenben. Ezidőszerint már csak az emléke él.

Ámde jött a világháború, a sertésállomány a hadsereg nagy fogyasztása következtében, meg aztán férfiember nem maradt itthon, aki hizlalt volna disznót: megfogyatkozott. A Hinterlandban a városi nép elől eltünt a zsiradék. Keserves ácsorgás, megfizethetetlen láncolás árán lehetett ahhoz jutni. Ekkor kelletkeztek a műzsírok. A margarin, a kókuszzsír, amitől a hideg is kirázta az embert. És jött az olaj, ez az egészséges tápszer, amely jó volt, csak meg kellett szokni és megszoktuk. Ettük az olajba sült fonatost.

A háború óta megint fordult a világ sorja. Most van bőven minden és nincsen szükség, hogy napraforgóolajat használjunk zsír helyett. Azonban a napraforgó csak nem ment ki a divatból. Sőt, nagyon is divatba jött. A fiatalok napszámra csemegézik, uton-utfélen látunk napraforgóhaj szemetet, mintha csak verebek lakmározták volna azt. Árulják a napraforgó magvat kissé megpörkölve, hogy jobban kihámozódjon. Nagyon sovány csemege, de időtöltésül jó, kivált ha munkanélküli az ember.

K. Gy.

Uj iparosok és kereskedők

A mult héten az elsőfoku iparhatóság a következőket vette fel lajstromába: Borka Márton és Biró István műszaki és villanyfelszerelési cikkek kereskedése, villamos áramberendezéseknek, azok részeinek, valamint villamos mérőeszközöknek felszerelése, vezetékek léseítése, kapcsolása, javítása; Alibán Erzsébet mankür és női fodrász, Wéber Sándor könyvkötő, doboz, díszmű és tok készítő; Berger Ilona kézimunka készítés; özv. Demeter Károlyné szatócs; Bacsó Etelka gyümölcs déligyümölcs, tojás, baromfi, főzelék, dinnye, burgonya, cukorka és hüsítő ital kiskereskedés; Trigárszki Ferencné kézimunka, előnyomda, fehérnemű és babaruhakészítés; Tönösvári Ferenc baromfi, tojás, burgonya, zöldség, száraz és zöld hüvelyes vetemény kiskereskedés: Engelmann Sándorné sz. Gruber Helén szatócs; Ábel Lajos kőművesmester, Nagy Gáborné szatócs; Rusnyák Gyula szatócs; Nemes László szatócs; Nagy Sándor kőbüvesmester; Márton László férfiszabó; Herskovics Hermanné fűszer, gyarmat áru, gyümölcs, déligyümölcs, tojás, élő- és vágott baromfi nagyban és kicsinybeni kereskedés, Márk Péterné sz. Simon Mária baromfi, tojás, gyümölcs, zöldség, főzelék kiskereskedés, Poludnyák Dezső borbély és fodrász; Kunpián György gyümölcs, déligyümölcs, dinnye, burgonya, kerti vetemény, baromfi, tojás és tejtermék kiskereskedés; Kovács István könnüvesmester; Lajos Béla férfiszabó; Kolozsvári József villamosáram berendezések, azok részeinek, valamint villamos mérőeszközöknek felszerelése, vezetékek létesítése, kapcsolása, javítása; Szabó István kovács; Krausz Jenő tört arany és ezüst kiskereskedés Brecker Adolfné szatócs; Kientzl Lajos sütő; Herceg Ilona és Müller Ferencné közkereseti társaságban nőidivat kalap készítő; özv. Papolci Kálmánné kocsma; Goldstein Ferenc szatócs; öv. Móró Antalné cukorka, csokoládé, déligyümölcs, gyümölcs, zöldség, baromfi, tojás, tejtermék és dinnye kiskereskedés; László Jenő kézmüáru ügynökség és bizományi kiskereskedés; Balogh Antalné burgonya, gyümölcs és baromfi kiskereskedés; Csernyi Jenő férfi és női fodrász; Dickmann Rozsi szatócs; Glück Ignác liszt, korpa és dara kiskereskedés; Sándor János gyümölcs, déligyümölcs, zöldség, baromfi és tejtermék kiskereskedés; özv. Czenki Istvánné dohányzási mellékcikkek, írópapir, írószer kiskereskedés; U. Szabó Sándor kovács; Fiu Lajos épület- és műlakatos, Zsuffa László férfi és nőifodrász; Kovács István kocsma.

Öröklakásos társasházban

2 és 3 szobás, hallos, minden kényelemmel ellátott lakások azonnali telekkönyvi tulajdonjoggal 15 évi törlesztés melletti lefizetésre, igen olcsón jegyezhetők

Báró Györffy Miklósnénál (Nap u. 4. szám alatt),
Dr Ratkóczy Jánosnál (Piac u. 8.)
Csanak József épitészmérnöknél, (Vilmoscsászárkörút 48. szám).

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag-raktárából lehet venni tüzifát és szenet mert legolcsóbban a legjobbat veheti. Minőség, mennyiség garantálva. Maróthy Gy. u. 24. Tel.: 31-32. A hires Ozd-i szén megérkezett.

A VÉRES FÖLD

REGÉNY. *(84. folytatás.)*

— Nem látom, hogy hol van. Azt se tudom, hogy ki kérte el. Én nem ismerek itt jóformán senkit, igaz, hogy nem is nagyon töröm magam az ismerettségek után.

— Tőlem már többen érdeklődtek maga felől.

— Az emberek mindig kíváncsiak, ha ismeretlen arc ötlik eléjük, — mosolygott Lehel.

Boris előkerült és leült az anyja mellé.

— Elfáradtál, kis lányom? — kérdezte Falvyné a nagyobbik leányát.

— Dehogy is, anyukám, csak nem volt kedvemre való táncos, hát leköszöntem, — mondta halkan Boris.

— De kislányom, hogy tehetsz ilyet? — rosszalta az anya a Boris viselkedését őszinte szavakkal.

— Hiszen nekik szabad, mért ne lenne nekem is szabad. Ha tudná anyukám, hogy micsoda alakok vannak itt? .. Brrr. Nem is jó széjjelnézni, — rázkódott össze a leány hideglelős undorral.

— Látom én, fiam, látom én, — és egy fanyar mosoly húzódott az anya szája szélére. — Ide is betolakodtak, de nem lehet ellenük tenni semmit, mert most ők az urak. Fent vannak...

— Szabad kérném? — hajlott Lehel Boris hoz.

— Kész örömmel, csak egy keveset várjunk még, mert tudja, megfigyelik az embert, — mondta bizalmas közvetlenséggel Boris.

— Várjanak egy keveset, — mondta az anya is, — mindenféle népség betolakodott ide és nem lehet tudni, hogy kiben mi lakik. Hanem menjenek, menjenek most már, mert úgy érzem, hogy az a főhadnagy nagyon készülődik erre, — szólt az anya, míg az egyik sarok felé nézett, ahol egy sereg tiszt figyelte Falvyékat.

— Menjünk a cigány elé, — karolt Boris a fiú karjába, — ott talán nem lesnek ránk.

— Ugy fél tőlük, — követte Lehel engedelmesen a leányt.

— Dehogy félek, csak irtózom. Szinte ráz a hideg, mikor egyik, másik átkarol. Alig tudom őket visszatartani magamtól. Roppant szemtelenül fogják át az embert...

— Melyik a csárdása? — kérdezte a cigányok előtt Lehel, akire a banda az első pillanattól úgy nézett, mint akivel érdemes foglalkozni.

— Nem, nem, ne csináljunk feltünést, mert magát is nagyon figyelik.

— Az én kedvemért, — nézett a tiszta kék szemekbe Lehel rajongó tisztelettel, míg a primásnak majd eltört a módfeletti hajlongásban a dereka, amint a Lehel tekintetét leste.

— Nincs csárdás nótám. Majd inkább az étteremben, ott szívesebben hallgatom a cigány muzsikáját...

— És ott melyik nótát huzassam? Mondja, kicsi Boris, melyik a kedvenc nótája?

— »Ha az Isten nem egymásnak teremtett...« — hunyta le drága kék szemét a leány, míg az arcán tiszta fájdalom boruja vonult keresztül.

— És a Maresi nótája? Ugyan, kérem, árulja el, melyik az ő nótája. Mondja meg, kérem...

— »Egy csomóba szedtem sok, sok halvány rózsát...«

— Köszönöm, Borika, nagyon kedves. — és hirtelen elakadt a szava Lehelnek, úgy, hogy Boris hirtelen reánézett az elsápadt fiúra, akinek hideg indulat keménykedett az arcán.

— Mi történt, mi baja van? — kérdezte ijedten a leány.

— Csak nézze, — beszélt rekedten, fojtott tirokhangon Lehel, — az a hadnagy Barival...

— Táncol?

— Nem, az már nem tánc, az valami, valami...

— Lehel, az Isten áldja meg, vigyázzon, mert meghallják, — kérte a leány az indulatok terhe alatt idegeskedő fiut.

— Leköszönt, leköszönt Bari, na nézze, Barika, leköszönt az édes, — liheg ett boldog ittassággal Lehel.

— Lássa, lássa, ne féltse maga Maresit, — emelte fel önérzetes büszkeséggel a fejét Boris, míg az arca csupa megértő jóság volt.

— Én nem is féltem, de nem tudtam már nézni, hogy ezek kénvük, kedvük szerint...

— Nono, no, Lehel. Máskor nem hozzuk el a bálba, ha ilyen hirtelen természetű, — nevetett Boris, de a nevetés mögött a figyelmeztető igazság is ott lappangott.

— Nem is jönnék én el még egyszer, Borika kedves. Nem nekem való mulatság ez, arra már rájöttem, — mondta elbúsult hangon Lehel. Éppen erre a kijelentésére lépett oda az a tejfelesszájú hadnagy, akinek az arcán igen veszedelmes kiütések éktelenkedtek. A leány megborzongott, ahogy reánézett a nyomorúságos testre és tiszta testét remegő reszketés fogta el arra a gondolatra, hogy ez a betegarcú ismeretlen az ő derekát átölelje. Lehel egy pillanat alatt átlátta a helyzetet és a karja alá fogta a leány kezét és magával vitte, mintha nem is látták volna a tisztet.

— Köszönöm, — mondta még mindig reszketve a leány, — mára igazán elég volt ebből.

— És leült az anyja mellé, ahol már Maresi türelmetlenül várta őket három, négy gavallértól körülvéve. De ott volt egy főhadnagy is, aki mindenképpen az anya kegyeit igyekezett sikertelenül elnyerni.

(Folytatjuk.)

Judas Matyi

Debrecen 1933 október 8. Vasárna

Link és Haduva.

Link bejön a kávéházba.

Pincér : Parancsol Link úr ?

Link : Lehet maguknál valami meleget kapni ?

Pincér : Hogyne kérem.

Link : Valami meleget szeretnék, mert nagyon hideg van.

Pincér : Valami jó meleg vacsorát ?

Link : Nem, hanem *valami jó meleg szettert — kölcsön.*

Haduva : Magának megint viccelni való kedve van ?

Link : Miért ne volna. *Végre* volt nálam *két* úr.

Haduva : Miért mondja, hogy *végre?*

Link : Mert *végrehajtó* volt és a segédje.

Haduva : Foglaltak ?

Link : Igen. *helyet* foglaltak.

Haduva : Menjen már ezekkel a blőd viccekkel.

Link : Blőd vicc ? Na majd mondok magának egy jobb viccet.

Haduva : Halljuk !

Link : Sligovicc.

Haduva : Vigyázzon, én ütök.

Link : Sose üssön, mert még magát üti meg . . .

Haduva : Ki mer engem megütni ?

Link : *A guta.*

Haduva : Ne hülvéskedjen. Beszéljünk valami okosabb dologról.

Link : Azt lehet.

Haduva : Mit szól a kártyarendelethez ?

Link : Nagyon helves.

Haduva : Maga örül neki ?

Link : Hogyne, legalább egyszer megrendszabályozzák. Legalább rendesen fog járni a lap, ha kártyázok.

Haduva : Nem erről szól a rendelet.

Link : Elég kár. Azt kellene elrendelni, hogy rendes lapokat kapjon az ember, huszonegynél ászra ászt, a römiben négy zsoli zsókert.

Haduva : Az esze tokját.

Link : Tok tartárral, az is jó.

Haduva : Hát ahhoz mit szól, hogy már a Rotschildok is spórolnak, kisebb palotába költöznek.

Link : Ne mondja, akkor jó lesz vigyázni.

Haduva : Miért kellene vigyázni ?

Link : Hogy az ember ne találkozzék az öreg Rotschilddal.

Haduva : Miért fél maga attól olyan nagyon ?

Link : Mert még *kölcsön kérne* az embertől két pengőt.

Haduva : Hát bizony nehéz idők.

Link : Bizony nehéz idők. Képzelje, fogadásból nyertem a multkor Weisztől egy doboz cigarettát. Már vagy két hónapja és nem küldi. Valahányszor találkozok vele, kikerült, de én utánakiáltok, hogy mi van a cigarettákkal. Weisz csak *visszaint,* hogy majd küldi. Igy ment ez ötször, hatszor, de sohasem küldte. Most, mikor találkozok vele, *már nem is int!* Na, mit szól ehhez. Már nem is int. *Legalább intene* de még azt sem !

Haduva : Tudja mit, majd én integetek.

Link : Integessen maga a gráci nagymamájának, ne nekem !

— Függöny. —

RANY LEKSZIKONJA

HANGSZER. Csinadratta, bum, bum.
Szépen szól a zene ;
van, aki szereti s más meg
igy szól „Vigye fene !"

HANGYA. Jóság. Keresetét
azzal is fokozza,
hogy savát drogériában
forgalomba hozza.

HANGUTÁNZÁS. Ómiaaoó . . .
S aki bírja ésszel :
állathangokon kívül még
haugfur és fűrészel.

HASZONÉLVEZET mi lehet ? —
kérdem falu bölcsét.
„Én viselem a költséget
s más eszi gyümölcsét !"

HÁZASSÁG két másnemű lény
összeköltözése,
szabadságnak rabbilincsbe
örök bekötése.

HÁZITÖRVÉNY. mit b. nejem
előír számomra,
jut ébredésemre is és
jut abból álmomra.

MAI SZURET

„Mit csinál jó szomszéd uram
itt a szőlős telken ?"
Nagy boldogan szól az öreg :
„Szüretelek, lelkem !

Leszedjük a szőlőtőről
a sárét szemecskéket,
erre vettem napszámba fel
a szép menyecskéket.

Amit szednek. belerakjuk
ebbe a nagy kádba
s megsulykoljuk, mert nincs vasból
az embernek a lába.

És a must, amely lecsorog
kérem szeretettel,
felér az a bicskanyitó
legerősb eccettel . . ."

„De ki tudja azt megjnni,
ha oly komisz ?" kérdem :
Az öreg szól : „Nem isszák azt,
ecet helyett mérem".

ANKA.

A FIATAL MENYECSKE.

— Nagyon boldogtalan vagyok ! Napról, napra inkább veszem észre, hogy a férjem csak a pénzemért vett el . . .

— Nos, akkor legalább meg lehet a vigasztalásod, hogy nem is olyan ostoba, mint amilyennek látszik.

Pajzán hét

A németek minden hónap
a legelső vasárnapján
— a nyomor enyhítésére, —
egy tál ételt esznek csupán.
Pompás ötlet ! — Érdekelne,
mikor fogunk mi ott lenni,
hogy mindennap legalább is
egy tál ételt fogunk enni ? !

*

Délafrikában A. Feltham
pillanatnyi pénzzavarban
ilyen hirdetést tett közzé
egy néhány ottani lapban :
»Kik síromra vagy koszorut
vagy virágot küldenének,
megváltási árát küldjék,
de azonnal, amíg élek«.

*

A törvényszéki tárgyaláson
a vádlottnak könnye potyog.
»Kérem rettenetes, hogy én
milv peches betörő vagyok ;
betörtem itt, betörtem ott,
de semmit sem vihettem el . . .
Nincs ennél hazárdabb mesterség,
ma ehhez is szerencse kell . . .«

*

Japánban főiskolában
tanítják az ifju nőket
s jó feleség száz dolgára
könyvből oktatják ki őket.
Aki végez, jó jegyet kap
s megy férjet kaparitani . . .
(Nálunk bezzeg a hölgyeket
már nem is kell tanítani.)

*

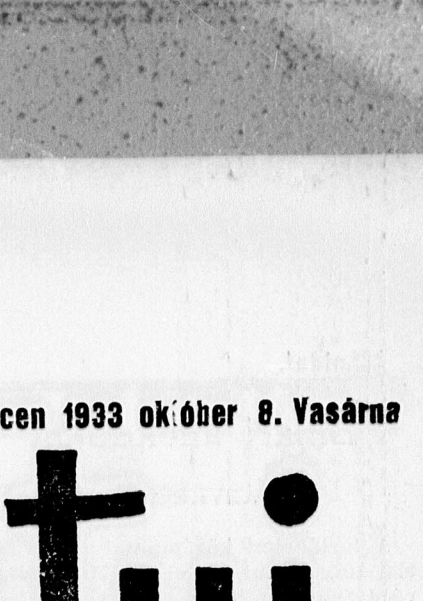
Pesten ma is vigan élnek :
éjjel táblákat cserélnek
s kicserélik fürge kézzel
az ügyvédét szuszterével
s oda, ahol nincs üres lakás,
tábla kerül jó nagy rakás
s másnap, aki lakást akar,
vagy kacag, vagy fejet vakar . . .

RANY.

A RÖVIDLÁTÓ KERÉKPÁROS.

— Különös ! Itt a térkép szerint egy kanyarodónak kellene lennie, holott a valóságban egy oldalösvény ágazik el.

MINDIG KORREKT.

— Halló, divatrovatvezető úr. Agyon akarom magamat lőni, mit vegyek föl: szmokingot vagy zakkót ?

Csak egy mosolyt

A házigazda figyelmessé teszi vendégeit az uriszoba padlóját díszítő tigrisbőrre :

— Majdnem nyomorékká tett ez az állat.

— Ugy ? — kérdi az egyik vendég. — S hol lőtte ezt a remek tigrist ?

— Lőni nem én lőttem, de a bőre egyszer kicsúszott a lábam alól, elvágódtam és kis hija, hogy el nem törtem a kezemet.

*

— Nagyon örülnék, kedvesem, ha eljönnél velem a boltba és segítenél a ruha kiválasztásánál.

— Gondolod, hogy nekem jobb izlésem van, mint neked ?

— Azt nem, de jobb a hitelképességed.

*

— Mit hallok ? Ön meg fog nősülni Ily előrehaladott korban ? S hozzá egy fiatal leányt vesz feleségül ?

— No, igen, barátom, ha már ősz fejjel beleharapok a savanyu almába, legalább pirospozsgás legyen.

*

A zeneművészt, amint gondolataiba mélyedve akart keresztülmenni az úttesten, elütötte egy autó. A gépkocsi megállás nélkül továbbrobogott. A járókelők sajnálkozva gyülnek a szerencsétlen ember köré és egyszerre több is kérdik, hogy megjegyezte-e a gázoló kocsi számát ?

— A számot nem, de a tülök hangja A-dur akkord volt.

*

— Nem is hiszi, mennyire kellemetlen nekem, hogy a férjem mindig az első feleségéről beszél, amikor együtt vagyunk.

— Még szerencséje van, asszonyom, az én feleségem például soha nem beszél másról, mint arról az eszményi férjről, akihez az én halálom után fog feleségül menni.

Bihari anekdoták

ÁRVERÉS.

A történelmi középosztály megélhetési súlyos küzdelmei a 70-es évek vége fele s a 80-as évek elején kezdődtek.

Egyrészt a sok gavallér váltózsíró, — akkor váltóaláírást megtagadni a legsúlyosabb egyéni sértés volt — másrészt az uzsoratörvény előtti óriási kamatteher, 25 százalék volt a legkisebb, de általános volt a 33 százalék, a legjobb gazdaságokat is súlyos válság elé állította.

Ezen nehéz viszonyok között sokan kerültek kellemetlen helyzetbe, így N. Kornél csárdaháti birtokos is, aki ellen egy nagyobb összeg behajtása végett ingó árverés tűzetett ki.

A rendezésről N. Kornél idejében gondoskodni nem tudott, — aratás előtt volt az idő, az árverés napja elkövetkezett, bizony a hivatalos személyek kénytelenek voltak kiszállni az árverési hiénák üvöltő kara kíséretével, az árverés megtartása végett.

A hiénák szokatlan nagy számban jelentek meg, mert delikát csemegeként kínálkozott nekik az egyrészt előrelátható nagy haszon, másrészt az a lelki gyönyörűség, hogy egy juss primae occupationis birtokos kerül a terítékükre.

Segítség sehonnan sem volt már várható, így a hiénák előre örültek a gyors sikernek, egyet azonban kifelejtettek a számításukból, a derék jó öreg Fernbachot — a bírósági végrehajtót.

Az öreg úr ugyanis mindig a végrehajtást szenvedők pártján állott, ha csak lehetett, megmentette őket a veszedelemtől, akár hogy okvetetlenkedett is a hitelező, vagy annak megbízottja. Elkezdte most is szetve-potyálni az időt, hátha elhuzhatná az árverés megkezdését 2 óra hosszáig, mert ha ez sikerül, az árverést nem lehet megtartani. Akkor az volt a szabály.

Elővette tehát viharedzett kávéházi fajtékpipáját — egy forint volt ez akkor darabonként — s hozzáfogott a kipucolásához. Híres és nevezetes pipa volt ez! Az egész járás annyira ismerte, hogy amidőn egy latyakos sötét őszi estén Csökmő—Darvas közötti úton kiesett a kocsiból s elveszett, a legközelebbi csütörtökön egy csökmői magyar beállított vele: „Tekintetes ur! Behoztam a pipát!"

A mai generáció már csak hírből tudja, ha tudja, hogy a pipapucolás miesoda körülményes művelet, ahhoz nem volt elég, ha valaki egyszerűen nekiáll, ahhoz tudomány, sőt ennél is több: művészet kellett.

Szép akkurátos kényelemmel nekifogott János bácsi a pipapucoláshoz, először is lecsavarta a szárról, kezdte ürgetni-forgatni, majd elővette a bicskáját, kikaparta belőle a beégett nikotint és egyéb jó narkótikumokat, belebelefujt, nézegette, ezzel tehát már megvolna, de ha a pipa tiszta, akkor a szopókát is ki kell tisztítani s elindult az udvaron tollat keresni, amit a szopókán keresztülhúzzon, eltávolítja onnan a csepegő nikotint. Felvett vagy 50 tollat, persze egyik sem volt megfelelő, nehezen akad ilyen toll, különösen, ha valaki nem is akar találni.

A prefecti helyett kiküldött ügyvédjelölt kezdett nyugtalankodni, telik az idő, ő nagyon szigoru utasítást kapott az árverés megtartására, bátortalanul megszólal: Kezdjük már bátyám!

Ránéz János bátyánk úgy féloldalt s magas lóhátról kérdi:

— Tud maga pipálni, öcsém?

— Nem.

— Hát a princije?

— Az sem.

Mire az öreg úr indignálódva folytatja:

— Hát akkor mért szól bele olyan dologba, amihez se maga, se a princije nem ért?

De a hiénák is kezdtek már nyugtalankodni s látták, hogy az öreg tollat keres, szerteszaladtak az udvaron s egy-kettőre kerítettek megfelelőt, ami elől nem térhetett ki, így kitisztította a szopókát is.

Ekkor már csak a tüll hiányzott, amit az öreg úr az ügyvédjelölttől követelt, hogy az hányta el, közben azonban N. Kornélnak villámgyorsan egy ötlete támadt, bement a gazdasági műhelybe, elővett egy árat, azt markába rejtve, a legközelebbi hitelező hátamögé huzódott, az árral egy jót szúrt bele s midőn az váratlan fájdalmában meglepetve hátrafordult, Kornél a fülébe szíszegte:

— „ár-verés".

Igy ment a következőhöz, ahol megismétlődött a jelenet s így haladt volna a többiek felé, ezek azonban észrevették, mi történik, nem volt nagy kedvük megismerkedni az árverés ujabb formulájával s egy-kettőre úgy kihuzódtak a tanyából, hogy belőlük a helyszinen még hírmondó sem maradt.

Ekkorra a tüll is váratlanul előkerült az öreg úr zsebéből, a pipa egyszerre tökéletesen rendbe jött, jól szelelt, megtömte, rágyujtott s vígan pöfélkelve kezdte írni a jegyzőkönyvet:

„... miután az árverelők az árverés megkezdése előtt önként eltávoztak, így az árverés megtartható nem volt".

Dr. Borsy Imre.

Bugyi Sándor debreceni talyigás esetei

AZ ŐSMAGYAROK VACSORÁJA, MEG A FERSING.

Nahát mély ilyen világmászkálás mesmeg rígen nem vót, mint mostanába! Benestűl elkezdve Jefticsen át Tituleszkuig, azut Karagyorgyevics Sándritúl Boris királyig minden fűhatalmasság útba van.

De még most nem űzik-hajtják-kergetik egymást, hanem mindegyik a száját kínájja csókra, oszt kitárt karral szalad egymásnak, maj csak a vígin kapnak oszt hajba. Sehosse teccik nekem ez a dolog-! Kiváltképpen azir haragszok, hogy ez a sárgakipű Titulleszku még Ankarába is ennyihány nappal elébb akar Kemál pasáho megírkezni, mint tekintetes Gömbös magyar miniszterelnök úr ű kigyelme. Ha e csakugyan úgy lesz, még baj származhatik belőle, mer amilyen dísztelen az a Titu, még elveri a harmatot Gömbös kegyelmes úr előtt. Ámbár aszongya a magyar álmoskönyv, hogy Kemál megáll, de azír nem lehessík tudni, hogy nem lesz-i ártásunkra az ártán disztónak az alattomos turkálása, akkit nem átall kelet felé erányozni. Mer mikor én ríszemrűl Balkányba útaztam, akkor is megvertek, hát abbúl hogy kerekedhetne jó, mikor az egísz Balkán mozog.

Na de most arrúl akarok elmílkedni, akkit a Bendegúz nevezetű unokámtúl hallottam. Mer ű most a pógári iskolába jár, oszt az esztendő eleiin az ősmagyarokrúl taníttyák űket.

Félfüllel mindítig odafigyelek, mikor idehaza a könyvibűl tanul, meg oszt mikor a testvírjeinek mesél, oszt a mult héten is ilyeneket tanultam tülle: Az Ural nevezetű hegy dili vígihe közel fekszik Ufa városa, oszt ehe mán nem messzi esik az a sík föd, ahun a legrígebb időbe is mindig magyarok laktak. Vót itt egy város, akkit úgy híttak, hogy Bugy.

Innen származdzik minden igazi magyar, akki a Bugyi névre hallgat, de még az is, akkinek nincs olyan szerencséje, hogy ezt a szíp nevet viselje. Hát ez a Bugy város, akki, mondom, ősi físzke minden tiszessíges meg félbetyár Bugyinak, Agáho se vót messze, Kazzal, meg ipppen határos vót. A város közepin folyó folyt keresztül, akkit Bugyburunak neveztek, mer nagy záporok alkalmával nagyon bugyborékolt benne a víz. Mindenki magyar vót ebbe a városba, de még a környíkin is. Csak arrafelé keztek ekkicsit máskíppen beszílni, ahun nyári időszakba fecaka is hajnal van. Jól lát az ember, mer a Göncöl szekere tájíkán nagy fínyesség mászkál az égen. De azokat is meg lehetett érteni, mer egyrísze kunul, a másik rísze hunul beszílt. Ez a beszíd azomba mégis csak magyar vót, ha mingyá kicifrázták is ekkicsit.

Csak ha oszt mán nagyon is észak felé tívett el Bugyibúl az ősmagyar, akkor tanálkozott olyan emberekkel, akik észtül vagy finnül beszíltek. Még ezekkel is meg tutták azomba magukat írtetni az ősmagyarok, mer azok is roknyok vótak, mint ahogy most is atyánkfiai azok. Csak lappokkal boldogultunk nehezebben. Ezeknek lapos vót a fejök teteje, mer kicsi korukba a fejök lágyára estek, de alaposan, oszt úgy maratt a fejök laposan, azir híjják űket lappoknak.. Ezek bion níha csak lappognak, nehéz megérteni a beszíggyöket, mer a nagy koppanás, mikor leestek, megártott nekik.

Na hát nagyon szíp főd vót az a rígi Nagymagyarország ott Ufa tájíkán. Gyönyörű mező terült ott el mindenfelé. Kövér gulyák, ménesek legelésztek a folyók partvain.

Vót erdő is bűvön, mer ahun a sík legelő elvígződött, ott kezdődött az erdő. Az erdőbe oszt annyi vót a vad, hogy némely rísze kikívánkozott belőle, oszt összeőgyeledett a szelíd marhával. Kivált a nagyszakállú, veresszínű bölények szerettek a marhacsordába őgyeledni. Ebbűl sokszor nagy marhaháború kerekedett, mer a magyar bikák nekiestek a bölénybikáknak, oszt öt-hat napig űztík, gyötörtík üket. Ilyenkor sok bölény, meg magyar bika hullott el, de nem ment kárba, mer a marhaharc vígin jöttek a magyarok nagy szekerekkel, oszt szállították a szállásra a vacsorávalót.

Ebből jut eszembe, hogy némelyik tudós azt állíttya, hogy a vacsora nem magyar szó, mer aszongya az a tót vecserábúl származik.

Na hát ezt nekem eccer se mondd tudós komám, mer aztat magad se tagadhatod, hogy a magyarok vacsoráltak mán akkor is, mikor az Isten a tótot, muszkát, meg a többi fajta szoláv népeket meg se teremtette.

Tiszta magyar szó a „vacsora, mer mír azír, hogy az ősmagyarok rendesen elindultak reggel vadászni, oszt estig mindig vadásztak. Addig ettek is, nem is, csak legfejjebb az éhöket vertík el egy-egy falattal. Hanem este jött az az evísnek a dandárja: estére következett el a vad sora. E vót oszt az igazi. A sok vadnak a husából csináltak estére jobbnál jobb, ízletesebbnél ízletesebb ételeket. Na hát e vót a vad sora, akkit most úgy hívunk, hogy vacsora.

Egy másik tudós meg abba akart belebolondulni, hogy mír híjják a székely jányok, meg menyecskék legmutatósabb ruháját fersingnek. Hunnan vették a székelyek ezt a németes szót, Sehunnan. Nem német szó az, atyámfia, hanem tiszta magyar. Mer hát rígebben a magyar fejírcselédek a maguk fonta-szőtte fejír vászonbúl csinálták mindennemű testi ruhájokat. Ing vót a valamennyi, akkit magukra húztak. Csakhogy legdíszesebb vót mindig az, akkit legfejül viseltek. E vót a felső ing. Ennek az összerántásábúl származott a fersing. Igy ám, nagyanyám!

Csak mán valahogy baj ne legyík abbúl a nagy fene mozgolódásbúl, akkit ezek a balkáni mitugrászok ízélnek. Mer ezek is ipp úgy ugrálnak most kifelé az erdejökből és szaladgálnak szanaszíjjel, mint azok az ősbölények, akkiket oszt annakidejibe a magyar bikák megkergettek.

Huj, huj, hajrá! Csapjunk rájok, ha öklelőzni kezdenek! De hisz mán kezdenek. Mer az apró rókájaik Eperiesen lerondították a magyar cégtáblákat! Kassán is így akarnak piszkolni a kis cse piszkosok! Kupán kell cseszni a cseszkókat. Aszondom!

KÓRHÁZBAN.

— **Jolánom, légy erős! Mindkét lábamat elvesztettem.**

— **Persze, te sohasem tudsz semmire vigyázni!**

—

— Igaz, hogy tönkrementél?

— Sajnos, igaz. Mindenem odaveszett, **kivéve a becsületes nevemet és azt, amit a feleségemre irattam.**

Jövendőmondó.

Rovatvezető: GAYNÉ EDY.

E rovatban bárkinek megmondja a rovatvezető a jövőjét és grafológizálja írását. A választott jelige alatt közölni kell a kérdező nemét és korát. Költségmegtérítés címén legalább 36 fillér értékű bélyeg mellékelendő a kérdéseket tartalmazó levélhez. Aki megadott címére postán küldendő választ kér, az 50 fillér értékű bélyeget mellékeljen.

„Olgica". Kedvesem, levélben válaszoltam, mert annyit írni itt lehetetlen, a küldött levelet mellékeltem. A levelet a szerkesztőségben átveheti.

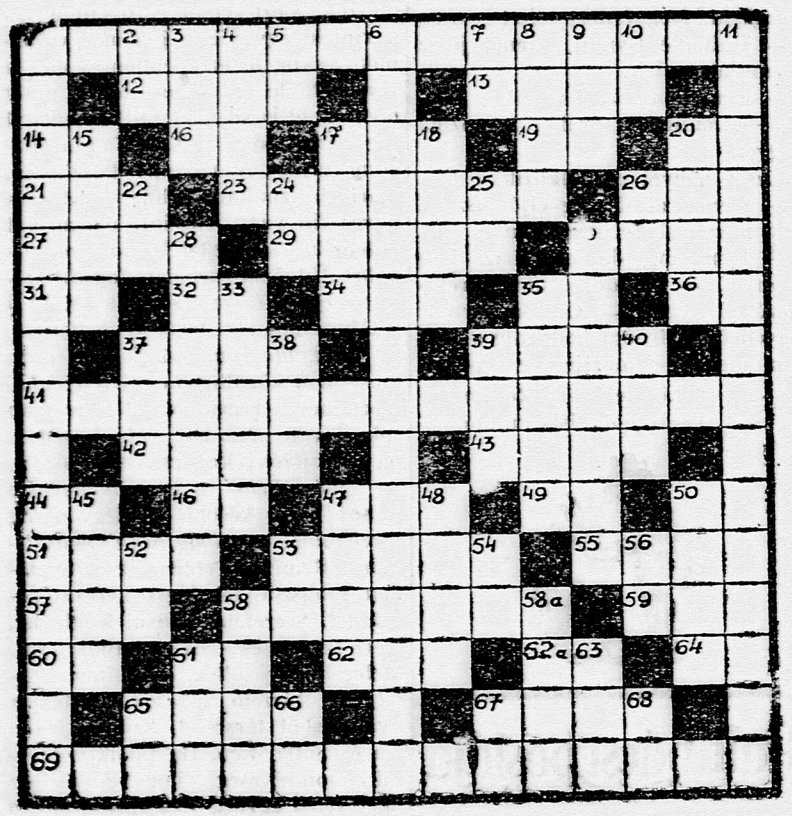
„Nebántsvirág". Nagyon, de nagyon szereti magát, még sok boldog órát fog vele eltölteni. Most sok dolga van, az az oka, hogy nem láthatja. Üdvözli drága kis hívét a: „Grafológus".

„Szeretnék boldog lenni". Ismételje meg kérését és mellékeljen bélyeget, mert bélyeg nélkül érkezett levele és a grafológiánál adminisztrációs költség s merül fel.

Többeknek. Címre kért leveleket elküldtem.

132. számu keresztrejtvény

Beküldte: WAGNERNÉ SZÜTS ADÉL (Magoss Gy. tér 17.)

Vízszintes sorok:

1. Régi lantos költő. (1526). 1. Aki vel, az... 13. Női név. 14. Háziállat. 16. Német prepozició. 17. Nem le. 19. Álati lakás. 20. »Ház« mássalhangzói.

21. Nem autó. 23 Csokonai Szinház komikusának vezetékneve és keresztnevének első betüje. 26. Ez is törik néha. 27. Híres német iró vezetékneve. 29. Kérdőszó. 30. Város Németországban. 31. A. M. 32. Francia iró monogramja. (1840—1902.) 34. Az »U« betü bepótlásával a Dráva mellékfolyója. 35. Személyes névmás. 36. Tragikus véget ért miniszterelnök monogramja. 37. Paranesoló ige. 39. »Pár« idegen szóval, ékezet fölösleges. 41. Beniczkyné egyik regénye, utolsó betü felesleges.

42. Más szóval: vágyódik. (Betüi feleserélve.) 43. A gyermekek... bácsija. 44. Aki ezt mond, Bét is kell mondania. 46. Állóvíz. 47. M. Y. Á. 49. Téli sport. 50. Híres magyar iró monogramja. (1863—1922.) 51. A homlokon van. 53. A húzának most nincs... (Két szó.) 55. Tejtermék. 57. Arc része. 58. Ujonc, népies katonanyelven. 59. Lakoma. 60. Mint a 49. vízszintes. 61. Buzdító szóeska. 62. A. E. S.

62-a. C. E. 64. Ékezetpótlással rangjelzés. 65. Elválaszt, levelet feltör. 67. Háborut követi. 69. Híres operett címe és szerzőjének vezetékneve.

Függőleges sorok:

1. Közismert dal és szerzőjének monogramja. 2. Mint 61. vízszintes. 3. Időmérő. 4. »Hála« németül. 5. Fordítva: személyes névmás. 6. Két férfinév kötőszóval. 7. Németül tojás. 8. Csavaros szeg. 9. Évszak. 10. Fordítva: kettős mássalhangzó. 11. Orosz város, utolsó betü fölösleges. 15. Fém. 17. Pesti intézet. 18. ... huszár! 20. »Állj« németül. 22. Előd. 24. Valaminek az előidézője. 25. Szent röviditve, latinul. — 26. Családtag. 28. Bródy-szindarab címe. 30. A sporthiró teszi, ha valamelyik játékos feltünően durva. 33. Az áru is ez. 35. Van ilyen hurka is. 37. A megajándékozott igéje. 38. Egy betü pótlásával a halhatatlanság vize fonetikusan. 39. Az Ur szolgája. 40. R. A. I. 45. Női név becézve. 47. Élc, más szóval. 48. Az üzletben van. 50. Főuri rang. 52. Rövidítés az ügyvédek és orvosok neve előtt. 53. J. E. 54. Egy betü pótlásával az elején számnév. 56. Ezen járunk. 58. Sokszor ír a »Debreczen«-be. (Irói álnév.) 58-a. Inkább hajlik, mint törik. 61. »Nem« latinul. 63. Gazdasági eszköz. 65. Népies megszólitás. 66. T. V. 67. Főuri rang rövidítve. 68. Indulatszó.

A rovatvezető üzenetei

Biró Zoltán (Létai utca). A feltételeket nem tartotta be s igy a pályázatát nem közölhetjük. Ha az egészet átirja és az ábrát külön mellékelve beküldi, akkor talán sor kerülhet a közlésre. Egyébként is a pályázata nem rendes s jobban tette volna, ha nem sajnálja annyira a papirt.

Boros I. Öntől is jobb pályázatot és rendesebb kiállitást vártunk. — Kár volt spórolni a papirral. Ha van rá kedve, küldjön be más pályázatot, mert ez nem biztos, hogy jönni fog.

Thóbiás Margit. A pályázatot meg előzően beküldött keresztrejtvényét a közlendők közé soroztuk, de több pontot le kell majd vonni a maximális 20 pontszámból, mivel a feleletek nem kifogástalanok. Ha akar, a jövő szombatig, uj pályázatot küldhet be s akkor a második munkát közöljük.

Moldvay Lajos. A pályázat rendetlen s alig lehet a kérdések és feleletek között eligazodni. Uj munkát kérünk, mert ezt nem használhatjuk.

Koncz Irén (Poroszlay utca). Pályázata nem mindenben felel meg a feltételeknek. A papirnak csak egyik oldalára kellett volna irni. Nem mellékelte továbbá sem a lapból kivágott ábrát, sem külön papirra leirva a megfejtéseket. Sziveskedjék ezeket pótolni, vagy az egész pályázatot ujból leirva, a feltételek szerint beküldeni.

A szent János bogár szeme

A szentjánosbogár szemét nagy türelemmel fényképezte le Exner bécsi tanár, s azt találta, hogy e szem is, mint a légyé és sok más rovaré, apró, kis hártyákból áll, de egyuttal megtalálta abban egy ablak képét a mögötte álló toronnyal, s azáltal bebizonyitva látta azt a sokáig eredménytelenül vitatott nézetet, hogy az ily összetett szemü állatok szemhártyája egységes és teljes képet nyujt, tehát ők is úgy látják a tárgyakat, mint az ember.

Nyomatott a Tiszántuli Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. körforgógépén.

1933 OKTÓBER 8. SZERKESZTI: PALI BÁCSI. 41. SZÁM.

A mezők liliома

— Egy kislány története. —

Irta: *Végh Piroska.*

Folytatás.

— Az ilyen gyereknek, aki eddig a szegénységben nőtt fel, megárthat a könnyen jött jómód — mondta Evelin, az Elemér nagyobbik huga, aki leginkább fennhordta az orrát.

— Elemér aligha volt magánál, amikor ebbe a dologba belement, — nyilvánitott véleményt Malvinka is, aki alig volt valamivel idősebb Julikánál, de viszont már egészen úgy viselkedett, mint egy felnőtt. Kiszámitott volt minden szava, mozdulata, nikább mosolygott, mint nevetett, mert a túljó kedvet nem tartotta előkelőnek.

— Add inkább valahova, Elemér tanácsolta az anyja — inkább fizess érte, minthogy itt legyen. Nagyon furcsa helyzetben vagyunk igy. A csclédszobába sem tehetjük, ahol talán legjobban érezné magát, hiszen nem sokkal előkelőbb helyről került is, — mert mit szólnának az emberek, a barátaid, — viszont a mi körünkben... képtelenség igazán. Malvinka nem akar vele barátkozni.

Elemérnek minden erélyét össze kellett szedni, hogy a gyermeket ki ne dobják, azt azonban nem parancsolhatta meg a családjának, hogy Julikát ép úgy szeressék, mint őt, vagy bármelyiket közülük. Nem mondták ugyan neki, hogy kegyelemkenyéren van, de valahogy még is minden szavuk, mozdulatuk, amivel a kislányhoz közeledtek, olyan rideg, szeretetlen volt, hogy Julika minden este keserves könnyek között kérte a jó Istent: Végy magad hoz édes jó Istenem, hadd menjek anyukámhoz aki engem annyira szeretett. Könyörülj rajtam...

*

Egy osztályba járt az iskolában Malvinnal, ezért együtt mentek el iskolába és együtt is jöttek haza. Malvin eleinte ebbe sehogy sem akart belemenni: ő nem járkál akarákivel — mondta, de aztán gondolta, még is jobb lesz, ha együtt jönnek-mennek, hiszen úgy is tudja az egész iskolában mindenki, hogy tehát nem a barátnője, az nyilvánvaló. Később pedig már tüntetett is Julikával, mert észrevette társnőin, hogy azok irigykednek rá a »jótevő« szerepéért és hiu kis lelke páváskodott a bátyja tettéből ráeső fényben.

Igy mult el Julika első éve. Szomoruságát csak a tanulás öröme enyhitette és év végén az a könny, amit hullatott, az öröm könnye volt, mert szinegyes bizonyitványt mutathatott meg Elemér bácsinak, aki ezért titokban elvitte őt egy könyvesboltba, ahol Julika a neki tetsző legszebb könyvet választhatta magának.

— Még kivánhatsz tőlem valamit, Julika, — biztatta kedvesen Elemér, — mert megérdemled, hogy szogalmadat megjutalmazzam.

— Tessék kivinni most anyukám sirjához, — kérte jutalomképen a könnyesszemü Julika. — Hadd mutassam meg őneki is a bizonyitványom.

Elemér szó nélkül intett az első arrajövő soffőrnek és pár pillanat mulva Julika már édesanyja fejfáját átölelve suttogott valamit, amit Elemér nem értett, de egész biztos, hogy a kislányára vigyázó édesanya a sir mély ölén meghallott...

*

Elérkezett az az időpont, amikor Julikának soronlevő második nevelőapjához kellett mennie. Balogh Pali földbirtokos el is jött már egy hétel előbb, hogy figyelmeztesse Elemért, miszerint most ő jön sorra, ha netalán már megfeledkezett volna róla és készitsen el mindent idejében, mert Julika vizsgája után való nap már viszi is a kislányt és

pedig egyenesen a tanyára. Ott fog nyaralni, mert önmaga is ott lesz egész nyáron.

— Remélem, jól érezted magad nálunk, — mondta a bucsuzásnál Malvinka, — és nem fogod elfelejteni, hogy jót tettünk veled, mert a hálátlanság csunya bün.

— Nem fogom elfelejteni, semmit sem fogok elfelejteni — válaszolt Julika és sorban kezet csókolt Elemér anyjának, apjának, még Evelinnek is, mig Malvinkával nem tudta, hogy mit csináljon. Végül is Elemér biztatására megcsókolták egymást.

— Tőlem ne búcsuzz, kislány, — mondta neki Elemér, — mert én már a jövő héten meglátogatlak a tanyán, ha ugyan Pali el nem feledi, hogy engem is meghivott.

— Légy nyugodt, Elemér, — nevetett Pali, aki kocsijának a bakján ült, — nem vagyok olyan feledékeny, mint ti, ügyvédek. Ha terminuskönyv nem volna a világon, nem tudom, mi történne velem.

Igy évődött egymással a két fiatalember, miközben Julika is felült a kocsira Pali mellé, mig a kocsis a kislány holmiját, ami néhány kinőtt ruhájából és a tankönyveiből állott, egy kis ládába csomagolva, odaerősitette a kocsi hátuljához, azután maga isfeltelepedett a hátsó ülésre.

Mikor Pali megkötözta a gyeplőszárat és könnyedén pattintva ostorával, elindította a két almásszürkét, Julika még egyszer búcsút intett azoknak, akiknél egy teljes évig ette a »kegyelemkenyeret« és bár bizonytalan jövője nem kis szorongással töltötte el egész lényét, mégis némi megkönnyebbülést érzett.

— Karolj belém, kicsi, — mondta Pali az első zökkenőnél, ahogy az országuton a tanyája felé hajtott, — mert le találsz pottyanni mellőlem. Akkor pedig engem agyonver a néném, ha valahol elveszítelek az uton és nélküled megyek haza.

Julika a kedves biztatásra közelebb húzódott uj nevelőapjához és bátortalan kis kezét annak a karja alá dugta. Igy érkeztek meg a tanyára, karonfogva. A tanyát Julika

csak olyan kis fehérre meszelt parasztháznak képzelte, mert csak olyat látott még eddig, de ahogy lenézett a bakról, szeme-szája elállott a csodálkozástól: Szép, sárgára meszelt, piros cseréptetős, tágasablakú nagy ház állott előtte, körüskörül hatalmas gyümölcsfákkal, a ház elején hosszú veranda, szines üvegablakokkal és a veranda előtt csodaszép virágágyak, rózsák, mályvák, árvácskák és százszorszépek.

A kocsizörejre kifutottak vendéget fogadni Pali nénje, aztán egy 16 évesnek látszó szőke fiu, később pedig Pali sógora is előkerült. Irma néni — így hívták Pali nővérét — leemelte Julikát a bakról és első dolga az volt, hogy mindkét arcán megcsókolta. Julika szive máris melegséggel telt meg, mert feléje is igaz szivből jövő melegség áradt és ezt azzal igyekezett viszonozni, hogy átfonta Irma néni nyakát és visszaadta a kapott csókokat.

— Na, hát velem mi lesz! — mondta jókedvűen Irma néni férje, aki tanár volt és Bán Gézának hívták, — jusson már nekem is ebből a kis lányból — és felesége karjaiból kiemelve Julikát, őmaga is hamlokon csókolta, majd kinyujtott karokkal felemelte a levegőbe.

(Folyt. köv.)

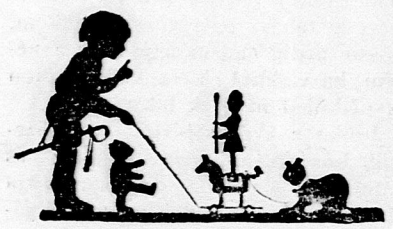
GY ERMEK IRÁ—GYERMEKNEK

LUSTA KATI.

Egyszer volt egy kisleány, úgy hívták, hogy Kati. Szép kisleány volt, csak az volt a hibája, hogy semmit sem szeretett csinálni. Édesanyja egy szegény mosónő volt, aki nagyon nehezen kereste meg a mindennapi kenyeret. Hiába fenyítette Katát a lustaságáért, — annak nem használt a jó szó.

Egyszer édesanyja meghült és megbetegedett. Most már Katának kellett megkeresni a napi kenyeret és édesanyjának az orvosságra valót. Ekkor megfogadta, hogy ha az anyja felgyógyul, mindég ő keresi meg a napi kenyeret. Ugy is lett. Ezután a neve nem lusta Kata, hanem szorgalmas Kata volt

Nagy Ilona,
III. polg. isk. tanuló.

Vendég jön

Hahó, az »otthoni« gyerekek! Ezek nemcsak akkor élvezik a vendéget, amikor az már ott van, hanem már előtte is. Előtte való nap már sütés-főzés és egyéb tennivaló van a házban. Ilyenkor anyuskának olyan sok a dolga, hogy bizony nem ér rá a gyerekekre tulságosan vigyázni: nagyszerű dolog a vendégvárás, nem igaz?

Néha ugyan történik olyasmi is, ami nem egészen nagyszerű, hanem inkább kellemetlen.

Marciék vendéget vártak. Egy bácsit, meg egy nénit, akit még a gyerekek nem ismertek, azonban mégis nagyon megörültek, úgy Marci, mint Boriska, mikor ép ebédközben érkezett meg az a levél, amiben Károly bácsi és Jolán néni másnapi jöveteliket bejelntették.

— Éljen, — kiáltotta Boriska — vendég jön!

— Kitünő, — rikkantott Marci — vendégeskedés lesz nálunk!

Bár anyuka így szólt:

— Marci és Boriska idefigyeljetek! Ha azalatt az idő alatt, amíg Jolán néniék itt lesznek, nem lesztek olyanok, mint a kezes bárányok, egy hétig nem mentek a strandra.

Marci és Boriska kicsit lehangoltan néztek egymásra. Mit ér így a vendég? Mert jónak kell lenni, az már bizonyos, mivel anyuska olyan asszony, aki ha valamit egyszer megígér, azt meg is tartja. Most megígérte, hogy a legkisebb kihágás strandtilalmat von maga után, tehát ezt az ígéretét meg is tartja.

Amikor anyuska kiment a szobából, Marci odaszólt hugához:

— Na, Boriska? Mit szólsz hozzá?

Boriska csendesen felelte:

— Te, Marci, emlékszel jól arra mit mondott anyuska? Szóról szóra így mondta: »Azalatt az idő alatt amíg Jolán néniék itt lesznek . . .«

— Igaz, ezt mondta.

— De ez csak a holnapi naptól kezdődik, mára még nem vonatkozik.

— Persze, hogy nem — örvendezett Marci — nahát, hogy te néha milyen okos vagy!

— Néha? — Boriska nagyon megsértődött.

— Nem is ám mindig. — felelte Marci és ezen aztán elkezdődött egy kis testvéri csendes összekapás és olyan hangosan folytatódott, hogy anyukának kellett közbelépni.

Másnap délelőtt anyuska mindegyik gyerekre ráadta hófehér uj ruháját. Boriska olyan volt, mint egy szép baba, de Marci is igen nyalka legény volt.

A két kis imposztort újra intette anyuska:

— Legalább addig ne gyürjétek össze a szép ruhát, amíg Jolán néniék megérkeznek.

A gyerekek mindent megígértek, de közben a szépen megterített asztalra sandítottak, ahol már ott volt a gyümölcsös- és süteményestál, tele minden jóval. Anyuska elővigyázatos asszony volt és úgy vélte, jó lesz a lurkókat e veszélyes közelségből eltávolítani.

— Gyerekek, menjetek csak be ebédig a hálószobába, — beszélt megint.

A két gyerek engedelmeskedett, de most meg anyuskának eszébe jutott a tegnapi összezördülés: hátha ma folytatják s akkor ez végét jelenti a uiszta ruhának. Utána szólt hát Boriskának:

— Gyere csak vissza . . . így! Menj be az uriszobába, vigyél magaddal egy mesés könyvet és olvass csendben. Egy félóra mulva már itt lesznek a vendégek s azt akarom, hogy kislányomat rendesen, csinosan mutathassam be. Marci, te pedig menj be a hálószobába s csak akkor gyere ki, ha hívlak. És vegyél te is egy mesés könyvet.

Boriska nagyon jól viselkedett. Csak utóbb jutott eszébe — ejnye, milyen jó alkalom is volna felmászni a szekrény tetejére s ott »várkastélyt« játszani, ahogy Marcival tervezték, de mégis elhalasztotta ezt a tervét. Egyedül mégse lehet.

De Jolán néni megjött és röglön kérdezte a gyerekeket. S Jolán néni látva, hogy Boriska egy könyvet olvas, örvendezett: Ó, milyen szelid, csendes gyermek ez a kis Boriska!

— Nagyon jó, — felelte anyuska és kinyitotta a másik ajtót is, hogy bemutassa a fiát. — Marcikám, gyere csak!

A fiú ott állt az ajtóban, hanem hogyan állt ott! Nem egy símára fésült, fehérruhás fiuckát láttak, hanem egy csuromviz kis fickót. Mintha most húzták volna ki a Dunából!

— Mi történt veled? Mit csináltál te haszontalan?

— Anyuka, én nem tehetek róla, igazán nem, a Cuki a hibás!

A Cuki a foxikutya volt. Anyuska most látta csak, hogy Cuki is csuromvizes és szárítkozás céljából az egyik ágy csipkés terítőjébe dörgöli nedves szőrét.

— Mars ki Cuki! Te Marci pedig egy-kettőre öltöz át . . .

— Hja, persze, Marcinak jutott pajtás. A Cuki, valahol az ágy alatt aludt a Cuki, amikor Marci visszavonult a hálószobába. Persze, persze, így akadt pajtás.

Marci engedelmesekedett, miközben halkan elmondta, hogy mi történt, Boriskával már régen elhatározták, hogy a Cukit egy vizimutatványra tanítják be és pediglen arra, hogy nyugodtan körülúszkáljon a fürdőkádban, miközben a hátán Boriska egyik babája lovagol. Hát nem csinos mutatvány ez? De Cuki utóbb sehogysem akart a kádban maradni és mindig fogni kellett, hogy ki ne ugorjon. A Cuki ficánkolt . . . és . . .

— És most nem kapsz ebédet. Ilyen szégyenbe hoztál Jolán néni előtt, akinek ép azzal dicsekedtem, hogy milyen jók a gyerekeim!

Marci szomoruan öltözött át. A jó ebédből bizony nem kapot. Olykor rossz dolog hát a vendégvárás is?

Marci — Cukit okozta.

Boriska igazán örült, hogy Cuki — nem az uriszoba diványa alatt lapult meg.

A legdrágább bor a világon

A legdrágább bor a világon a brémai városház pincéjében levő 1653-ik évi rüdesheimi, mely sötét sörszinű, erős s feltünő zamatú. Ebből a borból csak orvosi rendeletre adnak egy-egy kis adagot s csak három egyén: I. Vilmos császár, Frigyes császár és Bismarck kaptak megtiszteléskénti egy-egy kis pohárkával. Most már egy pohárnyi ily bort mesés összegekre becsülnek.

A tyukok kaparása

A tyúkok kaparása nem eltanult dolog, hanem természeti ösztön. Müller tanár mesterségesen költött ki néhány csirkét s úgy nevelte őket, hogy a földet soha sem érintették, de mihelyst a síma asztalra tett magvakat elnyelték, röglön kapargatni kezdtek s ezt igen gyakran ismételték, bár természetes, hogy az asztalból semmit sem kaparhattak el.

A kutyák ellen

A kutyák ellen igen hathatós óvszer, ha kezünket szalmiákkal vagy kámforral bekenve, a kutya orra alá nyujtjuk. A kutya az erős illatot ki nem állhatja s bármily mérges is, röglön megjuhászkodva vonul vissza

A gyermekrovat viccpályázata

A gyerekek és a mozijegy

Jóska az utcán összetalálkozik Gyuszival. Megkérdezi tőle:

— Hallod-e Gyuszi, nem jössz velem játszani?

— Nem lehet, — hangzik a felelet. — Délután öt órakor a moziba megyek.

József nagyot csodálkozik.

— Hiszen attól még eljöhetsz . . . Most még csak fél négy van.

— Igen ám, de most haza kell mennem, — mondotta sunyi arckifejezéssel Gyuszi. — Otthon háromnegyed órig sírnom kell, míg a mamám ideadja a mozijegyre a pénzt.

Beküldte: *Biró Zoltán.*
IV. b. polg. isk. tanuló.

Pali bácsi postája

Bernáth Mária. Ha csakugyan olyan szorgalmas leszel, mint igérted, akkor a jutalom sem fog elmaradni. Szives üdvözletedért fogadd köszönetemet. — *Kemény Zolika.* Örömmel írok neked s arra kérem az Istent, hogy áldjon meg minden jóval. Ha te is írsz, én is mindig válaszolni fogok neked, hiszen máris szeretetembe fogadtalak. — *Nagy Ilona. (III. a. polg.)* Kíváncsian várom a mesédet és ha jó lesz, közölni is fogom. Arra kérlek azonban, hogy csak olyan mesét küldj be, amit te találtál ki. Üdvözlettel. — *Kovács Rózsi (Gulyás utca).* Csak most tudok válaszolni a vakációban küldött leveledre. Nagy örömmel olvastam szép mesédet s külön megdicsérlek gyönyörű irásodért. — *Sallai Juliska.* Jókívánságodat köszönöm és hasonlóval viszonzom. Ne gondold, hogy elfeledkeztem rólad és a többi olvasómról, csak most nagyon sok a dolgom s nincs mindig időm arra, hogy mindenkinek válaszoljak. — *Asztalos Gyula.* Szeretettel fogadlak láboromba. A küldött verset köszönöm. Örülök, hogy a gyermekrovatot annyira szereted. — *Kripkó Ilona (Dóczi).* Nagyon szeretem olvasni leveleidet, ha tehát örömet akarsz nekem szerezni, akkor többször is írjál. Szorgalmadért jutalmat érdemelsz. — *Moldvay Lajos.* Látom, hogy szereted a természetet s ezt versbe is foglaltad. Ha a rimeid egy kicsit jobbak volnának, akkor le is közölnem volna a versedet, de így várok addig, amíg még ennél is sikerültebb költeményt fogsz irni. Jó? — *Kiss Zoltán (Bégány utca).* A vicceket köszönöm, máris használtam belőle. Ötletes és ügyes fiu vagy, őszinte elismerést érdemelsz. — *Szabó Mária (polg. iskola).* Üdvözlő soraidért fogadd szeretetteljes készszoritásomat. Maradj a táboromban és tarts ki mellettem. — *Bukovinszky László.* Sajnos, most nem közölhetem rejtvényeidet, mert még a régebbiekből is nagyon sok el van maradva. Majd szólok, ha uj rejtvényekre lesz szükségem. — *Ujvári Béla.* A te rejtvényeidre is sor kerül később, de légy addig törelemmel. — *Nagy Kata (polg. iskola).* Remélem, ebben az esztendőben többször fel fogsz keresni soraiddal. Szeretem olvasni leveleidet, mert szépen és kedvesen tudsz irni. Melegen üdvözöllek. — *Müller Margit.* Azt hiszem, már hazajöttek a nyaralásból társnőid, Szibilla Valéria és Sallai Leó. Ha találkozol velük, mondd meg, hogy üdvözlöm őket veled együtt. — *Parajdy Mária és Dodó.* A mesét köszönöm. Rövidesen közölni is fogom a gyermekrovatba. Máskor is küldjetek be ilyen meséket. — *Ágoston Károly.* Várom a hosszú mesét, de természetesen ne legyen nagyon hosszú, mert akkor nem tudom közölni. Olyat irjál, amit egyszerre lehozhatok a gyermekrovatban. Irjál mielőbb. — *Pócsi Ilonka.* Egyszer azt igérted, hogy máskor hosszasabban fogsz irni. Én azóta mindig várom a leveledet, de ujabban nem kaptam tőled semmit. — *Kohn Erzsébet.* A rejtvényeidből azt látom, hogy szorgalmas kislány vagy. Később használni is fogok a fejtőrőid közül néhányat, de várj türelemmel te is. — *Bányai Rózsika és Sanyika.* Én soha sem feledkeztem meg rólatok, de ti nagyon ritkán irtok nekem levelet, pedig mindig szivesen olvasom kedves soraitokat. — *Sebestyén Amália és Jenő.* A beküldött rejtvények között több jót találtam. Ezeket később közölni is fogom. A pontos időt most nem tudom megirni. — *Harsányi Pirikét, Bagossy Ákost, Teleky Gyulát és Kovács Józsikát (Honvéd utca 14.)* szeretettel üdvözli

PALI BÁCSI.

KOZMETIKA

Rovatvezető:

DR. AUSTERLITZ LÁSZLÓ,
bőrgyógyász-szakorvos.

Elsősorban is igen fontos annak a megállapítása, hogy a szóbanforgó bántalomnál várható-e siker egy hámlasztó kurától. Ilyen kuráknál ugyanis csak a bőr hámrétegének a felületes része lesz eltávolítva és csak azok az elváltozások tünnek el, amelyek a hám ezen felületes rétegében ülnek. Igy pl. szépen eltávolíthatók egy hámlasztással pattanások, vagy gyulladások után visszamaradt foltok. Szeplőket, májfoltokat is eltávolít a hámlasztás ezeknél azonban tekintetbe kell venni, hogyha a kiváltó ok megszüntetéséről nem gondoskodunk, úgy ezek idővel visszatérnek. Igy szeplők esetén a szeplőket kiváltó ibolyántuli sugarakat kell a bőrtől távoltartanunk, májfoltoknál elsőrendű fontosságú az azt esetleg kiváltó belső betegség kezelése. Hegek, mélyen ülő pattanások kezelésére a hámlasztás nem alkalmas, mert ezek mélyebben ülnek, mint amilyen mélyre a hámlasztás hat, így ezek hámlasztással nem is távolíthatók el. A bőrnek hegesedés okozta egyenetlenségénél, valamint túlságosan tág pórusoknál szénsavhófagyasztásokat alkalmazunk.

A hámlasztókurát a bőr minősége szerint különböző kenőcsökkel vagy folyadékokkal végezzük. A bőr 2—3 napi kezelés után barna, cserzett kinézésű lesz és következő 3—4 nap alatt ez az elváltozott felhám nagy lemezekben leválik, úgy, hogy az egész folyamat kb. egy hetet vesz igénybe. A felhám leválása után a bőrt pár napig megnyugtató kenőccsel kezeljük. A hámlasztással járó csekély kellemetlenségért bőségesen kárpótolva lesz az illető a lehámlás után előtünő üde, síma bőrrel.

*

Sokévi tapasztalat és a legujabb párisi eljárások párosulnak a **Terka Kozmetika** kezeléseinél. Biztos hatású, garantáltan ártalmatlan szépítőszerek.

Pálfy József új regénye, a Halálsugár című izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és a lapkihordóknál. Ára 80 fillér.

29728—1933. VI.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY!

Az egyenruházott városi alkalmazottak 1933—34. évi téli egyenruha és lábbeli szükségletének szállítására írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

Szállítandó hetven darab zubbony huszonhét darab mikádó (rövid téli kabát tüzoltók részére) harminceg darab köppeny, 157 darab csizmanadrág, egy darab pantalló, 151 pár csizma, 30 darab sapka és 158 darab mellény.

A szállítási határidő: 1933. évi december hó 15. napja.

A szállítási feltételek és az ajánlati ürlap a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Debrecen, rendőrségi épület III. em. 92-B. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthető, illetve azokat a fentemlített hatóság — portóköltség beküldése ellenében — megküldi. — Ugyanott a szállításra vonatkozólag részletes felvilágosítás nyerhető. Egyebekben a szállításra az 88500—1929. B. M. sz. Közszállítási szabályrendelet rendelkezései az irányadók.

Az írásbeli zárt ajánlatokat 1933. évi október hó 23-án, hétfőn délelőtt 11 óráig lehet a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál a fentebb megjelölt hivatalos helyiségben beadni.

Polgármester.

Téglás község elöljáróságától, 2860/1933. szám.

HIRDETMÉNY

Téglásközség (Hajduvármegye) elöljárósága közhirré teszi, hogy a község mintegy 2000 holdnyi vadászterületét 1933 október 23. napján délelőtt 9 órakor a községházán nyilvános árverésen 10 évre bérbeadja hatósági jóváhagyástól feltételezetten 300 pengő kikiáltási ár mellett.

Árverési feltételek a községi elöljáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Községi Elöljáróság.

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban. Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

„MODELLÜZEM" szenzációs olcsó női kalapkirakatait okvetlen nézze meg. PIAC U. 26. **Gambrinus átjáró.** 392. 10. 10-ig.

Orvosi.
jogi tankönyvek, jegyzetek kaphatók **Springer** könyvkereskedésében. **Papirsalvéták** ezer darab csak 1 pengő 40 fillér. 1755. 12. 1.

Hölgyelm!
Magános jobb nő teljesen érdeknélküli ösmerettségét óhajtanám. — Kinek társaságában közösen pár órát kellemesen tölthetnénk. Szives levelüket kiadóba kérem „Őszi hangulat" jeligére. 499

Szórakozást
kereső, független, csinos urileánnyal megismerkedne — 24 évesig — magasabb állásu uriember. Cím nélkül tárgytalan. „Sportember" jeligére kiadóba. 638

Intelligens
szép barna 20 éves uri leány ismeretségét keresi 30—40 éves intelligens férfinak „Mai partner" jeligére kiadóba. 668

Alkalmazást nyer nő

Kifutólányt
jól családból felvesz — Rózsa Áruház. 552

Mindenes
bejáró felvételtik. Domb utca 18. Keresztépület. 555

Ügyes
leányt felvesz, rőfös előnyben, Amerikai Áruház, Csapó 16. 790

Kerestetik
bejárónő, ki rendes, tiszta, a házi teendőkben jártas, gyermektelen házaspárnál. Jelentkezni vasárnap d. e. 9—10 és d. u. 3—4 között Monti ezredes 4. jobbra. 729

Bejárónő
mindenes főzőnő felvételtik. Pásti ucca 2. II. balra. 719

Megbízható
középkoru nő vagy házaspár takarításért lakást kaphat. Széchenyi ut 36. 743

Női
kalapszalonba üzletvezetőt keresek, iparral előnyben. Csapó 47. — Órásüzlet, az udvarban. 776

Suche
deutsches Fräulein für Nachmittag. Timár 50. — Anmeldung 2—3. 679

Ügyes
kézi munkásleány szőnyegjavitáshoz felvételtik. Tütündjián, Szt. Anna u. 54. 666

Tüzőnő
ragasztó felvételtik — Meszena 20. 696

Megbizható
szerényigényű középkoru nőt beteg mellé keresek. Csillag 23. 640

Alkalmazást keres nő

Négy
polgárit végzett leány gyermek mellé elmenne vidékre. Cím a kiadóban. 602

Elmenne
vidékre is egy jó családból való 20 éves leány 1—2 gyermek mellé, ki a háztartásban is segédkezik. Nagy Gizella, — Bethlen u. 24. 574

Magános
öreg úr gondozását elvállalná finomlelkü özvegy urinő. Cím a kiadóban. 628

Takarítást
beteggondozást vállal hivő asszony. Lakásért is takarít. Rakovszky u. 47. 648

Budapest
első női divatszalonjában képesitett szabásznő mérsékelt díjazásért szalonba ajánlkozik. — Cím a kiadóban. 664

Szerényigényü
urileány idősebb jobbmódu házaspárnál, — vagy magános nőnél otthont keres, kinél mint családtag minden házimunkát végezne. Levelet a kiadóba „Munkaszerető" jeligére. 731

Alkalmazást nyer férfi

Üzletvezetőt
készpénz kaucióval ipar telepünkre felveszünk. Képzett hölgyet is. Maróthy György 24. Hitelszövetkezet. 1849. 10. 5.

Egy
jómunkás sütősegéd felvételtik. Cegléd u. 1. sz. 509

Házmesterpárt
keresek, megbízhatót — szoba, konyhás villanyvilágitásos lakásba. — Honvédtemető u. 6. 1111

Jövő
hónap elsejére megszünik minden gondja, ha akviziciós munkára jelentkezik (feltétlen intelligens férfi vagy nő) Szervezési irodában, Ferenc József ut 72. sz., I. em. Jelentkezés délelőtt 9—11-ig. 615

Cipészsegédeket
felvesz akár ziccre. — Grósz Lőrinc, Sas utca. 582

Kommenciós
kocsisokat nagyobb fiával és kondást felveszek Jókai 22. 588

Ügyes,
fatal szabósegédet azonnal felvesz Nádudvary szabómester, Domb u. 18. sz. 633

Cipészsegéd
raktári munkára felvételtik. Sámson ucca 4. Udvarban. (Árpád tér.) 681

Házmestert
ki kertészkedéshez ért, keresek. Timár 50. d. e. 9—10. 678

Szabósegéd
felvételtik nagy munkára. Pacsirta u. 19. 704

Élelmes
elárusító embert keresek kicsi kaucióval. Biciklivel rendelkező előnyben. Hatvan u. 2. Cukrászda. 801

Egy
szücssegéd és varróleány felvételtik Kővári szücsmesternél, Bika bérház. 798

Fiatal
jómegjelenésü füszerkereskedősegédet felveszek. Jelentkezés 10-ig az udvari lakásban. — Spitz, Hatvan 53. 783

Cipészsegédeket
felveszek, ziccre is. — Csapó u. 45. 777

Kifutó
felvételtik, erősebb, jó bizonyitvánnyal. Csapó 14. keresztépület. Kelimteritő, porcellánok eladók. 751

Tanulónak
15 éves fiu felvételtik. Kiss cukrászdában, — Batthyány 26. 750

Gazdatiszt,
nőtlen, kerestetik három, négy évről bizonyitvánnyal, vagy földmüvesiskolai bizonyitvánnyal, rögtöni belépésre. Pataky, Piac u. 64. 730

Megbizás folytán
Debrecenben árueladási központi irodát nyitok. Vezetését átadnám fix mellett megbizható, intelligens személynek. — Előnyben, ki megnyitás előzetes költségeihez párszázzal hozzájárulna Ajánlatot **„Szerződéses megélhetés"** jeligére kiadóba azonnal. 745

Alkalmazást keres férfi

Uraságí inas
idősebb házaspár felesége szakácsnői állást keresnek november elsejére. Cim: Molnár Imre, Pozsonyi ut 16. 354

1000 pengő
készpénzóvadékkal füszerszakmában üzletvezetői állást keresek — azonnalra. Cím a kiadóban. 610

Élelmiszer, ital

TEAVAJ
paszterözött tejből, tisztán készült, mindig friss, igen jóizü. 10 dg csomagolásban 28 fillérért ismét kapható a kiadóhivatal pénztáránál 808

Badacsonyi
borozó nyilt a Vár ucca 2. sz. alatt. Eladás kicsinyben, nagyban és poharazva. 767. 10. 16.

20 mázsa
prima sütőtök, darabonként is, eladó. Dózsa u. 27. 734

Must
mézédes kapható a Cegléd Bortermelők Szövet kezete lerakatában. — Varga ucca 10. 778

Sütőtök
eladó. Pécsi, Batthyány ucca 16. 781

Társ

Hentes-
és mészárosüzletemhez társat vennék, tőke biztositva. Cim „Tőke biztositva" jeligére a kiadóba. 1708. 10. 1.

4000 pengővel
minden közreműködés nélkül évente 12 ezer pengőt lehet keresni. A pénzét saját maga kezelheti. A pénz elhelyezése 100 százalékban biztos. Érdeklődőknek cim a kiadóhivatalban. 613

Pékséghez
400 pengővel társat keresek, nő vagy férfi. — Ugyanott 2 szoba, konyhás lakás kiadó. Temető 22. 667

Iroda

Svetits
bérpalotában egy irodahelyiség november 1-re kiadó. 666

Oktatás

Angol,
francia, német nyelvet felelősséggel, gyors módszerrel, olcsón és jó eredménnyel tanitok. — Diétás koszt olcsón. — Daán Ilona, Kosuth u. 25. .A.)

Progress
Nyelviskolában Piac 49. német, francia, angol nyelvoktatás. Okleveles nyelvtanárok. 173 — XI. 1-ig

Soffőrvizsgára
olcsón előkészít Csobai mérnök, Török Bálint 15. szám. 595

Birodalmi német
csoportosan is oktat németnyelvet, társalgást, gyorsirást, kereskedelmi levelezést. — Turai, Rákosi Jenő utca 6. 580

Naményi
Gyors- és Gépíróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyítvány. — Batthyányi utca 9. 634, 9, 7.

Jelesen
képesítőzött tanító hegedűtanítást 4.— P, középiskolai rendes tanulók tanitását 8.— P, magántanulók szakszerű előkészítését 10.— P havi díjért vállalja. Levélbeni meghivásokat — „Pedagógus" jeligére a kiadóba kének. 647

Fejes Nyelviskola
Kálvin tér 13. Olvassa plakátainkat. Külföldi diplomás tanerők. 822, 10, 11.

Német
nyelvoktatás alaposan, olcsón született német tanerőnél. Bethlen 57. 708

Németet,
franciát, zongorát — gyors módszerrel 5 pengőért tanerőnél. Cim a kiadóban. 732

Autó, motor kerékpár

Prima
motorkerékpárt és biciklit keresek, Rákóczi hatvanegy, 1—3 óra. 612

Ford
motor és alkatrészek olcsón eladók. Nyilastelep Fancsovics u. 40. sz. 502

Motorkerékpár
500-as oldalkocsival, — részletfizetésre is, kedvező áron eladó. Török Bálint u. 5. 652

Jókarban
levő kerékpárt veszek. Fülöp, Nyil u. 135. 804

Motorkerékpár
350 kcm és 3+1 rádió eladó. Jánosi u. 12. 494

Rádió

Dinamikus
hangszóró, nagyteljesítményü, 3+1 rádió olcsón eladó. Nyilastelep, Fancsovics utca 40. sz. 501

Egy
rádió és egy gázkonyha eladó. Rákóczi 61. 1—3-ig. 806

Tüzelő anyagok

Egercsehi
és borsodi szenek, száraz tüzifák legolcsóbban beszerezhető Bartha utóda, Székely és Csákynál, Ispotály u. 3b. Telefon 27—85. 370. 1. 3.

Száraz
tüzifa, különféle kőszenek, kovácsszén, retorta faszén legolcsóbban beszerezhető Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon 29—82. 453, 12, 5.

Kereslet

TEHENET
4—5 darabot, friss borjast, legkevesebb 16 literes tejhozamut, ötévesnél nem idősebbet, szép testalkattal birót keresek. Cimeket avagy irásbeli ajánlatokat a kiadó hivatal pénztáránál kérjük leadni. 1696 v. v.

Veszek
akácmézet. Deutsch Lajos, Piac ucca 38 474

Használt
jókarban levő tűzhelyet keresek. Szent Anna 48. Keresztépület. 581

Nagyobb
pálmákat megvételre — keresek. Korona vendéglő. 603

Elhanyagolt
rossz szivattyuskutat veszek vagy bevezetem érte kevés ráfizetéssel a vízvezetéket. Kiss Lajos vízvezetékszerelő. — Rákóczi 31. 556

Vennék
városban vagy városhoz közeli kertben adómentes házat egy vagy több lakással. Cím a kiadóban. 552

Egy
hosszu csüngős fülbevaló elveszett. Megtalálóját illő jutalomban részesül Afrikné, Vendég u. 48. 548

Traktorral
azonnali szántást keresek. Kurtán Lajos, Domahidy utca 13. Homokkert. 540

Cserépkályhát
jó állapotban levőt megvételre keresek. József kir. herceg u. 42. 641

Kényszerkölcsön-
kötvényt napi árban veszek. Hét hold tanyás föld bérbeadó. Miklós ucca 13. 779

Cserépkályhát,
használtat, de jókarban vennék. Eötvös 48-b. 676

Hangszer

Schunda
cimbalom használt, eladó. Dobó u. 20-a. 591

Pianinó,
szekrény, székek, fehér vaságy, szőnyeg, linoleum, virágállvány elköltözés miatt eladók. Csapó 16. 655

Mesterhegedük,
brilliánsgyürük, függő és egyéb tárgyak eladók. Horváth, Csapó 4. 741

Vegyes

Ház
renoválási, építkezési és pénzkölcsönöket azonnal folyósíttatunk, — Részvénytársaság, Rákóczi 19. 507, 10, 24.

Használt
fuvarosszekeret, egylovast veszünk. Székely és Csáki, Ispotály 3-b. Telefon 27—85. 513

Jó
káposztagyalu kölcsön kapható. Homok utca 34. szám. 600

6—8 drb
marhát teleltetésre vállalok. Maróthy György u. 10. 562

Istálló
van kiadó. Honvéd utca 45. sz. 539

Svetits
bérház fütésénél visszamaradt salak kihordásért egész évre átadó. 660

Két
szép egészséges gyermeket, egy fiu 6 éves és egy leány 8 éves, jobb családnak örökbe adok. Blatinszky Andrásné, Busi 13. 705

Ajánlat

Ingeket,
gallérokat, vegytisztitást legszebben és olcsón budapesti képviselet, Kossuth 15. Ugyancott törtarany beváltás. 1430 10. 10

Sparherdek
kutszivattyuk és alkatrészek, plattok legolcsóbban. Óceskavasakat legmagasabb árban vásárolok Fischer, Csapó 89. Telefon 28—59. 1851 12 1.

Ki
hol dolgoztat, ugy öltöz ködik, kosztümök, kabátok 10, elegáns ruhák 4 pengőért Nyigáné szalonjában, Cegléd 3. 459. 10. 11.

Női kalapokat
filc, bársony, Solell legújabb modelleket legolcsóbban vásárolhatja meg — Kalapüzemben, Piac u. 9. bent az udvarban. 1801. 10. 28.

Elegáns
női ruhákat legfinomabb kivitelben olcsón készítek. Szabni, varrni tanitok, tanulóleányt felveszek. Péterfia 18. 221, 10, 15.

Lejárt
zálogcédulát aranyról, ezüstről, brilliánsról magas áron veszek, — Sreter János Batthyányi 13 1112, X. 17-ig

Modell
után 1 pengőért alakít, 2 pengőtől új kalapok Aranynál, Sas ucca 4. Kölcsönös Segélyző épület. 1544, 10, 31.

Megérkeztek!
Őszi, téli női kabátok, ruhák, cipők olcsó árban. Dusan felszerelt raktáramat vételkényszer nélkül tekintse meg. Mátyás Pál, Csapó ucca 8. 344, 10, 10.

Szőrmebundák,
boák és prémbőrök nagy választékban olcsón vásráolhat Kováry szücsmesternél, Bika bérház. 454, 12, 5.

Étkezde
ízletes urikonyha, családias adagolás. Csapó ucca 19. udvarban jobbra. 465

Király kávé!
mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. sz. 48. 1. 6.

Modern
képkeretezések, üvegezések a legolcsóbb árban a legrégibb Blattner cégnél izlésesen készíttethet. Piac ucca 89. udvarban. Telefon 24—68. 524. 1. 7.

Pózsa burgonya
válogatott, tetszésszerinti mennyiségben kapható Arany János u. 38 alatt. 527

Könyveket,
lexikonokat, sorozatokat, tudományos müveket magas áron vásárol Kultura antikvárium, Szent Anna 3. 525. 11. 7

Tegyen
egyszer próbát! 50 fillérért jól és bőségesen ebédelhet naponta. — Csillag u. 71. sz. 617

25 fill.
pörzméte, ribiszkebokor mángorlógép eladó. — Ghillányi u. 15. sz. 579

Tűzhelyek
kályhák, közesövek, fütőtestek, diákágyak, — szenkupák, fatartók — Nagy vasüzletében, — Csapó forduló. 537

Gyermekruhavarrás
olcsón, szépen. Simonffy utca 2. Kézimunkaüzletben. Fehérneművarrás, előrajzolások. 599

Ügyes
házivarrónő olcsón — varrni megy. Cím a kiadóban 540

Emeletes
házak tatarozását, átalakítását, vasbeton, vagy tégla sirbolt építését jutányos áron vállalja Kállai építőmester, K. Tóth u. 5. argakert. Ugyanott ajtók és ablakok eladók. 568

Leszállított
fazonárak. Ruhavarrás 4 pengőtől „Chic" divatszalon. Szent Anna 22. Tanulólányok felvétetnek. 569

Koszorunak
való mahoni kapható. Boldogkert, Epreskert u. 11-e. 547

Kutfurást
vízvezetékszerelést, javitást vállal Kiss Lajos, Kutfuró, szerelő. Rákóczi u. 31. 557

Divatlapból
uccai ruha 3 P, házi ruha és intézeti ruha 2 P, kosztüm 6 P, kabátfordítás 5 P. Szabástanitás, Bercsényi 27. 808a

Olcsóbb
minden, tehát uzsonnázon, csomagoltasson, rendeljen a Farkas cukrászdában, Hatvan u. 2. 802

Leszállított
árban tisztit, fest férfi- és nőiruhát Wacha, Simonffy 55. 794

Mindennemü
fehérnemük varrása, himzése, függöny, terítők összeállítása olcsón, szépen. Styl szalon, Hatvan u. 13. 792

Varrodámban
divatlap szerint legizlésesebb és legszebb kivitelben készítek házi ruhát 1.50 pengőtől, szövetruhát 3 pengőtől, kosztüm és kabátfazont 8 pengőtől, intézeti és gyermekruhákat a legolcsóbban. Kripkó Gyuláné női szabó, Csapó 73. 789

Aranyékszert,
zálogcédulát, tört aranyat legmagasabb árban veszek. Órajavítás 1 pengőtől jótállással. Bercsényi Béla órás és ékszerész, Hunyadi u. 15. 710

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát legmagasabb árban vesz Blattner Árpád, Csapó ucca 63. sz. 723

Népfürdőn
készült csoportfelvételekből visszamaradt képek féláron kaphatók. Berzéki fotoszaküzletében, Ferenc József ut 38. sz. 680

Perzsaszőnyeg
művészi javítását olcsón elvállalja Tütündjián. Szent Anna 54. 665

Góréhoz
kerítéshez és minden építkezéshez való faanyag legolcsóbban, — tüzifa már 2.40-től kapható. Károly Ferenc József ut 16. Fatelep. 694

Értesitem
az igen tisztelt vendégeimet és a n. é. közönséget, hogy pedicür, és tyukszemvágó szalonomat Hatvan u. 6 alatt (zsidó bérház) megnyitottam. Kérem szives pártfogásukat. — Ifj. Schmidt és Schneideni.

Ágysodronyok
összecsukós vaságyak, kályhavédők olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi u 13. 657

Tóth Máriánál
kalapalakitások 1-től, kész kalapok és megrendelések a legolcsóbb árakért készülnek. — Nyil utca 42. 627

Margitfürdő
mestere levélhívásra — házhoz megyek tyukszemet vágni. 656

Bútor

Butorok,
függönyök, mindenféle háztartási cikkek eladók. Varga u. 1. ajtó 2 175

Egy
uj ebédlőszekrény eladó Cím a kiadóban. 344

Hálószoba,
teljesen uj, fehér kőris, topolyabetétes, kitünő minőségben, kényszerítő okok folytán rendkívül jutányosan eladó. Ritka alkalmi vétel. Maróthy György u. 21. 635

Hálószobabutor
régidivatu, féregmentes, darabonként is olcsón eladó. Hatvan u. 63. sz. 721

Hálószoba
műbútor, különféle bútorok kifogástalan állapotban eladók. Hatvan ucca 61. 712

Fehérháló
garderobszekrény, szalongarnitura, ebédlőkredenc, antik asztal, konyhaszekrények, szekrények olcsón eladó. Csapó 6. 709

Uriszoba,
barok ebédlő, szalongarnitura, vitrin, komót, antik fotelek, székek eladó. Piac 44. 771

Veszek
használt butort és cserélek butorokat. Hatvan 21. 774

Ebédlőkredenc,
álló fogas, tölgyfaháló, hencser, divány, konyhakredenc, asztal, szék olcsón eladó. Hatvan 21. 775

Műbútorasztalosoktól
uj butorok 25 százalékkal olcsóbban, mint bárhol, árusíttatnak. Piac 83. Udvarban. 796

Kiadó lakás
egy szobás

Udvari
szoba, konyha, spejz mellékhelyiséggel, sertéstartással okt. 15-re vagy nov. 1-re kiadó. Böszörményi út 10. sz. 363

Egy szoba,
előszoba az emeleten csak magánosnak kiadó Csapó ucca 10. szám. Bővebbet az udvari lakásban. 1112, 10, 11.

Nagyon
szép uccai parkettes szoba előszobával kiadó. Barna 15. 511

Kiadó
szoba, konyha, spájz október 15-ére. Csapókert, Klapka u. 24. 609

Egy szoba,
előszoba, konyha, spájz Nagyvárad u. 6. 611

Kiadó
egy nagy szoba, konyha spájz. Bujdosó u. 21. 614

Egy szoba,
konyha és mellékhelyiségek kiadó. Hatvan u. 63. sz. 593

Egy szoba,
konyha, fáskamara, — villannyal gyermektelen közalkalmazottnak — Ajtó u. 12. alatt kiadó. Érdeklődhet: Simonffy 47. alatt. 592

Kiadó ház!
Egy szoba, konyha, előszoba, spájz, villany, baromfiudvar, — jóvízű kut. Bezerédy u. 23. — Köntöskert.

Egy szoba,
konyha, kamara kerthasználattal, baromfitartással november elsejére kiadó. Hadházy ut 37. Értekezni: Vecsey, Piac u. 7. 583

Egy szoba,
konyha, kamara, istálló kerttel november 1-ére kiadó Szotyoritelep. — Szotyori u. 20. 577

Kiadó
egy szoba, előszoba, — konyha, spájz. Góhér u. 43 sz. 571

Kiadó
szoba, konyha, spájz a városi faláger mellett. Ruyter u. 46. 493

Egy szoba,
konyha, spájz, üevegezett veranda, egész udvarral kiadó. Nyil u. 103. sz. 498

Szoba,
konyha csendes, szép helyen magános nőnek kiadó. Tompa Mihály utca 10 465

Kiadó
a Kishegyesi ut 38-b. sz. egy szoba, konyha, spájz, egész udvar, kerttel együtt. Értekezni lehet a vámháznál. 563

Szép szoba,
konyha nov. 1-étől kiadó Kut 11b. 551

Kiadó
egy szoba, konyha, — spájz november 1-ére. Böszörményi ut 11-a. 544

Pinceszoba
Bethlen utca 50. számu házban, a város központiában kiadó. 635

Utcai
szoba, konyha, spájz — minden órán kiadó. — Vas Gereben utca, Kassai ut 11. 642

Kiadó
egy szoba, konyha, fáskamara, egy udvarranyiló kis szoba. Kut u. 24. azonnal. 643

Egy szoba,
konyha, spájz november elsejére kiadó. Veres 30. 622

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó. — Nagyvárad utca 17. 625

Kiadó
szoba, konyha, spájz, előszoba, jószágtartás. Nemes u. 8-b. Tócóskert 651

Pincelakás
gyermektelen házaspárnak házimunkáért kiadó. Pacsirta u. 15. sz. 703

Egy
udvarra nyiló szoba kiadó. Erőss Lajos 7. sz. 706

Egy
szoba, konyha, speiz verendával kiadó. Mester uecа 27. 722

Kiadó
uccai modern egy szoba, konyha, speizos lakás november egyre. Gyöngyvirág u. 21. sz. 726

Uccai
szoba, konyha mellékhelyiségekkel azonnalra is. József kir. herceg u. 25. 800

Uccai
egy szoba, előszoba, — esetleg konyhával kiadó Miklós u. 38. 795

Kiadó
két uccai előszobás lakás, azonnal elfoglalható, villamos mentén. Kassai ut 19. 773

Kiadó
szoba, konyha, kamara, Postakert, Gyár ucca 12. 763

Kiadó
szoba, konyha, kamarás lakás kerthasználattal, baromfitartással. — Lugosi 6. 764

Egyszobás,
konyhás lakás mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. Patai ucca 16. 780

Kiadó
uccai szoba, konyha. Dobozi ucca 7. szám. 742

Egyetem
mellett egy szoba, konyha, speizos lakás azonnal kiadó. Békessy Béla ucca 10 Nyulas 746

Egyszobás,
előszobás, konyhás lakás kiadó. Arany János 48. 748

Egyszobás
modern lakás, esetleg butorozva kiadó. Zöldfa ucca 14a. 675

Udvari
egy- és kétszobás lakás elsejére kiadó. Ugyanott tej kapható. Miklós ucca 43. sz. 686

Egy
szoba, félkonyha, fáskamara november elsőre kiadó. Könyök u. 5. 684

Egy
szoba, konyha, kamara kiadó. Kar u. 23. (A)

Kiadó lakás
két szobás

Két szoba,
előszobás uccai lakás orvosi rendelőnek vagy irodának kiadó. Csapó ucca 10. sz. Értekezni az udvari lakásban. 1112. 10. 12.

Kettő
szoba, előszoba, konyha, kamarából álló udvari lakás ujonnan festve azonnal kiadó. Magoss György tér 12. 516

Kiadó
két szoba, előszoba, konyha helyiségekkel. Kishegyesi út 19. 528

Kiadó
két szoba, konyha, előszobás utcai lakás parkírozott udvar. Értekezni ugyanott. Boldogfalva u. 19. 604

Kétrendbeli
kétszobás lakás mellékhelyiségekkel november 1-től kiadó Csapó u. 27. 584

Két szoba,
konyha, mellékhelyiség azonnal kiadó. Akácfa u. 5. Homokkert. 572

Egy
kétszobás utcai lakás október 15-ére kiadó. Vargakert, Közép u. 14. zám. 545

Kiadó
2 szoba, konyha, előszoba, spájz. Homok u. 74. sz. Értekezni délután 4 órától. 536

Kiadó
utcai kétszobás lakás mellékhelyiségeivel. — Szappanos u. 11. 508

Kiadó
Vár u. 7. szám alatt 2 szoba, konyha november 1-től. Értekezni ügyvédi iroda, Piac 63. 564

Kiadó
november 1-ére kisebb kétszobás lakás jószágtartással kis családu, fix fizetésünek. Oláh Károly 51. 546

Kiadó
2 szoba, előszoba, — konyha, kamara, pince, baromfitartás, külön uddvarral. Csapókert, Apponyi u. 38. 623

Kiadó
két nagy szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba és pince november elsejére. Kassai ut 23. 624

Kétszobás,
előszobás lakás Kut u. 78. alatt november elsejére kiadó. 636

Kiadó
kétszobás udvari lakás azonnalra vagy november 1-ére. Timár u. 46. 630

Irodának,
garzonlakásnak — egy utcai, egy udvari szoba külön bejáratlal november elsejére Péterfia 13. Megtekinthető 1—3-ig. 631

Svetits
bérpalotában kettőszobás lakás minden komforttal kiadó. Sv.

Kétszobás
udvari lakás november 1-re kiadó. Kassai ut 6. 661

Uccai
két szoba, előszoba mellékhelyiségekkel elsejére kiadó. Pozsonyi út 5-b. 683

Kiadó
kettőszobás uri lakás mellékhelyiségekkel. — Vénkert, Domokos u. 28 671

Kétszobás
lakás nagy kerttel teljesen különálló november 1-re kiadó. Értekezni Attila tér 2. 692

Uccai
kétszobás, fürdőszobás urilakás előszobával, mellékhelyiségekkel november elsejére kiadó. Barna ucca 4. 698

Kiadó
kétszobás, előszobás — összes mellékhelyiséggel. Kigyó 47. 767

Ujonnan
épült kétszobás modern egészséges lakások november 1-re kiadók. — Bővebbet Böszörményi ut 5-c. Építési iroda. 770

Kétőszobás,
előszobás, konyha, — pince, fáskamarából álló lakás, ujonnan festve tiszta, virágos udvaron azonnal kiadó. Hatvan ucca 24. 6

Kiadó
2 szoba, konyha. Bethlen 31. Ugyanott fürdőkád kerestetik. 797

Kiadó
kettő szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekkel november 1-re. Rothermere u. 28. 791

Kiadó
2 szobás egyszerü uccai lakás (villany, vizvezeték van). Vendég u. 79. 713

Kiadó
kettő- és háromszobás lakás mellékhelyiségekkel. Andrássy út 12. sz. 736

Kétszobás
udvari lakás központban kiadó. Hüvelyes 6. 788

Egyetem
mellett kettőszobás villa lakás kiadó. Komlóssy út 34. Értekezni Arany János 48. 747

Kiadó lakás
három szobás

Háromszobás
fürdőszobás uri lakás olcsón kiadó november 1-re. Simonffy 49. sz. 424

Háromszobás
modern urilakás kerttel novemberre. Vénkert, Domokos Lajos 15. 596

Háromszobás
fürdőszobás irodának is alkalmas, valamint kétszobás udvari lakás Piac utca 56. alatt kiadó. 589

Komlóssy ut 4-b.
számu háromszobás és teljes komfortos lakás kiadó november hó 1-ére. 550

Egész
udvarral 2—3 szobás lakás, komfortos novemher 1-ére. Diószegi utca 18. Árpádtér. 558

Háromszobás
utcai lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Eötvös u. 10. sz. 613

Svetits
bérpalotában első emeleten háromszobás lakás minden komforttal — azonnalra is kiadó. Sv.

Háromszobás
uccai fürdőszobás szép nagy lakás novemberre kiadó. Szent Anna 29. 695

Kiadó
azonnal nagy gyümölcsös háromszobás lakással, havi bér 30 pengő. Cim a kiadóban. 716

Piac 10
három, négyszobás erkéllyel, Vargakert kenvérgyártelep modern kétszobások olcsón. 876

Kiadó lakás
negyedik

Négyszobás
uccai lakás novembertől kiadó. Batthyány 13 délután 3—5-ig. 735

Most
renovált villaszerü épület 5 szobás, üvegezett verandás magasföldszintes komfortos lakás 600 négyszögöl telek és szép kerttel, gyümölcsfákkal azonnalra is kiadó. — Posta ucca 3. (Miklós ucca végén). Értekezni délelőtt 8—10-ig rendőrség I. em. 51. 1870 v. v.

Magánházban
egyedüli 4 szobás urilakás teljes komforttal november 1-re kiadó. Kossuth u. 73. 505

Egy
ujonnan kifestett négyszobás lakás lakás — azonnalra kiadó. Bethlen u. 24. 573

Hungária
palotában 4 szobás, — modern, földszinti lakás november elsejére kiadó. 637

Kiadó
modern 4 szobás szép, tiszta, parkettes lakás. Csapó 59. 687

Bútorozott szoba

Olcsó
szobák központi fütéssel, hideg, meleg folyóvizzel, 50 pengőtől bérelhetők az Arany Bika szállodában. Felvilágositás egész nap a szálloda irodájában. 464. 10. 16.

Penzió
Simonyi ut 11. Szobák ellátással és anélkül is olcsón kiadók. 1813. X. 30.

Légfütéses
különbejáratu butorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Ipar kamara III. emelet 5. 299

Bútorozott
szoba kiadó. Péterfia 6, bent az udvarban. 578

Különbejáratú
uteai bútorozott szoba kiadó. Garay u. 30. sz. 626

Csinosan
bútorozott szoba olcsón kiadó. Cserepes u. 8., ajtó 5. 639

Bútorozott
szobához lakótársat, tanításra középiskolás — diákot keres theológus. Simonffy 47. 662

Uteai
bútorozott szoba, magas fölszintes, külön bejárattal olcsón kiadó. — Nyil u. 116. 663

Különbejáratu
jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. Emelet. 673

Nagyerdőn
egy butorozott szoba kiadó. 4. sz. villalakás. 697

Különbejáratu
szép butorozott szoba azonnal kiadó. Kálvin tér 5. 699

Központon
uccai tiszta butorozott szoba 2 személyre kiadó. Burgondia 11. 718

Különbejáratu
butorozott szoba előszobával azonnal kiadó. Péterfia 18. 803

Központi
fütéses különbejáratu szoba 1—2 urnak kiadó Svetits bérház I. lépcső III. 4. 759

Lakást keres

Egy-kétszobás
lakást kerttel, istállóval keresek városhoz közel november 1-re, vagy azonnalra. Ajánlatokat „Jó fizető" jeligére e lap kiadóhivatalába kéretnek. 1111. 10. 8.

Uzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség
azonnal kiadó. Csapó u. 10. szám alatt. Értekezni az udvari lakásban. 1111 v. v.

Üzlethelyiség
azonnal kiadó Csapó u. 10. szám alatt. Biztos megélhetést nyujt. Értekezni az udvari lakásban. 1111. 10. 10.

Kiadó
jómenetelü pékség, hentesüzlet lakással. Monostorpályi út 52. 483

Forgalmas
hentes- és mészárosüzlet novemberre kiadó, kifőzésnek vagy bármilyen üzletnek szép helyiség kiadó. Attila tér 2. 512

Egy
nagy góré kiadó. Cegléd u. 4. szám. 608

Tengerigóré
kiadó 600 mázsáig. — Vénkert, Domokos u. 8. 620

Egy
üres tengerigóré kiadó. Homok u. 110. szám. 619

Üzlethelyiség
azonnalra kiadó. Csapó utca 27 584

Borospince
és műhelyhelyiség Piac 56. alatt kiadó. 590

Kiadó
2 kemencés, jóforgalmu sütőde azonnal. Sánsoni ut 48. 683

Kiadó
üzlethelyiség jóforgalmu helyen. Méliusz tér 15. 715

Modern
üzlethelyiségek főtér mellett azonnal kiadó. Szent Anna 6. Értekezhetni emeleten. 714

Tengerigóré
kiadó. Telek u. 48. 727

Üzlethelyiség
forgalmas helyen kiadó. Méliusz tér 15. Értekezni II. lakásban. 737

Kiadó
két góré. — Libakert Viola u. 5. sz. 749

Atadó üzlet, vendéglő

Eladó
forgalmas helyen kisebb fűszerüzlet, elköltözés miatt. Cím a kiadóban. 598

Műhely
mellékhelyiségekkel kiadó. Mester utca tizenöt. 554

Kiadó
jómenetelű péküzlet — azonnal. Szotyori u. 50. szám. 543

Élelmiszerüzlet
forgalmas helyen átadó, esetleg berendezés külön eladó. Méliusz tér 15. 689

Gazdasági termények

Ebesen
tök szekérszámra eladó. Ugyanott fuvarosok — szántanj felvétetnek. — Hüvelyes u. 11. 407

Nemesített
bánkuti vetőmagbuza, vaskálvhák, üvegfal. — használt butorok, székek, nagy ládák eladók. Hadházi u 16. 650

Eladó
50 q széna. Kölcsey u. 11. 799

Csövestengeri
400 mm eladó. Tavaszig górában maradhat. Hatvan ucca 4. 805

Gazdasági eszközök

Szőlősajtó
(nagy, kettősnyomású), szőlőzuzó, 600 l borosbordó eladó. Rákóczi u 67. 594

Négyes
Hoffher cséplőgép és lokomobil teljes felszereléssel eladó. Debrecen, Rigó u. 6. 472

Olcsón
60 ameperes dinamó. — alig használt, eladó. — Munkácsi, Apafi 30. 561

Kályha.
sparherd olcsón eladó. Erőss Lajos u. 13. 565

Régiségek
tükör, Biedermeyer bútorok eladók. Kut 16. 538

Eladó
egy vadonatúj fekete öltönyruha. Györgyvirág u. 11. sz. 549

Vetőgép.
16 soros, kanalas kettős eke, borona olcsón eladó. Pacsirta ucca 64b. 769

Első
magyar gazdasági cséplőszekrény és Fordson traktor, mindkettő jó állapotban külön is eladó. Bozzai-telep, Bozzai ucca 11. 677

Kutszivattyuk
35 pengőtől, kutkagyló, antik komót, üstház eladók. Honvéd ucca 58. szám. 733

Ingóság eladás

Boroshordók
jókarban különböző — nagyságuak eladók. — Vigkedvű Mihály 55. 690

Eladó
gyönyörü fehér hálószoba, antik asztalok, tűzhely, hordó stb. Értekezni: Komlóssy u. 11. sz. 605

Elköltözés
miatt eladó siffon kredenc, ágy, konyha, tükör, képek, asztal, divány. Értekezni házmesternél Piac 9. 658

Egy
kézi stráfkocsi eladó. Honvédtemető ucca 31. szám. (M. A.)

Eladó
három jókarban levő vaskályha. Kigyó 8. 606

Egy
gyerekkocsi eladó. — Arany János utca 40. 574

Kiállításra
készült, csodaszépnek mondott rézmajolika — asztalspór elfogadható árban eladó. Bercsényi utca 83 575

Díszes
ágyhuzatok eladók. — Simonffy utca 2-a., I. emelet 3. szám. 647

Eladó
jókarban levő vaskályha csövekkel együtt. — Andrássy 45. 659

Eladó
szőlőprés, taposókádak, hordóeresztő kötél, vasüst. Eötvös u. 7. 669

Eladó
szivónyomó szivattyu villanymotorral, transmisszióval, víztartánynyal, szőlőprés, szüretelőkád. Vénkert, Domokos u. 28. 672

Paplanlepedő
alsólepedővászon, bundabélés, hálószobabutor, üzleti pultok, cégtáblalemezek, ajtó, ablak eladó. Burgondia 15. 685

Gázkályha,
petróleumkályha eladó. Hatvan u. 70. Gyógyszertár. 504

Használt
boroshordók és egy szőlőprés eladó. Simonffy 43. 702

Eladó
1 keményfaháló, két ruhaszekrény és egy nagy tükör. Simonffy u. 43. sz. 701

Márványmosdó
rézállványon, mosdókészlet, üvegek tiz litertől felfelé eladók Hajnal 7. hátul 793

Alig használt
férfi felöltők 35-ös feketenői antilopcipő, szárnyas üvegajtók, légpárna eladó Csapó u. 90. 720

Eladó
jókarban levő tornyos tüzhely olcsón Werbőczy ucca nyolc. 762

Eladó
mészáros berendezés, 1 jéghütő, 2 puld, 1 tőke, bárdok, kések, 20 padlólinóleum, mérleg Barna u. 14. sz. 760

Eladó
asztalok és székek, egy összecsukós vaságy — Teleki ucca 80. 4. ajtó. 758

Eladó
40 fiókos füszerberendezés, tizedes mérleg Rothermere 46. 772

Eladó
szalongarnitura, könyvszekrény, tükrök, képek, villanymotor, szekrények — Csapó 19 766

Fürdőkádak,
petroleumesillárok, könyvszekrények, hencserek, ebédlőszékek, varrógépek konyhabutorok, előszoba garnitúrák, vitrinek, facsillárok olcsón eladók Ingóságközvetitőben. 784

Egy darab
Recamé ágynemütartóval P 130, három afrik madrác P 24, három drb. szőrmadrác P 40 eladó Précz kárpitosnál, Simonffy 2. 785

Ingóságvétel

Gramofont
veszek, His Masters gyártmányt, ajánlatokat árral kiadóba „Jókarban" jeligére. 422

Eladó föld

Eladó
Nagyesere 130. alatt 9 és fél hold tanyás föld. Értekezhetni: Halap 75. 597

Monostorpályi
liget 20 hold föld eladó vagy kiadó. Értekezni a helyszinen, 168. szám alatt. 421

Ondód
Vedres dülőben 7 hold föld eladó. Értekezni: Veres 18. 640

Ondód.
Fáv-dülőben 9 hold föld eladó. Értekezni Cserepes ucca 11. sz. 707

Tanyás
földek különböző nagyságban már 300 pengőért holdanként, családi és bérházak 5000 pengőtől kezdve eladók. — Balázs ingatlaniroda, Piac 89. 711

Ondódon.
Veréb-dülőben 3 hold föld eladó. Vasuti állomáshoz közel. Kölcsey huszonnégy. 717

Eladó
vagy kiadó Vérvölgyön 45. Szovát alatt 45 hold föld. Szappanos 19. — Tengerigóré kiadó vagy eladó Szondi u. 17. 728

Eladó
Ondódon, Piac dülő 12. sz. tanyánál 4 hold föld Teleki u. 75. 740

Szőlőbirtok
12 hold nagy épülettel jutányosan eladó, esetleg földre elcserélhető. Dr. Weisz, Simonffy u. 1. 744

Eladó földek!
Ondódon, kövesut mellett 10. Kismacson 31 prima tanyás holdanként 740 pengő. Repülő tér mellett 5 hold 650 P holdanként. Cserén 25, Macson 23 hold jó tanyaépületekkel. Bánkon 35 Fancsikán 25, Bellegelőn 5, 7. Házak: Barna ucca 10. Veres ucca 4. Székely ucca 15, Varga ucca 10 és 7, Teleki ucca 42 és 47, Csillag ucca 48, Oláh Károly ucca 10, Apafi ucca 69, Közép ucca 16, Homok ucca 109, Géza ucca 24 és 37. Megbizott Samu János OFB engedélyes, Hunyadi 24. 757

Pacon
25¼ hold prima tanyásföld eladó. Értekezhetni Pécsi és Pap ügyvédeknél, Werbőczy 4. 787

Ondódon
Péterfia dülőben, kövesuton négyhold 155 négyszögöl szántóföld eladó. Értekezni Ajtó ucca 18. sz. 788

Eladó
Kisszepesen repülőtér mellett 5 kat. hold I. osztályu prima fekete föld. Kérünk érte holdanként 650 pengőt. — Samu János, Hunyadi ucca 24. 755

Földbérlet

Tíz hold
föld kiadó tanyával. — Bethlen u. 39. 618

Kiadó
Péterfia dülőben 5 kat. hold föld. Értekezni: Balmazujváros, Nádudvari u. 4. 576

Szántóföld
négy magyar hold a Vágóhíd közelében bérbeadó. Értekezhetni Sas u. 4., I. em. 4. ajtó. 570

Bérbeadó
a nyirvajai határban 178 magyarhold kiváló minőségü tanyásbirtok dohánytermeléssel 1934 január 1-től. Közvetítők kizárva. — Jelentkezhet esetleg önálló, megbizható, szerényigényü ispán, vagy gazda készpénzóvadékkal. Cím a kiadóhivatalban. 566

Ondódon
levő 14 hold tanyás föld haszonbérbe kiadó. Piac dülőben. — Értekezni: Hajduszovát, főjegyzői irodában. 576

Kiadó
bérbe 6 hold föld tanyaépülettel együtt. Polgári tanya mellett, Diószegi ut. Értekezhetni Naczinszky Eleknél. Szabó Kálmán u. 29. 535

Bérbeadó
6 hold föld. Diószegi ut. Kegyes tanya. 645

Hat hold
föld felében kiadó. — Bellegelő 26. Sámsoni ut. 693

Eladó ház

Sarok u. 12.
számu ház eladó. Ötezer pengővel átvehető. A fennmaradó összeg kamatmentesen törleszthető.

Eladó
adómentes háromszobás uj ház. Nyil 49. 128

Többrendbeli
kisebb, nagyobb családi és bérház jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár Rt., debreceni Fiókja, Piac utca 81. szám. 601

Belvárosi
üzletes sarokház, nyolcrendbeli kétszobás, egyszobás lakással, 3000 P bérjövedelemmel 12.000 pengőért! Értekezhetni Nagy ingatlanirodában, Csapó u. 56.

Eladó ház
Tócóskertben 300 n. öl földdel, 1500 pengőért. Értekezni: Faipar, Salétrom u. 5. 537

700 pengőért
mostan megvehet egy szoba, konyhás lakóházat, jó termőföldde! a Nagy ingatlanirodában, Csapó u. 56. 560

Dienes József

OFB ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert u. 16. Telefon 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota muzeumfelőli sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, földbérleteket.

Pénzkölcsönt keresek megbizóimnak — magas kamatra, vagy haszonrészesedésre. — Dienes József hatóságilag engedélyezett pénzkölcsön közvetitő irodája. Füvészkert ucca 16.

Családi ház
Péterfia részen tágas udvarral, jókarban — megosztható lakással el adó. Eötvös ucca huszonöt. 1111

Eladó ház
fűszerüzlettel, biztos — megélhetés, kevés pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 632

Eladó
Timár utca 46. sz. családi ház, gazdálkodónak igen alkalmas. 629

Eladó
Nap u. 25. sz. ház. Értekezni: Veres 18. Ügynököt díjazok. 648

Kigyó u. 31.
uj ház, 21 évig adómentes, több lakással, nagy telekkel 654

Eladom
vagy nagyobbért elcserélem Csillag ucca 22. számu házam. 674

Eladó
Sarok ucca 10. sz. ház nagy udvarral. 725

Eladó
ház Nyugati u. 40. Posta 5. gyümölcsössel. — Arany János u. folytatása. 724

Eladó ház!
Ez aztán mesébe illő olcsó vétel: Budai Ézsaiás ucca 43. számu házat az első jelentkezőnek 1400 pengőért odaadjuk, ezer pengővel, esetleg a vételár felével is átvehető. — Samu János, Hunyadi ucca 24. 754

Eladó
Késes ucca 54. számu ház. Ezt érdemes megtekinteni, jómenetelü koresmával, biztos lakókkal most áron alul eladó. Megbizott Samu János, Hunyadi ucca 24. 753

Itt egy alkalmi vétel!
Nyilastelep főutcáján: Márton Kálmán ucca 42. sz. házat családi okok miatt sürgősen és részletfizetés mellett eladom. Samu János Hunyadi ucca 24. 756

Eladó
Kigyó ucca 47. számu ház több rendbeli lakással. 768

Sürgősen
eladó Csapókert, Kisfaludi ucca 8. számu ház, párszáz pengővel megvehető. 765

Üzletes ház
Bercsényi ucca 27. 400 pengővel átvehető, villanyvilágitás, angol klozett, vizvezeték, szivattyus kut, 60 P. havi jövedelem. 807

Eladó házhely

Károly
Ferenc József ut közelében két 350 négyszögöles telek eladó. Érdeklődni: Kigyó u. 8. háztulajdonosnál. 607

300 n. öl
házhely jutányosan eladó. Apponyi u. 10. 542

Szappanos
utca 25. számu házastelek eladó. Értekezni: Ipartestület, Simonffy utca. 646

Telek
Lehel ucca 47., egyetemhez közel, olcsón eladó. Értekezni Szent Anna 45. 739

Kiss Áron uccában
házhelytelek rendkivül kedvezményesen eladó. Ugyanott egy szoba-konyhás ház kiadó. Király, Hunyadi ucca 6. 752

Ingatlanforgalmi irodák

BAKÓCZY LÁSZLÓ Ingatlanforgalmi irodája. Piac 40.

Bármilyen ingatlant venni, eladni, vagy elcserélni akar, keresse fel az irodát. Több mint ezer ingatlan eladása felett rendelkezem. Éppenezért a legkényesebb igényeket is módomban áll kielégiteni. — Mindennemü felvilágositás dijtalan. 761

Adómentes
házak, földek, földbérletek, szőlők, villatelkek, házhelyek NAGY ingatlanirodában Csapó ucca 56. 319, 10, 14.

Eladó állatok

Fajtiszta
izlandi, leghorn tojók eladók. Vénkert, Domokos utca 8. 621

Eladó
egy yorkshirei koca, hét darab malaccal. Tócóskert, Faiskola utca 7-f. Dobra Jenő. 541

Máltai selyempinesi
garantált fajtiszta, 6 hetes, eladó. Miklós ucca 8. 691

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.